

Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlésének

325/2017. (XII.14.) sz. közgyűlési határozata

Szolnok Megyei Jogú Város Településképi Arculati Kézikönyvének elfogadásáról

Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlése a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. tv. 13. § (1) bekezdésében, az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. tv. 6. § (1) bekezdésében, valamint a településképi védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény 4. § (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva az alábbi határozatot hozza:

Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlése Szolnok Város Településképi Arculati Kézikönyvét melléklet szerinti tartalommal határozza meg.

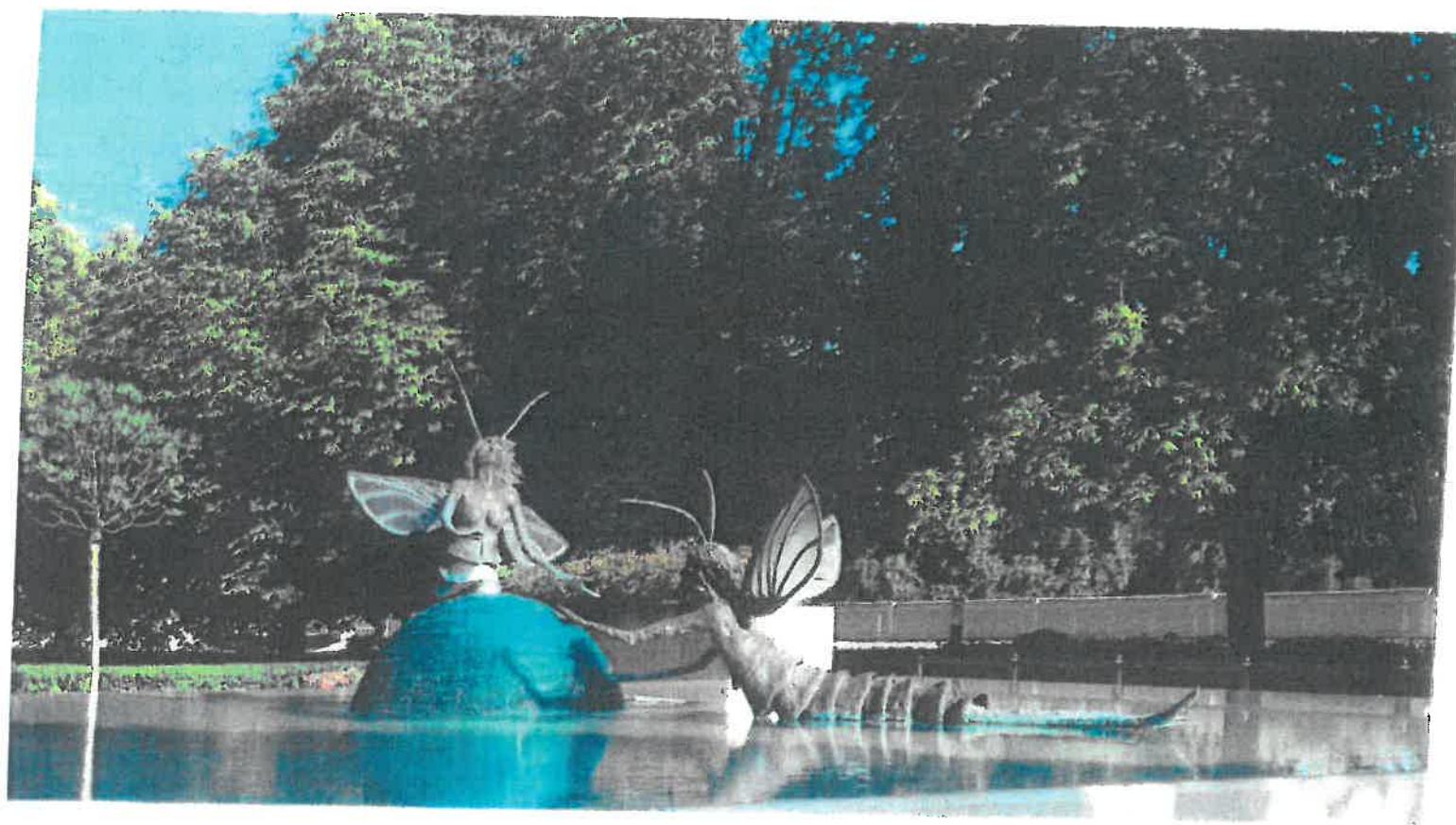
Értesülnek: Szalay Ferenc polgármester
Szabó István alpolgármester
Fejér Andor alpolgármester
Dr. Sebestyén Ildikó jegyző
Dr. Rácz Andrea aljegyző
Polgármesteri Hivatal Igazgatói
önkormányzati főépítész

Szalay Ferenc
polgármester

dr. Sebestyén Ildikó
jegyző

325./2017. (XII.14.) sz. közgyűlési határozat melléklete

SZOLNOK VÁROS
TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYVE
2017. SZEPTEMBER

TARTALOMJEGYZÉK

1 BEVEZETÉS.....	3. oldal
2. SZOLNOK VÁROS BEMUTATÁSA..... (általános településképp, településkarakter)	5. oldal
3. ÖRÖKSÉGÜNK..... (a településképi szempontból meghatározó építészeti, műemléki, táji és természeti értékek, településképi jellemzők)	17. oldal
4. TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ TERÜLETEK SZOLNOKON..... (eltérő karakterű területek lehatárolása, a településképp, arculati jellemzők és településkarakter bemutatásával)	54. oldal
5. AJÁNLÁSOK..... (a településképp minőségi formálására vonatkozó ajánlások, építészeti útmutató)	58. oldal
5.1 Karakterenkénti ajánlások	
-- Belvárosi karakter	
-- Vegyes karakter	
-- Városi zárt karakter	
-- Kertesi karakter	
-- Külsőségi karakter	
5.2 Egyéb településképi ajánlások	
6. JÓ PÉLDÁK.....	76. oldal
6.1 Épületek, épített részletek, kerítések, kertek, zöldfelületek	
6.2 Sajátos építmények (reklámhordozók, utcabútorok, közvilágítás)	
MELLÉKLET..... A felhasznált irodalom és fotók szerzői	95. oldal

BEVEZETÉS

1

Az építészetet szokás megfagyott zeneként emlegetni. És valóban nagyon sok hasonlóságot találhatunk egy zenemű és az építészet között. Az építészet sokszínűségét adja a változatos utcák, terek, épületek sokasága, mint egy zenekarban a sokféle hangszer: vonósok, fúvósok, ütős hangszerek. Ugyanakkor, ha ezek egymásra tekintet nélkül zenélnék, lehet külön-külön még szép dallam is, amit játszanak, az összkép hamis. Ugyanígy a házak is lehetnek eltérőek egymástól, más rendeltetésűek, még önmagukban szépek, de ha nincsenek tekintettel egymásra, zavaros, élehetetlen környezetet eredményeznek.

Az összehangolás érdekében vezette be a településképi védelméről szóló 2016. LXXIV. törvény a települések esztétikus lakókörnyezetének kialakítása, illetve védelme érdekében a Települési Arculati Kézikönyv készítésének kötelezettségét.

Az eddigi településrendezési tervek is tartalmaztak hasonló munkarészeket, de a települési környezet harmonikus kialakításának fontosságára való tekintettel a törvény ezeket a településrendezési terveken belüli fejezeteket kiemelte, és készítésüket, illetve jóváhagyásukat önálló eljárás (interaktív lakossági ismertetés és egyéb partnerségi egyeztetések) keretébe utalta.

A jelen településképi arculati kézikönyvet a képviselő-testület határozattal fogadja el és alapjául fog szolgálni a települési rendelet megalkotásának.

A kézikönyv segítség kíván, lenni a település bemutatásával, az értékek megismertetésével és az útmutató résszel tájta fel az épített környezet szépségeit.

Bevezeti az olvasót az építészeti értékek tárházába, hogy olyan házakat tudjon építeni, ami valódi büszkeséggel tölti el, és a település képéhez illeszkedik, azt izléssel viszi tovább.

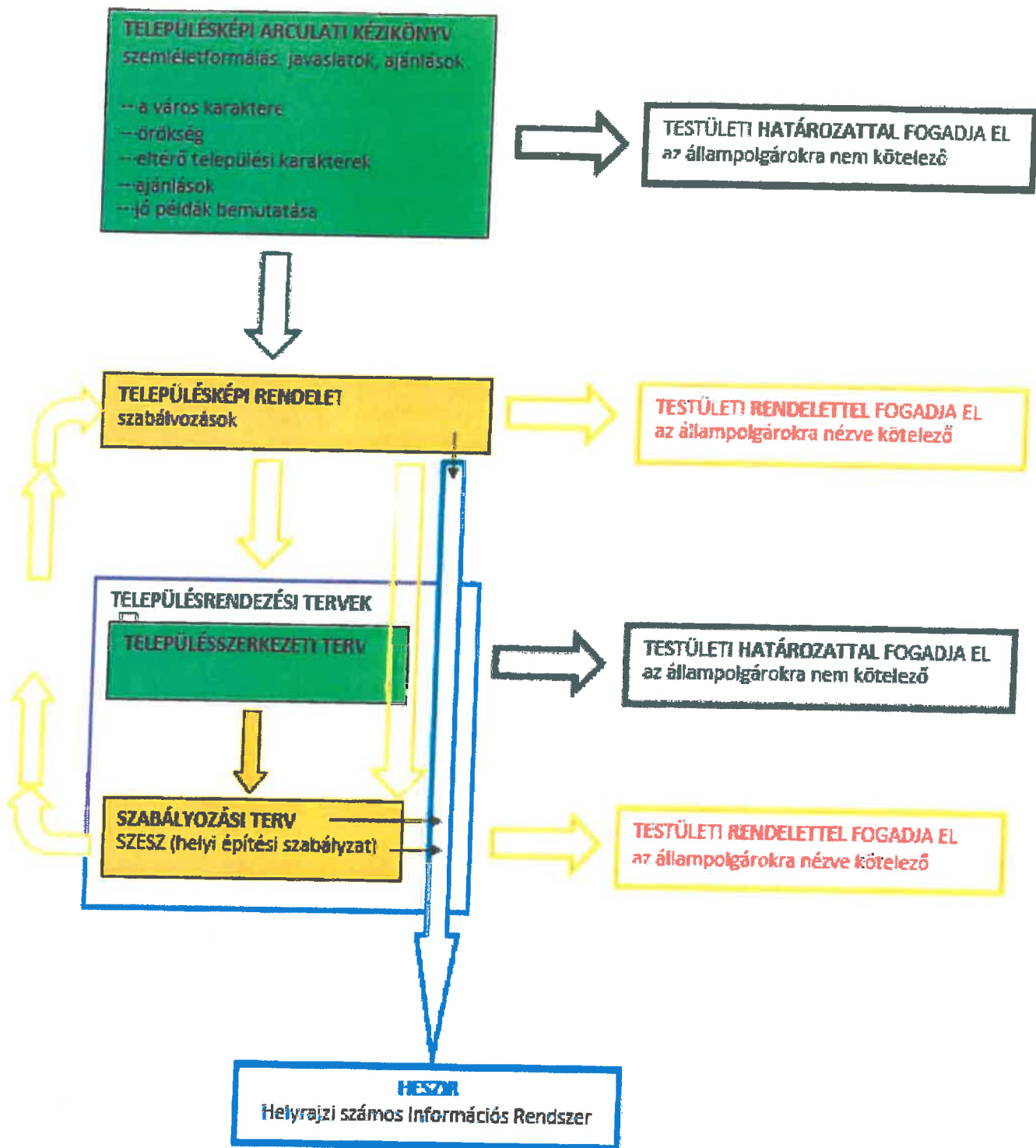
Az ajánlások nem tekinthetők kötelező jellegűnek, a céljuk nem a tervezési szabadság megkurtítása, uniformizálása, hanem éppen a valós értékek megismertetése, a sokféle izgalmas lehetőség feltárása. Az unalomig másolt, giccses, sokszor importált másolatok helyett a település karakteréhez illeszkedő választási lehetőségek bemutatása, a nem diktált, hanem valódi szabadság megismertetése.

A kézikönyv nem egy merev, lezárt egész, hanem nyílt, folyamatos hozzászólást és változtatást lehetővé tevő kezdeményezés kíván lenni, ahogy a település története sem befejezett, hanem folyamatosan továbbíródik. Ezért, ha újabb szép ház születik, az bekerülhet, sőt be is kell, hogy kerüljön a könyvbe, hogy ez által büszke lehessen rá az építetője, tervezője, kivitelezője és a településlakók egyaránt.

Egy ház elválaszthatatlan kapcsolatban van környezetével, szomszédjaival, településével. Valódi gyümölcse pedig csak annak a kapcsolatnak van, ahol a felek egymást megismerik, szeretik és békében élnek egymással. Igaz ez az emberi kapcsolatokról a zenén át egészen az épített környezetünkig.

Az alábbiakban bemutatjuk a településképi arculati kézikönyv, a településképi rendelet és a településrendezési eszközök összefüggéseit.

SZOLNOK VÁROS BEMUTATÁSA

ÁLTALÁNOS TELEPÜLÉSKÉP, TELEPÜLÉSKARAKTER

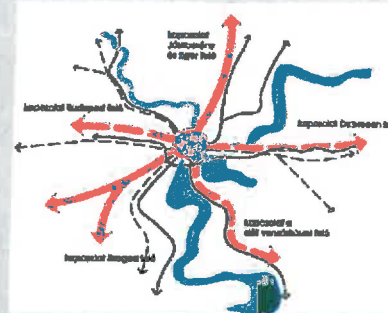
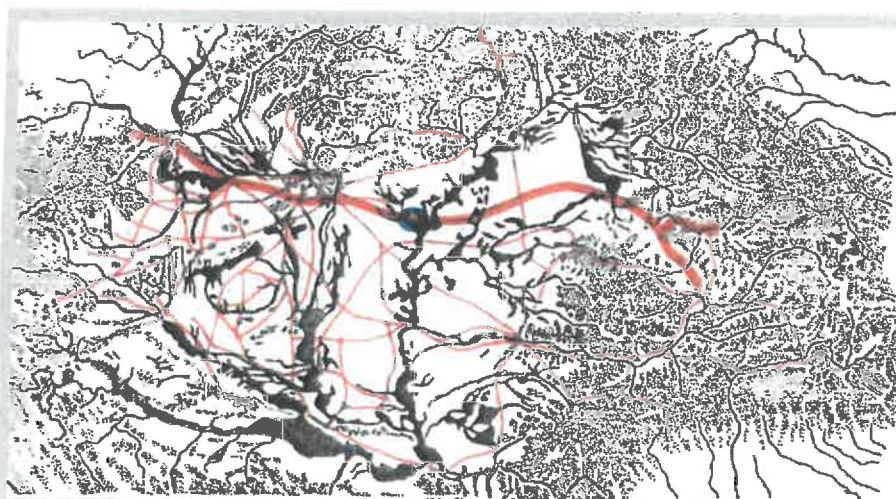
2

Mit jelent Szolnokinak lenni?

Röviden áttekintjük a város karakterét, településképét befolyásoló tényezőket.

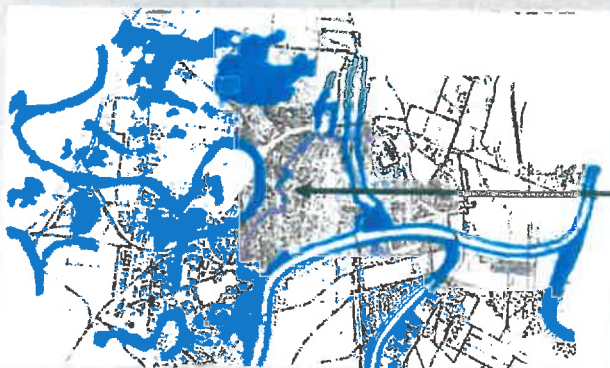
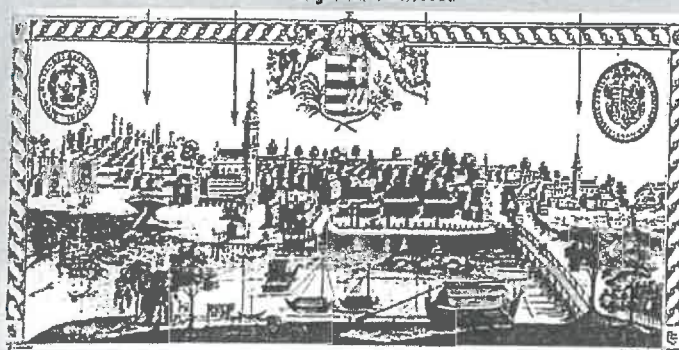
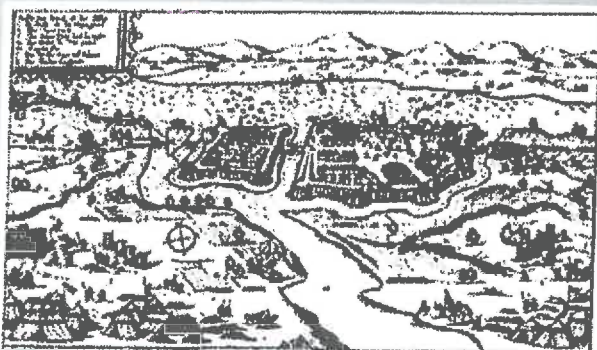
Szolnok történelme

Szolnok és környéke évezredek óta lakott terület. Egymás feletti rétegekben megtalálhatók a kőkorszaki, népvándorlás kori, honfoglalási, a török időkben származó és a későbbi korok emlékei, szerszámai, edényei, csontok.

Szolnok arculatát formáló, egyik döntő tényező a kitüntetett földrajzi elhelyezkedés

A középkori Magyarország úthálózata és vízjárta területei

A város területe városfállal

A város vízrajzi helyzete a XIX. század elején

A római korban Szolnok átkelőhely volt a Pannóniát Dáciával összekötő úton, itt keresztezték egymást az É-D irányú víziút és a K-Ny irányú kereskedelmi út. Szolnok szerepe a Tisza partján ugyanaz volt, mint Budáé a Duna mentén. Ez a földrajzi helyzet, a víziút és a szárazföldi utak kereszteződése határozta meg a város szerepét és történelmét. Hadi és kereskedelmi útként, átkelőhelyként egyaránt fontos. A történelem során a mai Szolnok helyén álló település tízennégszer pusztult el, de a kedvező közlekedés-földrajzi helyzete következtében mindig újra felépült és tovább fejlődött.

Régészeti leletek igazolják, hogy a honfoglaló magyarok is lakták e helyet. A Zagyva partján fekvő strázsahalomból származó tarsolylemezes sír nemzeti székelyre utal.

A magyar feudális államszervezet kialakulásakor létrejött megyék és várispánságok sorában Szolnok megye neve szerepel. A várost 1018-1038 között alapították és nevét Zounok várispánról kapták.

Az árpád-házi királyok korában kiépült megyeszékhelyről nincsenek hiteles (térképi) adatok, feltételezhetően az ispáni vár és az attól Ny-ra levő magaslat (a mai Tabán) területén alakult ki a városmag, vízzel teljesen körülvéve.

A település fejlődésével szűkké váló területtől Ny-ra alakult ki a külső város: a polgárváros a Kossuth utcától délre, a katonaváros attól É-ra.

A tatárjárás után a külső várost is várfallal és a Tisza-Zagyva vizével táplált várakkal vették körül.

A török elleni végvárrendszerben Szolnok a harmadrendű erődök csoportjába tartozott. 1549-1550-ben egri várépítők működtek közre Szolnok megerősítésében. Kő hiányában palánkvárat építettek, amelyet minden oldalról víz vett körül. A Zagyvatorkolattól É-ra és Ny-ra kb. 3-400 m-re a Zagyvát új mesterséges csatornával kötötték össze a Tiszával. Az új meder a régi palánkfal mentén haladt, így a vár területe nagyjából megegyezett az ispánsági földváréval. A külsőváros körüli falat bástyákkal erősítették meg, így alakult ki a külső vár.

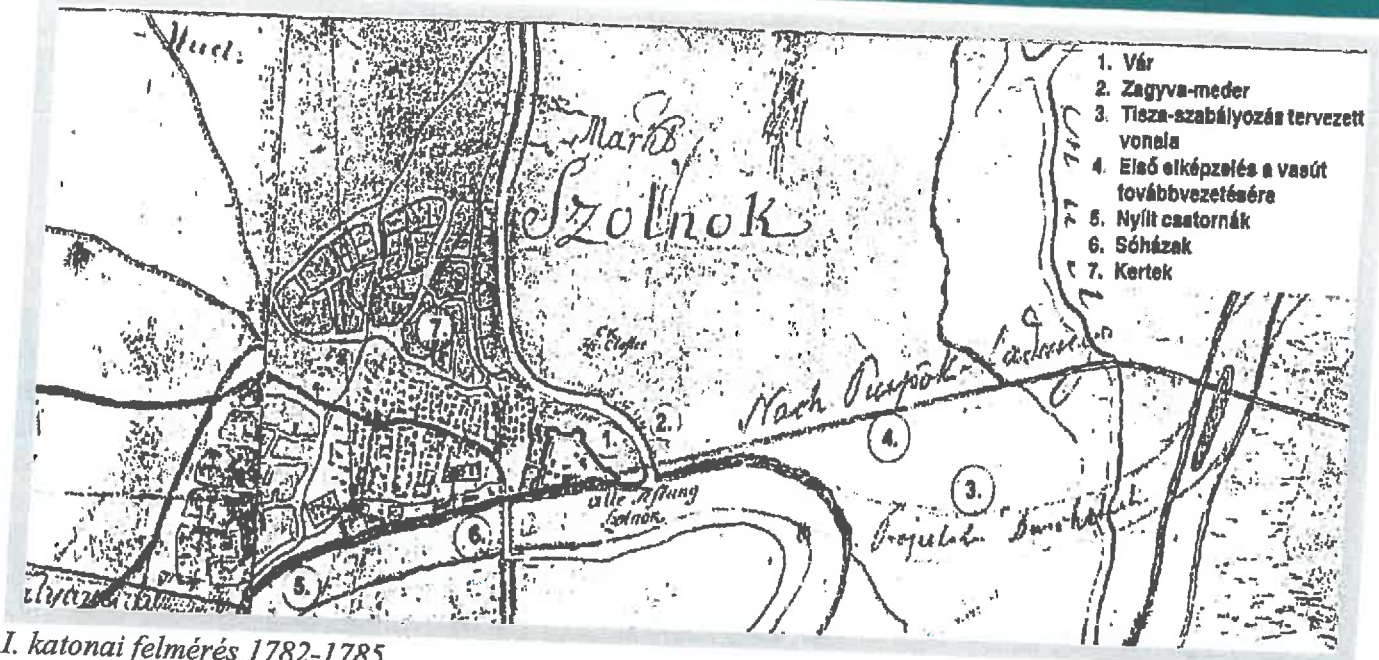
Szolnokot 1552-ben elfoglalták a törökök. A 133 évig tartó török uralom alól a város 1685. október 18-án szabadult fel.

A törökök kiűzése után 1685-ben kezdődött a vár újjáépítése, a város megújulásakor az első lakosok katonák voltak, a polgári lakosságot csak kedvezményekkel lehetett visszacsalogatni. Szolnok mezőváros lett és Erdélyből a sószállító útvonal egyik állomása. A XVII. században ferences szerzetesek telepedtek le a városban. A XVIII. század elején városias életmód kezdett kialakulni, a hivatalos közigazgatás 1702-ben indult meg. E korból származik a város első ismert címe: alul ekevas, oldalt búzagalász, középen kivont kard – azaz a város földművelő és védelmi szerepére utalt.

Az 1703-1710 szabadságharcban Rákóczi megerősítette a várat, melyet a császári hadak 1707-ben foglaltak el úgy, hogy a menekülő védők mindent felégették maguk mögött. Pár évig csak romok voltak Szolnok helyén, majd 1710. márciusában Rákóczi újra felépítette a várat szögletes bástyákkal. 1710. októberében ismét osztrák kézre jutott Szolnok.

A polgári élet a Szatmári béke után indult újra, földműveléssel és a sószállítás számára további raktárak építésével. Elkészült a Tisza-híd is. 1710-ben a város lakóinak száma 1 000 fő körül volt, majd gyors fejlődéssel 1750-ben már 2 800 fő, 1785-ben pedig 5 380 volt a népességszám. A lakóházak száma ugyanezen idő alatt 100-ról 850-re nőtt. 1724-ben megindult a ferences templom és rendház építése. A mezőgazdaság mellett – éppen a jó közlekedési fekvés következtében – fejlődött a kereskedelem, a szállítás és az ipar (faipar) is. Sokan dolgoztak a sószállításban, a vízi úton érkező só szárazföldi szállítóeszközökre átrakásában. A belső vízfolyásokkal körülvett városrészek sűrű városias településsé fejlődtek, a csapadék- és szennyvizet levezető árkon kívül, attól ÉNy-ra voltak a mezőgazdasági területek, kertek, legelők.

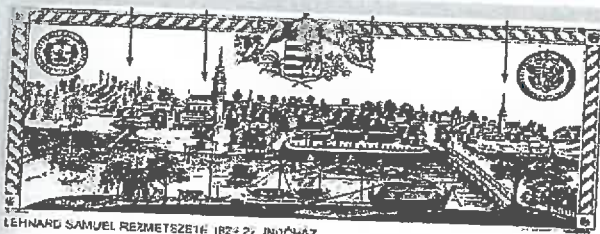

I. katonai felmérés 1782-1785

Az 1782-85 között készült *első katonai felmérésen* jól láthatók a városias beépítésű részek, a mai Kossuth utca nyomvonala, a sóházak és a ferences kolostor a Tiszaparton, a Tisza-híd és az akkor még megvolt a középkori vár is. Ezt 1785-ben II. József rendelete alapján lebontották.

A reformkor törekvései - a folyamszabályozás és gőzhajózás valamint a közúti-vasúti fejlesztések - Szolnok fejlődését fellendítették. 1845-46-ban megtörtént a Tisza-szabályozás, majd ezt követően megindult a gőzhajózás. A Pest-Szolnok vasútvonal 1847. szeptember 1-én nyílt meg. A vasútállomás a Tisza-partra került, hogy a gőzhajón érkező áruk könnyen átrakhatók legyenek a vasúti kocsikba. E városrészben a vasút és víziút jelentőségét őrzik az indóház (müemlék), a Gőzhajó, Széchenyi és Indóház utcanevek.

Jó közlekedési kapcsolatai következtében Szolnok fontos szerepet játszott az 1848-49-es szabadságharcban, a katonai szállítások központjává vált.

1829-1866 között készült második katonai térkép már nem ábrázolja az egykori várat, a két beltetles település fokozatosan terjeszkedik a kertek felé. A város akkori képét láthatjuk Lehnhardt Sámuel metszetén. Egy fejlődő, gazdag, polgári település rajzolódik ki.

II. katonai felmérés 1829-1866

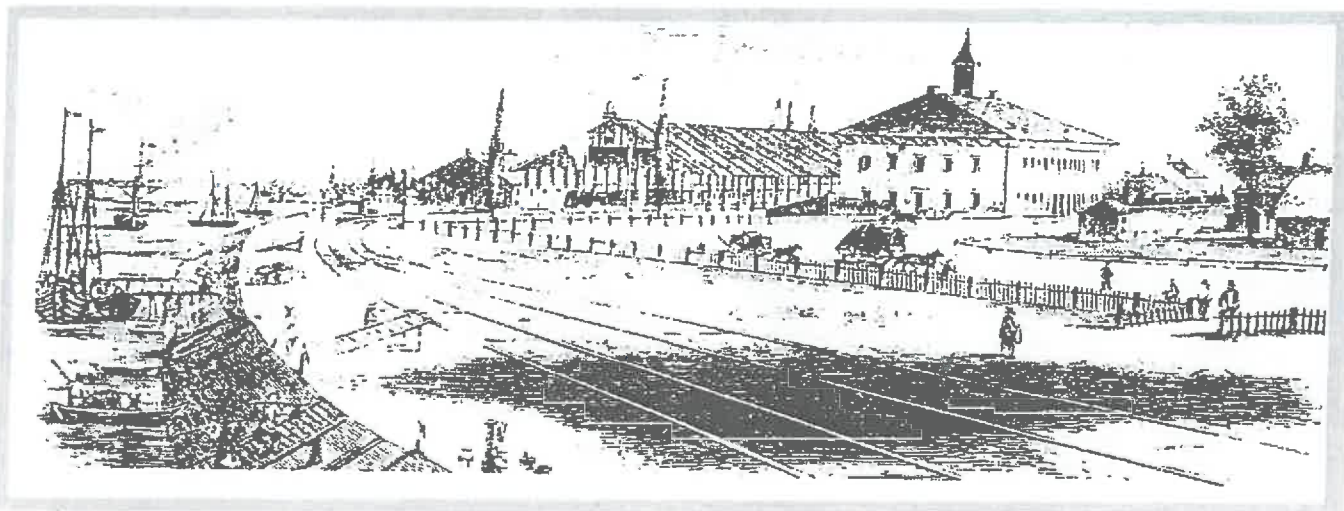
A vasút továbbépültével (1850) a főpályaudvar átkerült jelenlegi helyére, de továbbra is üzemelt a tiszaparti állomás is. 1857-ben megépült a Tiszán a vasúti híd.

A közlekedési kapcsolatok ilyen mértékű fejlődése új korszakot nyitott a város gazdaságában: a mezőváros szerep mellett az ipari fejlődés rohamléptekkel megindult: vasúti járműjavító, fűrészüzem, szeszgyár, gőzmalom, cukorgyár létesült. Kialakult a déli iparterület.

A *második katonai felmérés* (1829-1866) már nem ábrázolja a várat, de feliratként (Festung) még megtalálható egykori helye. A város területe folyamatosan terjeszkedik a kertek (ÉNy) irányában. Ezen a térképen már felismerhető a mai belváros szerkezetének legnagyobb része: a Tisza-part és a Kossuth utca-Baross utca közötti városrész utcáinak nyomvonala a jelenlegi utcáknak megfelelően már kialakult. Felismerhető a Tabán halmaz-települési szerkezete, valamint a Kossuth utca és Ady Endre utca közötti terület utcászerkezete is. A Kápolna utcától Ny-ra a Kard u., Koszorú u. körüli tömbök kialakulása is elkezdődött. Látható a vasútvonal és az Indóház utcában jelzi a térkép az állomást, a jelenleg műemléki védelem alatt álló indóház épülete is kivehető, de már ábrázolja a mai pályaudvar helyén is az állomást.

A *harmadik katonai felmérés* térképén (1872-84) már jól látható a jelenlegi város belső magja – zömmel a mai utcavonalakkal – és a déli iparterület indulása. A városias beépítés már majdnem kitölti a vasútvonal – a Tisza – a Zagyva által határolt területet, csupán a mai pályaudvartól É-ra eső vasút menti területek beépítetlenek még. A Zagyván túli terület fejlődése még nem indult meg és a felmérés a Tisza szabályozás befejezése előtt készült, az Alcsi-holtág a térképen még a folyó részeként van ábrázolva. A Tisza balparti oldalának beépítése még nyomokban sem kezdődött el.

1876-ban Szolnok megyeszékhellyé vált, ez lendületet adott a közintézmények építésének: Megyeháza, törvényszék, városháza, szállók, iskolák létesültek, elindult az első közkórház építése is. A századfordulón kiépült a Szabadság tér – Kossuth Lajos u. – Kossuth tér városias térfala, a főutakat burkolattal látták el. 1926-tól nagyszabású városrendezési terv alapján átépült a Tisza-part, fürdő, színház, templom, zsinagóga létesült, kialakult a sétány és a hozzá kapcsolódó – franciás kertépítészeti koncepciót tükröző – parkrendszer.

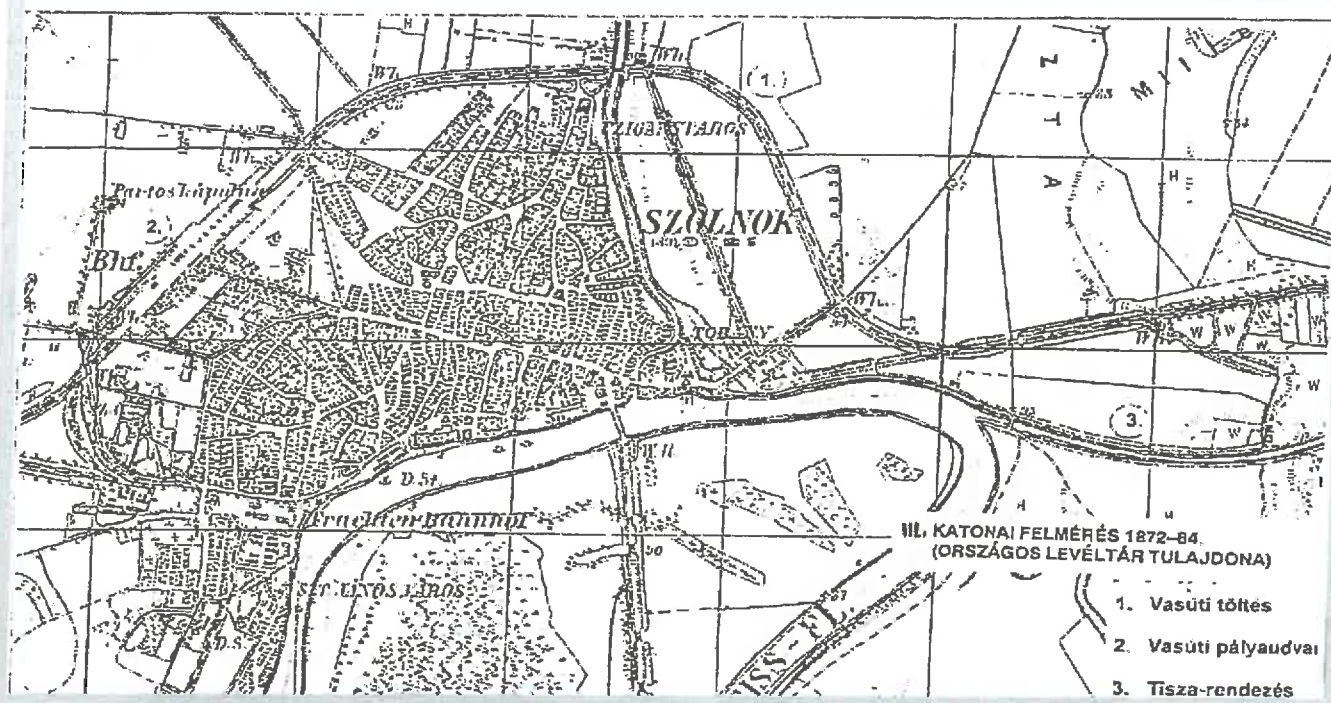
Az Ó-állomás és környéke a 19. században

Mint fontos közlekedési csomópontot a II. világháborúban jelentős támadások érték a várost, 450 ház teljesen romba dőlt, további 1000 megsérült.

A hidegháború éveiben Szolnok katonai szerepe előtérbe került: 7 laktanya létesült a városban, repülőtere máig jelentős.

Az ötvenes évek iparosítása, valamint a hatvanas évek térszerkesztése következtében a felszabaduló mezőgazdasági munkaerő foglalkoztatása az ipar fejlesztését mozdította elő. A környék mezőgazdaságára alapozott feldolgozóiparon (cukorgyár, papírgyár, konzervgyár, állati-fehérje feldolgozó) túl megindult a vegyipar (Tiszai Vegyiművek) jelentős mértékű fejlesztése is, ezzel az iparterület déli irányú terjeszkedése.

A hetvenes években radikálisan átépült a városközpont, városszerkezeti változásokat hozott a Szántó krt. megépítése. A Baross u. - Kossuth u. vonala és a Tisza közötti területet kevésbé érintette a szanálás így itt többnyire megmaradt az utcák történetileg kialakult nyomvonala, a kisvárosi beépítés és a térfalak. E városrészben található a város legtöbb védett, ill. védelemre érdemes épített értéke.

III. katonai felmérés 1872-1884

A 4. sz. főút déli elkerülő szakasza és az új Tisza-híd megépítése tehermentesítette a városközpontot a már-már elviselhetetlen átmenő forgalomtól és ezzel megnyitotta a lehetőséget a városközpont humanizálására, valamint a déli területek (Szandai rétek) fejlesztésére.

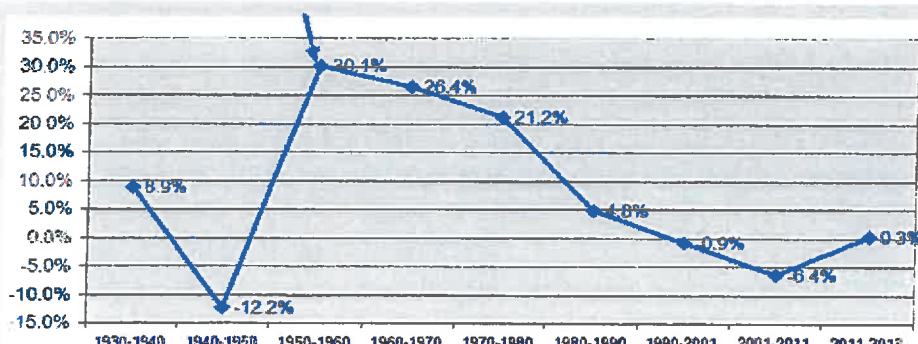
A rendszerváltás jelentős gazdasági – és ezzel városrendezési – következményekkel járt. Felszabadultak a laktanyaterületek, amelyek így beépíthetővé váltak, megindult a kereskedelem nagyarányú fejlesztése, bevásárlóközpontok épültek a Szandai réten. Új iparterületek épültek ki, mind észak nyugaton, mind délen.

Népességi viszonyok

Szolnok népességnövekedése az urbanizációs folyamat általános tendenciájának megfelelően alakult. A népességszám csúcsa 1994-ben volt (80 859 fő). A növekedés mértéke 1950–60-as években érte el a legmagasabb értéket 30,1%-al. 1995-ben már erősen mérséklődött, a népességnövekedés, de még mindig növekvő volt. A természetes szaporulat pozitív értékű volt. Napjainkra a folyamatos népességcsökkenés, a negatív természetes szaporulat és a vándorlási veszteség vált jellemzővé. A lakónépesség a 2001 évi 77 631 főről 2011-re 72 953 főre mérséklődött, azaz tíz év alatt a népességveszteség 7 % volt. 2016 január 1-én a lakónépesség szám 72 333 fő volt.

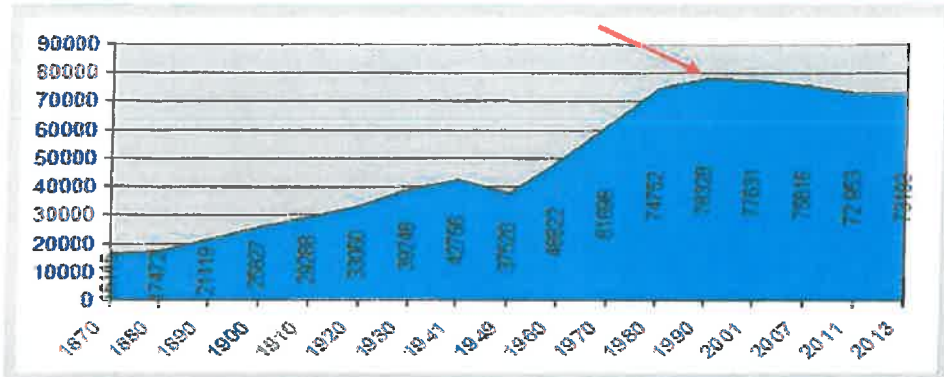
népesség változása Szolnokon 1870-2011 (KSH)

1870	1880	1890	1900	1910	1920	1930	1941	1949	1960	1970	1980	1990	2001	2007	2011	2016
16115	17472	21119	25827	29288	33060	39248	42756	37520	48822	61698	74752	78328	77631	75616	72 953	72 333

1930-1940	+8,9%
1940-1950	-12,2%
1950-1960	+30,1%
1960-1970	+26,4%
1970-1980	+21,2%
1980-1990	+4,8%
1990-2001	-0,9%
2001-2011	-6,4%
2011-2016	-0,15%

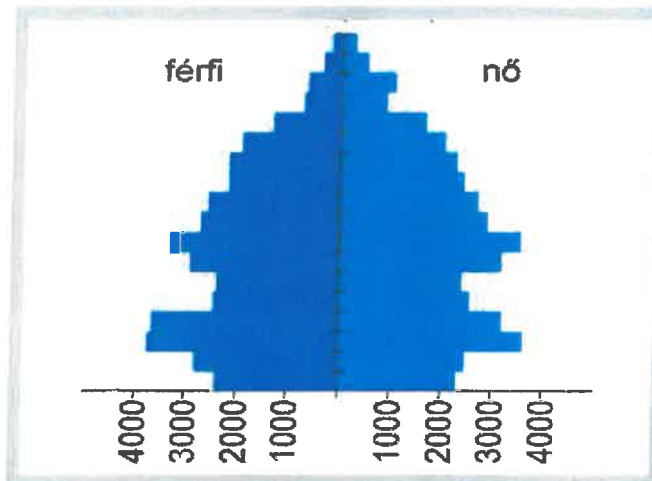
Népességváltozás %-os aránya Szolnokon

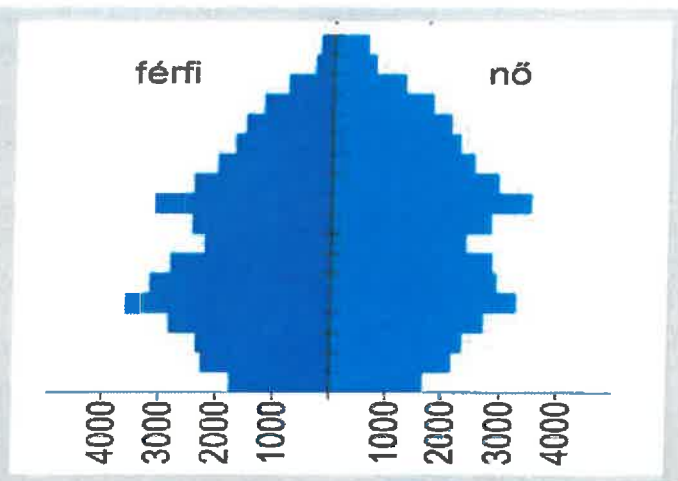
Népességváltozás abszolút értékben Szolnokon

A vitalitási index (a fiatalok és nyugdíjas korúak hányadosa) az országos tendenciák szerint kedvezőtlen.

Ennek következtében, míg 1997-ben a vitalitási index még kismértékben meghaladta az 1-es értéket, 2011-ben már csak 0,57 volt és folyamatosan csökken.

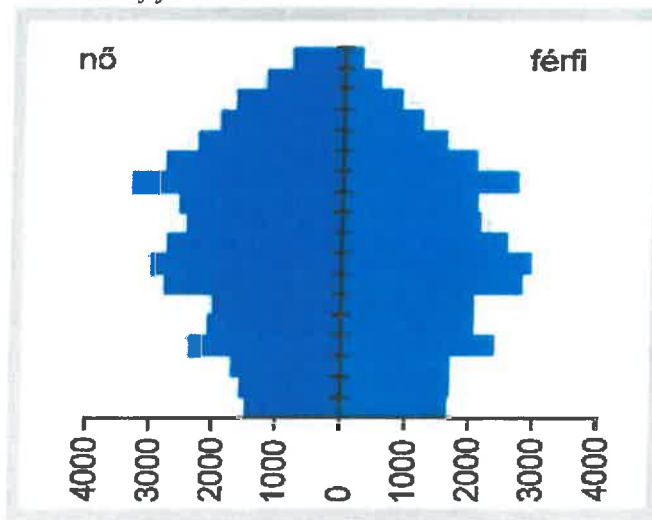

Szolnok korfája 1990-ben

Szolnok korfája 2001-ben

A népesség kor szerinti összetételét érzékeltetik a korfák. Az 1990-es népszámlálási adatokra támaszkodó ábrát összehasonlítottuk a 2001-es, ill. a 2011-es népszámlálás adatai alapján szerkesztettel. Jól látszik a torzulás, mely negatív irányban tolja el a vitalitási indexet is. A korfa talpa egyre keskenyebb, a teteje egyre kövérebb lesz, mely előre vetíti a további torzulást. A folyamat veszélyeket rejt a helyi gazdaság működtetése szempontjából is. Ez jelzi, hogy az ifjúság-politika kiemelt fontosságú kell, hogy legyen a városban az ifjúság helyben tartása, ill. visszacsábítása érdekében.

Szolnok korfája 2011-ben

TERMÉSZET, TÁJ, TÁJHASZNÁLAT

Szolnok a Tiszába ömlő Zagyva torkolata köré települt város. A két víz találkozásának, valamint az Alföldön belüli centrális helyzetének köszönhetően vízi és szárazföldi utak csomópontjává vált. Földrajzi fekvésének ezt az előnyös tulajdonságát nemcsak honfoglaló őseink fedezték fel, hanem biztos érzékkel ismerték fel ezeket az ideális körülményeket a már évezredekkel ezelőtti első betelepülők, az újkőkori Körös kultúra képviselői is. Őket követően, időről időre benépesedett valamennyi letelepedésre alkalmas, árvízmentes, vízközeli magaslat. A vízközelséget nemcsak a ma ismert folyók biztosították, hanem a szabályozások előtti időkben számtalan águk, kanyarulatuk hálózta be és barangolta körül a környéket.¹ A

¹ A Zagyva egyik, mára már betemetett városi ágát név szerint is ismerjük, ez a Pityó, mely az egyik lelőhely nevében fennmaradt.

domborzat ma is őrzi nyomukat, nem meglepő ezért, hogy partjaikon valamennyi történelmi korszak leletei megtalálhatók

A TELEPÜLÉSI SZEREPKÖR, TELEPÜLÉSHÁLÓZAT ÉS TELEPÜLÉSSZERKEZETI ÖSSZEFÜGGÉSEK

Szolnok szerepkörét elsődlegesen közlekedés-földrajzi helyzete határozta meg. Az, hogy jó közlekedési kapcsolatai a város gazdasági vagy katonai-védelmi szerepét helyezték-e előtérbe, mindig a történelmi korszak sajátosságaitól, a háborús és békés időszakok váltakozásától függött. A gazdasági és honvédelmi szerep fontossága miatt az irányítási-adminisztratív jelentősége is megnövekedett, már a honfoglalás korában nemzeti színhely volt, megyeszínhely funkciója pedig a kiegyezés óta folyamatos.

A gazdasági profilon belül eleinte természetesen a mezőgazdaság dominált, majd évszázadokon keresztül a mezővárosi és (só)kereskedelmi tevékenység volt a döntő. Az iparosodás a XIX. században vált fontossá és a kiegyezés után lett meghatározó, de domináns maradt a II. világháború utáni nagyipar létrehozásának korszakában is.

A rendszerváltás és az ipari társadalomból az információs társadalomba való átmenet Magyarországon egybe esik. Hogy a város a termelőipar térvesztésére és a tudományos-technológiai forradalom kihívásaira hogyan tud reagálni, milyen válaszokat tud adni, ill. e környezetben, hogyan tud helytállni, az még éppen csak kialakulóban van, mint ahogy az is, hogy ennek milyen területhasználati és építészeti következményei lesznek.

A katonai, honvédelmi szerepkör hosszú évszázadokon keresztül meghatározta Szolnok városszerkezetét:

- központban a várral és erődített falakkal, vizesárokkal,
- majd később a laktanya és egyéb honvédségi területekkel,
- a katonai reptérrel, stb.

E területfelhasználás és ennek településszerkezeti hatásai a rendszerváltás óta háttérbe szorultak, ill. a felszabadult, használaton kívül került honvédségi területek más célra való hasznosításának lehetősége megnyílt, de még nem zárult le. Hatalmas egykori laktanyaterületek vannak még használaton kívül, vagy csupán részlegesen, ill. átmeneti jelleggel hasznosítva (pl. Besenyszögi út két oldalán, Alcsi városrészben), melyek jövőbeli sorsa és végleges rendezése kihatással lesz a város arculatára is és működésére is.

A közlekedési csomópont szerepkör a város kialakulását és fejlődését meghatározó tényező volt valamennyi történelmi korszakban.

Mára a víziút/víziszállítás vesztett jelentőségéből, nem gazdasági tényező, hacsak a turizmus fejlesztésében nem.

A vasúti csomópont szerep ismét egyre fontosabb lehet a vasúti szállítás EU-beli rehabilitációja és fejlesztése nyomán.

A közúti (és a Tisza-hidak révén az átkelési hely) szerepét Szolnok továbbra is megőrzi, különösen, mivel a Tisza magyarországi szakaszán kevés a híd. A meglévő 4. sz. főközlekedési út, a tervezett M4 (Erdély felé vezető, újabb Tisza-híd építését igénylő) gyorsforgalmi út és az S8-as dunántúli szakaszának K-i folytatásaként tervezett - Eger felé haladó és a Dunántúllal (haránt irányú) kapcsolatokat teremtő - gyorsforgalmi út e közúti csomópont jelentőséget tovább fokozza. A tervezett utak nyomvonálvezetése jelentősen befolyásolni fogja a város szerkezetét (a kapcsolódó belső úthálózat kialakítását) és egyes városi szerepköröket, valamint a területfelhasználást is (városkapuk áthelyeződése, Szandai rét beépítése/használata, stb.).

Jelentősége lehet a város távlati gazdaságában a gyors légi elérhetőségnek is. A katonai reptér polgári célokra és teherszállításra történő hasznosítása már részben megindult, hogy ez milyen méreteket ölthet és a város e lehetőséget, hogy tudja kihasználni az a jövőben dől el, ennek azonban további városszerkezetet ill. területfelhasználást befolyásoló hatásai lehetnek.

Az adminisztratív központ szerepkör a kiegyezés óta folyamatos. Hogy ez hogyan fog változni az EU regionális politikájához igazítandó közigazgatási rendszeren belül, az még ma nehezen prognosztizálható, minden esetre a megyék helyett a régióközpontok kialakítása bizonyos közigazgatási funkciók csökkenését vetíti előre. Az oktatásnak, a decentralizált (emberközeli) ügyintézésnek és az informatikának a szerepe azonban vitathatatlanul nő, ezért Szolnok e funkcióit és a hozzá kapcsolódó

intézményeket/infrastruktúrát nemcsak megőrizni, de erősíteni is kell. Ez további épületigénnyel járhat, ill. esetlegesen használaton kívül került épületek újrahaznosítási-funkcióváltási lehetőségét magában rejti.

TELEPÜLÉSKÉP ÉS UTKAKÉPEK

Jellegzetes, örökségvédelmi szempontból értékesnek tekinthető szolnoki településképet napjainkban a Belváros, ill. a Belvároshoz kapcsolódó történeti városrészek hordoznak. A város 1950-es évektől elindult, majd a 70-es években felgyorsult nagyarányú építkezései, ill. az újonnan kiépült településrészek a történetileg kialakult jellegzetes városképet jelentősen átalakították. Ma a városba érkezés pontjairól feltáruló látványban egyedül a vízi úton érvényesül a hagyományokat hordozó városkép.

A lakótelepek megjelenése és különösen a déli iparterületek nagy létesítményei a településkép meghatározó elemeivé váltak.

A Tiszaparti városrész a Kápolna utca menti utcák, valamint a mai Ady E úttól délre eső városközponti területek a Zagyva és a Tisza között a XVIII századi városfallal körülvelt települési rész volt melyet szérűskertek öveztek. A szérűskertek telekstruktúráját őrzik ugyan helyenként még mai az utcahálózatok a Rákóczi út és a Pozsonyi út környékén, de városképi és utcaképi örökséget csak a városfalon belüli területek hordoznak. A mellékelt térkép a településkép szempontjából értékes örökséget hordozó XVIII. századig kialakult települési területeket ábrázolja.

A XIX. században megépült vasúthálózat, a gőzhajózás ösztönözte Szolnok egybefüggő iparterületeinek kialakulását a régi vasútállomástól délre.

Szolnok a XVII. században század elején

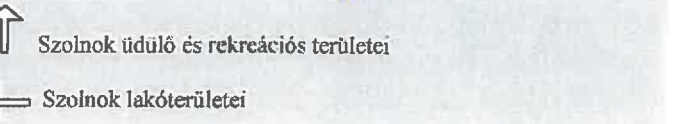
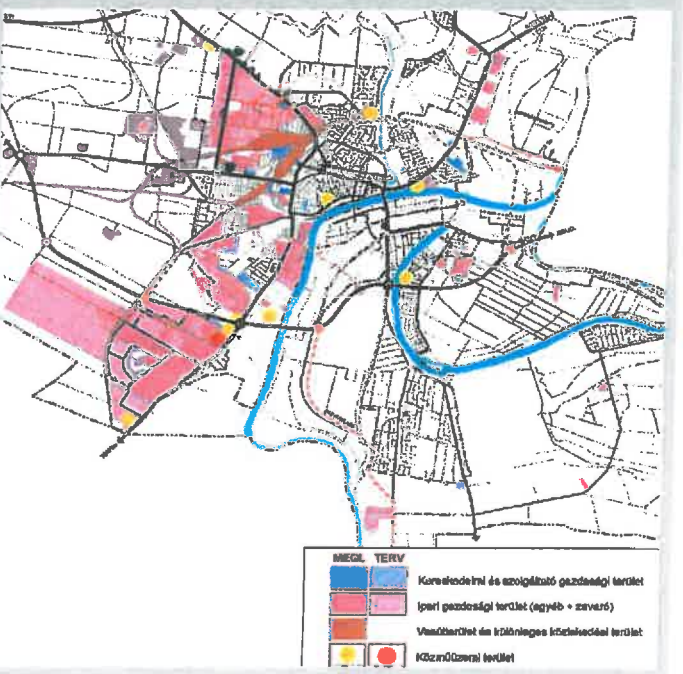
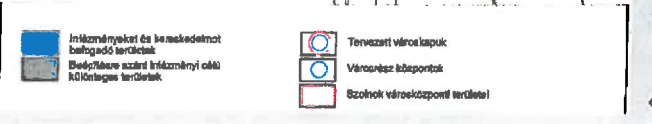
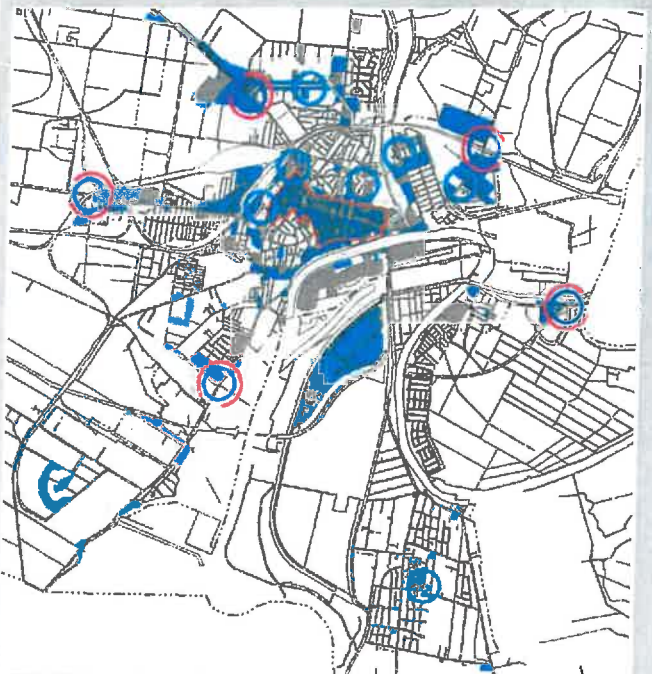
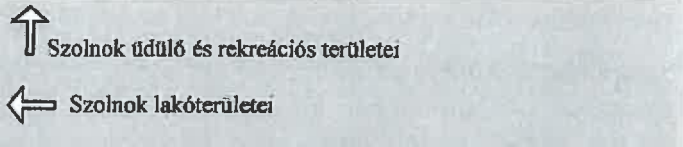
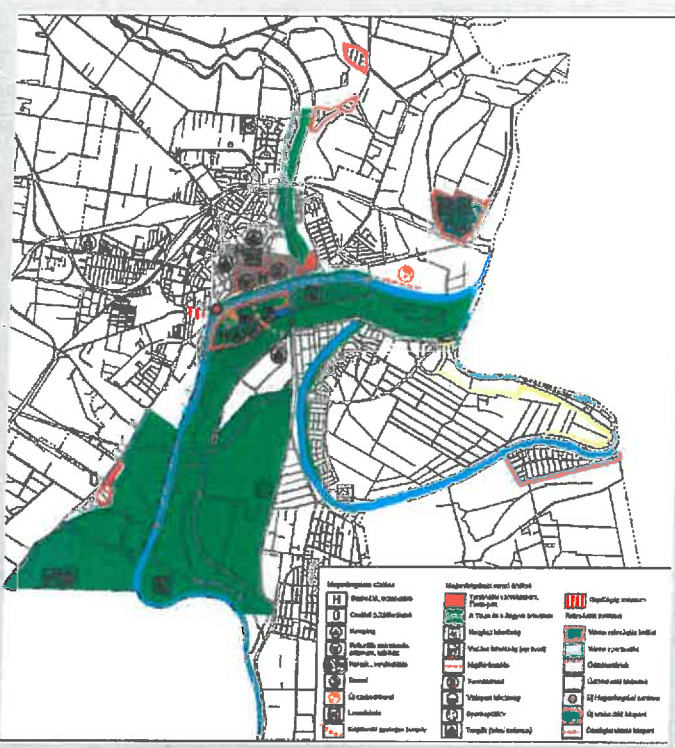
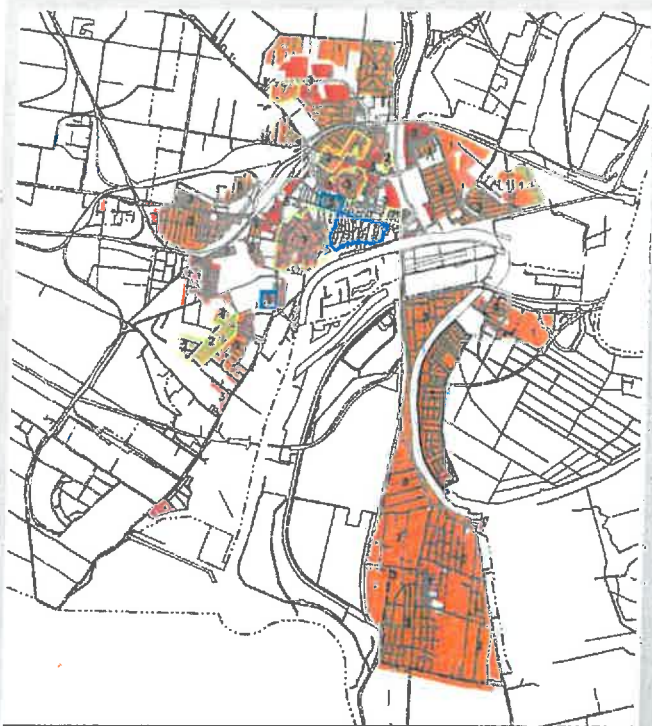
Ekkor alakultak ki az ezekhez kapcsolódó kistelkes szűk-utcás földszintes lakóterületek, melyek részben fennmaradtak, és az itteni utcák még érzékeltetik a régi városzéli lakóterületek jellegzetes hangulatát.

TELEPÜLÉSSZERKEZET ÉS TERÜLETFELHASZNÁLÁS

Szolnok településszerkezete és területhasználata az előzőekben ismertetett történelmi előzmények nyomán alakult ki. A vasúthálózat a várost közlekedési csomópont jellegéből adódóan több részre tagolja. Ennek következtében sok a zárványterület. Míg a külső kapcsolatok szempontjából ez előny, addig a város belső működésében zavarokat okoz. Nemrég még az országos közúthálózatok a város belső területein vezetettek át, és ugyanezt a problémát okozták. Napjainkra az átmenő forgalom a külső hálózatok és a Szántó krt. megépítésével átrendeződött, a belső városrészek részben tehermentesültek. A történelmi városrészek szempontjából ez előnyös változást hozott. A gyalogos terek utcák kiépítésének lehetősége megteremtődött.

A Tisza és a Zagyva folyók ugyancsak tagolják a várost, de természeti jellegüknél fogva jótékonyan. Különösen előny a belvárosi közelség. A Tisza széles természetes zónát jelöl ki az északi és a déli városrészek között, és ez még értékesebbé, egyedibbé teszi a történelmi hangulatot hordozó Tiszaparti városrészt.

A kialakult településszerkezet és területhasználat is a történelmi és a Tiszaparti városrészek fokozott védelmére fel a figyelmet.

A város közterületei, zöldterületei, erdőterületei

Szolnokon a zöldfelületi-rendszernek fontos elemei a folyó-menti területek. A Tisza- és Zagyva-menti zöldfolyosók kapcsolatának erősítése, a hiányzó kapcsolatok megteremtése a város egyéb zöldfelületeivel nagyban növelné a rendszer hatékonyságát.

Fontos rekreációs terület a Tiszaliget, valamint a Zagyva és a Széchenyi lakótelep között telepített közjóléti erdő, továbbá a folyópartok és a Holt-Tisza menti területek.

Zöldterületek tekintetében az utóbbi közel egy évtizedben indult meg pozitív irányú változás. Közparkok megújítására, utcafásításokra került sor, lezajlott a játszóterek szabvány szerinti rekonstrukciója is. A fejlesztések ellenére még mindig sok a tennivaló. A zöldfelületek mennyiségi növelése mellett a funkcionális fejlesztés is igen fontos, csakúgy, mint a növényállományok frissítése. A lakóterületi zöldfelületek jellemzője a hiányos növényállomány, és használati szempontból is messze elmaradnak az optimálistól, különösen a Széchenyi lakótelepen.

Nagy előre lépést jelentett a Kossuth téri gyalogos tér és zöldfelület kialakítása, ami első lépés egy összefüggő, gépjárműforgalomtól elválasztott belvárosi gyalogos és zöldfelületi rendszer kialakításához.

Hiányoznak a városrészközpontok hasonló központi terei és kulturáltan kialakított pihenő parkjai.

Szolnok településszerkezetének problémái az előzőekből következnek.

Hiányzik a belső városrészek forgalmát szervező gyűrűs közlekedési hálózat, és hiányoznak ennek részét képező további Tisza hidak. Végérvényesen csak ez a gyűrűs hálózat tudná csak kiválthatná a Szabadság téren (régii Tisza-híd előtt) halmozódó gépjárműforgalmat is. A gyűrűs hálózat további előnye a külső városrészek és a munkahelyek és lakóterületek közötti kapcsolatok erősítése lenne.

Hiányzik a Tisza és a városközpont közötti gyalogos utcahálózat. Szolnok hagyományait leginkább őrző városrésze a Tisza-part. A városrészben a Tiszára lefutó utcák hálózata kitűnő adottság, ugyanis a központ és a már kiépült sétány közötti kapcsolat minden nagyobb beavatkozás és telekrendezés nélkül megoldható lenne. A Tisza-parti sétány nyugati meghosszabbítása, a parti sáv Belváros előtti szakaszának kiszabadítása, humanizálása ugyancsak fontos feladat.

Szolnokon a *környezet minősége* területileg egyenetlen. Sok a szlömös, igénytelenül kialakított városi környezet. A lakótelepek kevésbé vonzóak. A Belváros használatát a közlekedés szennyező hatása zavarja. A déli iparterületen a lakó- és a környezetszennyező üzemi funkciók keveredése okoz gondokat. A vasúttól északra a helyi klímaviszonyok nem a legjobbak.

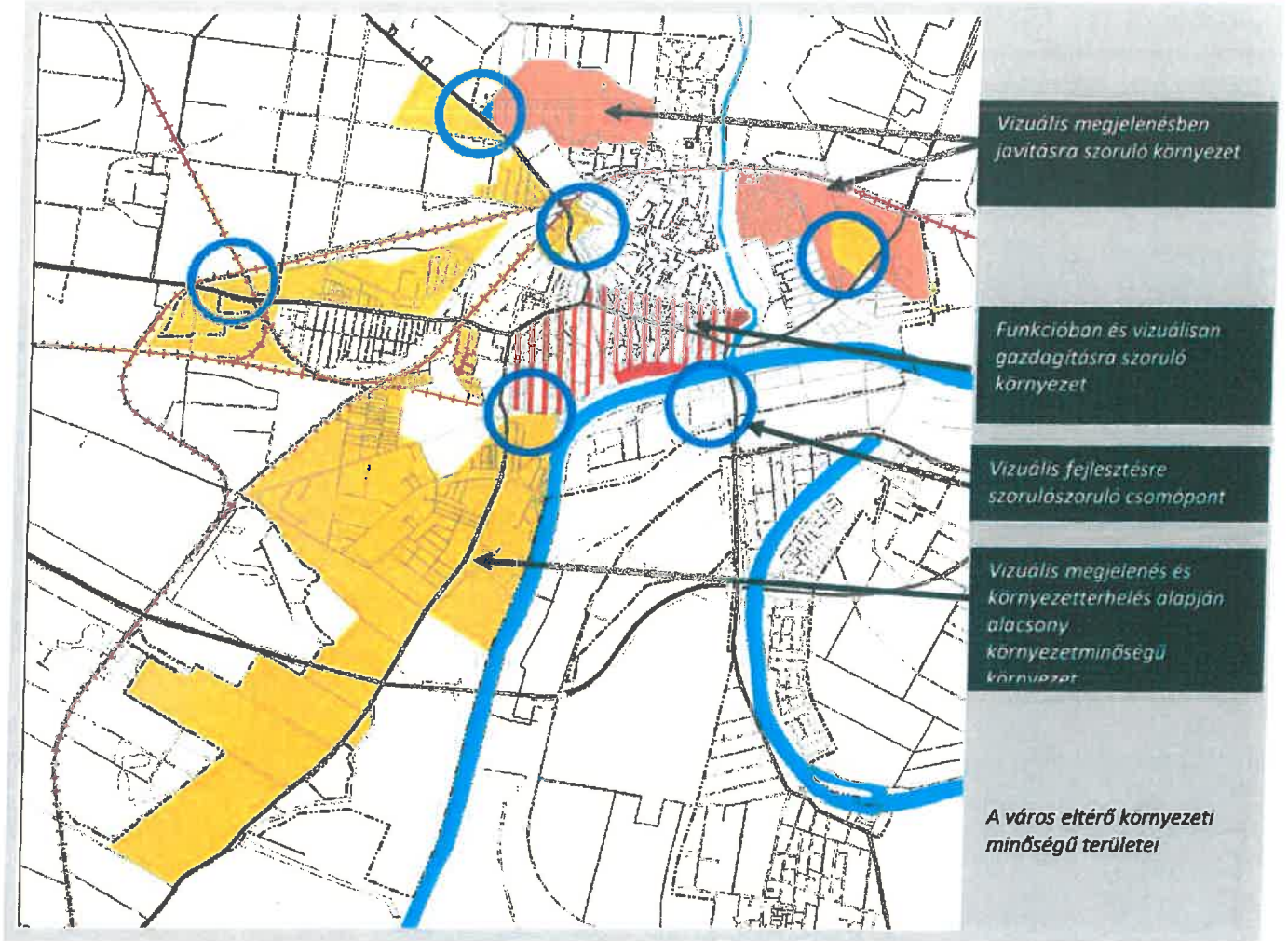
A zavaró funkciókeveredések, a környezeti ártalmak az épített környezet minőségére is negatívan hatnak. A Tisza-parti, Zagyva-parti városrészek és a Kertváros vonzó hatása a természet jelenlétére, a kisebb környezetterhelésre és ennek hatására az igényesebb építészeti és városépítészeti környezetre vezethető vissza.

Szolnokon a *települési kötődés* a gyors népességnövekedés időszakában számos egyéb körülmény hatására is viszonylag alacsony volt. A betelepülők, a naponta ingázók a várost elsősorban használták, kevésbé becsülték hagyományait, környezeti értékeit, természeti adottságait. Nagy valószínűséggel hozzájárultak ehhez a népességnövekedésből származó fejlesztési kényszerek is, a nagyarányú, a korszak szintjén folyó építkezések, az új városrészek megjelenése és az örökös pénzsűke miatt részben befejezetlen beruházások.

Szolnok az egyre bővülő ipar okozta levegőszennyezettség, a jó néhány elhanyagolt városrész, de az újonnan kiépült alacsony színvonalú lakóterületi környezet miatt is nem tartozott a vonzó települések közé. Ezzel magyarázható, hogy a 60-as–70-es években az értelmiség nagyfokú migrációja volt jellemző. A 80-as évek végétől kezdődően változás figyelhető meg. Az ipari munkahelyek drasztikus csökkenése a naponta ingázók számát a korábbi töredékére mérsékelte, a városba települők száma is megcsappant.

Ugyanakkor a helyi gazdaság válsága ellenére a polgárosodási folyamat felgyorsult – döntően a közlekedési csomóponti jellegből származó élénk kereskedelmi forgalom hatására, amely a városban lakók egyre nagyobb hányadának jelent megélhetési forrást. A polgárosodási folyamat eredménye a városi értékek, hagyományok felfedezése, a környezettel szemben növekvő igényesség megjelenése. Ma Szolnok külső megítélése javuló. Igényes lakóterületek épülnek, a Tisza-parti sétány és parkja üdülővárosi hangulatot hordoz.

A városközpont üzletei egyre színvonalasabb megjelenésűek. A polgárosodás folyamatát jelzi, hogy az ingatlanforgalomban is növekszik a vállalkozás-célú vásárlás. A belvárosban folyó építkezések egy része üzleti vállalkozás. A városlakók magatartásában, öltözködésében a rendszerváltás előtti évtizedekhez hasonlítva határozott pozitív változás érzékelhető. Ezt a folyamatot jól tükrözi, hogy a városban egyre több a helyi építész tervezte igényes épület.

Kialakult egy szolnoki építészeti, városépítészeti arculat.

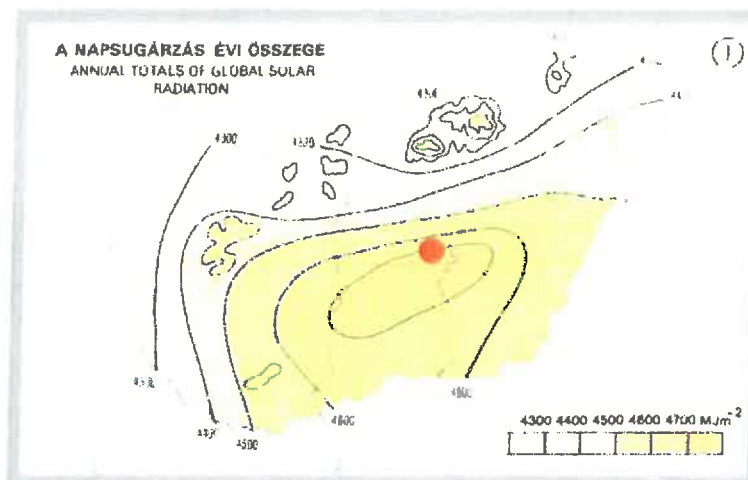
A polgárosodási folyamat természetesen kiélezi a városrészek megjelenése, kialakítása, használata közötti színvonal-különbségeket. A lakóterületek presztízse egyre nagyobb szórást mutat. Bár összességében még nem jellemző a határozott szegregáció, de jelei már észlelhetők. Az alacsony jövedelműek lakóhelye általában a lakótelep. Az időskorúak egyre nagyobb része él itt, jelezve, hogy korlátozott a lehetőségük, hogy a jobb megítélésű városrészekbe költözhessenek. A városrészek közötti növekvő különbség egyre inkább felszínre hozza a területi érdekelletéket is. A Széchenyi városrészben, Szandaszőlősen vagy a városközpontban lakók közötti érdekegyeztetés egyre nagyobb odafigyelést igényel.

A város külső megítélése (arculata) bár az utóbbi évtizedben jelentősen javult, még mindig nem mondható kedvezőnek. Ez elsősorban abból ered, hogy a környezetminőség területi mérlegében az igénytelenebb, szennyezettebb környezet súlya nagyobb és ezt a viszonylag kis területe koncentrálnó kellemes, vonzó városrészek és azon belüli egyes közterek (Tabán, Tisza-part, Kossuth tér, Tiszaliget) nem tudják ellensúlyozni. A környezet minőségi fejlesztése egyre inkább gazdaságfejlesztő erő is. Az idegenforgalomban közvetlen módon, az egyéb gazdasági ágazatokban áttételesen hat. A város arculatának javítása ezért kiemelt feladat. E szempontból pozitív hatású a közelmúltban megépült a gyalogos és kerékpáros Tisza-híd, mely a Belvárost a Tiszaligettel összekötve nemcsak funkcionális, de látvány szempontjából is nagy előnyökkel, kedvező változásokat eredményezett, a Tisza városképformáló szerepét felerősítette.

Természeti erőforrások

A természeti erőforrások közül a város fejlődését, az épített környezetére nézve fontos tényező, hogy Szolnok az ország legmelegebb táján fekszik, a napsugárzás évi összege hazai összehasonlításban a legnagyobb, eléri m^2 -enként a 4700 MJ-t, ami a környezetkímélő napenergia hasznosítását lehetővé teszi. A termálfvíznyerésre alkalmas alföldi térség súlypontjában fekszik, működő termálkútjai vannak. A

mezőgazdasági földek termőképessége – különösen a várostól délre – kedvezőek. Végül és nem utolsósorban fontos természeti erőforrás a városi környezet minőségét befolyásoló Tisza és természetes környezete, valamint az idegenforgalmat vonzó hatása miatt maga a jellegzetes alföldi táj is.

A Tisza és természetes környezete az egyik legjelentősebb turisztikai vonzerő

A napsugárzás évi összege az országos átlag feletti

SZOLNOK ÖRÖKSÉGETELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ ÉPÍTÉSZETI, MŰEMLÉKI,
TÁJI ÉS TERMÁSZETI ÉRTÉKEK, TELEPÜLÉSKÉPI JELLEMZŐ

3

A VÁROS TÖBB MINT 900 ÉVES TÖRTÉNETE GAZDAG ÉPÍTETT KÖRNYEZETI KULTÚRÁLIS ÖRÖKSÉGET HAGYOTT RÉGÉSZETI LELŐHELYEK, ÉPÜLETEK, ÉPÍTMÉNYEK ÉS VÁLTOZATOS KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZEK FORMÁJÁBAN. AZ ALÁBBI TÁBLÁZATOK EZEK BŐSÉGÉT ILLUSZTRÁLJÁK:

RÉGÉSZETI VÉDETTSÉG**A régészeti védettség formái Szolnok területén**

a) Szolnok közigazgatási területén a régészeti lelőhelyek az alábbiak:

2	Vár, Gutenberg tér	kiemelten védett	108/1, 108/2, 109
3	Irodaház	védett	1590/2, 1628/2, 1627, 1626, 1658, 1659, 2070/4, 2070/1, 1657
4	Beke Pál halma III. lelőhely	védett	0775/26, 0773/6, 0773/1, 0774
5	Beke Pál halma II. lelőhely	védett	0775/20, 0775/21, 0775/26
6	MOL-vezeték 4. lelőhely	védett	0512/25, 0512/26, 0512/8, 0503/9
7	MOL-vezeték 30. lelőhely	védett	0494/3, 0494/1
8	Szandaszőlős V.	védett	0693/10, 0695, 0696/8
9	Verseghy park	védett	789, 793/1, 790, 792/4, 788
10	Tisza-híd	védett	9756/5, 9756/3, 9756/4, 9758, 9682, 9683, 9681
11	Tószegi út 33.	védett	19085, 19082/1, 19078/6, 19078/8, 19078/4, 19078/7
12	Attila u.50.	védett	6172, 6223, 6222, 6221, 6193/1, 6173, 6174/1, 6174/2, 6175, 6177, 6176, 6219, 6220, 6218
13	Vízmű-telep és Városmajor út között	védett	770, 147/3, 100, 101/1, 147/4, 147/6, 148/1, 96/2
14	Szolnok I. homok	védett	0784/11
15	Beke Pál-halma	védett	0775/22, 0776
16	Szandaszőlős III.	védett	0710/11, 0710/12
17	Fekete város 2.	védett	0503/12, 0503/11, 0520
18	Szandaszőlős IV.	védett	0699, 0706/12, 0706/11, 0706/10, 0696/26, 0696/25
19	Fekete város	védett	0492/10, 0492/3, 0492/6, 0492/7, 0492/9, 0493/1, 0493/2, 0493/3, 0493/4, 0493/5, 0495, 0497, 0498/1, 0498/2, 0499/1, 0499/2, 0500, 0501, 0502, 0503/12, 0503/13, 0503/14, 0503/15, 0503/16, 0503/17, 0503/3, 0503/4, 0503/5, 0503/6, 0503/8, 0503/9, 0504/2, 0512/8, 0520, 0526, 0505, 0504/1, 0512/26, 0492/8, 0512/25, 0519, 0503/10, 0503/11, 0494/3, 0496, 0494/1
20	Szanda- Reptér	védett	0785/1, 11131/7, 19819/4, 19819/1, 19819/3, 19819/2, 0691/3, 11131/1
21	Attila u.	védett	5565/1, 6261, 6193/3, 6194, 6258
22	Szandaszőlős	védett	0738
23	Szandaszőlős II.	védett	0719/8
24	Gettler telek	védett	1595, 1598, 1599, 1600, 1597, 1596, 1606, 1607, 1611, 1604, 1605, 1601, 1602, 1603/2, 1603/1, 1609
25	Személyi pályaudvar	védett	5567/12, 5162/5, 5370/1, 5370/2, 5567/19
26	Bástya u. 8.	védett	119, 117/6, 116, 121, 117/5, 136, 135/4, 128, 135/3, 135/1, 134, 133, 132, 131, 130, 122
27	Vártemplom	védett	115, 147/3, 116, 117/2, 139, 117/3, 117/5, 138
28	Művésztelep parkja	védett	147/3, 119, 117/6, 116, 121, 120
29	Zagyva-torkolat	védett	783/2, 783/1, 102, 782
30	Pityó-part	védett	780, 781, 132, 131, 130, 143/1, 129
31	Zagyva-gát	védett	0273/3, 0274, 0275/1, 0275/2, 0211
32	Kénsavgyár	védett	0919/5, 0936, 19039/8, 19038/3, 19029
33	Kengyelziget, Blaskófield	védett	0693/12, 0695, 0696/22, 0696/27, 0696/26, 0696/25,

			0696/28, 0696/24, 0696/23, 0696/21
34	Szandaszőlős	védett	0702/12, 0702/3, 0702/8, 0702/9, 0745, 0766
35	Táncsics Mihály u.	védett	836, 835/2, 834/2, 833, 839, 828/2, 827, 828/5, 828/4, 826
36	Beke Pál-halma 1. sz. lelőhely	védett	0775/21, 0775/22, 0775/20
37	Házgyár	védett	19039/8, 19048/2, 19050/1, 19051/5, 19051/6, 19051/7
38	Titász-telep	védett	99/2, 99/1, 101/1, 101/8, 97/1
39	Kossuth L. u. 27.	védett	2080, 1344/2, 1344/1, 2071, 2072/1, 2077, 2072/13, 2072/12
40	Strázsa-halom	védett	0233/10, 0233/11, 0233/5, 0233/6, 0233/4
41	Tiszaparti Gimnázium	védett	1045, 929, 926, 1042, 1041, 788
42	Hubay Ferenc u.	védett	2038/1, 2030/35, 2056/3, 2030/34, 2078, 2072/12, 2072/2, 2076, 2030/2
43	Fedett uszoda	védett	789, 793/1
44	Mártírok u. 4.	védett	1208, 1209, 1211, 1218, 5370/1, 1219, 1210, 1220
45	Tűzköves	védett	0265/14, 0265/15, 0267/1, 0267/2, 0267/3, 0267/4, 0268, 0269/5, 0269/6, 0271/1, 0266
46	Alcsi-sziget	védett	0595/15
47	Tiszameder, Tisza Szálló	védett	9683, 789, 823, 822, 788
48	Millér halastavak	védett	0469/8, 0469/9, 0468/4, 0468/3, 0473, 0476
49	Millér, Csapó-tanya	védett	0457/24, 0457/23, 0457/22
50	Millér, Csapó-tanya 2.	védett	0455/7, 0456, 0457/4, 0457/29, 0457/3
51	Fekete-város, Csapó-tanya	védett	0504/1, 0498/1, 0504/2, 0503/6, 0503/17, 0503/16, 0503/15, 0503/4
52	Fekete-város, Csapó-tanya 2.	védett	0498/1, 0492/7, 0503/16, 0503/15, 0503/3
53	Millér	védett	0449/2, 0449/1, 0449/4, 0449/3, 0449/6, 0449/5
54	Millér 2.	védett	0432, 0435, 0434
55	Zagyvapart	védett	0197/3, 0198/3, 0198/2, 0197/4, 0197/2
56	Szandaszőlős, Cseber-ér-dűlő	védett	0732/13, 011/3, 0732/12
57	Lenin Tsz	védett	063, 052/49, 064, 052/44, 052/11, 052/6, 052/23, 052/30, 052/45, 062/5, 053, 052/43, 052/22, 052/39, 052/40, 052/38, 052/42, 052/41, 052/46, 052/47, 052/48, 052/24, 088, 061
58	Arany J. u.	védett	1628/2, 1629, 1631, 1630, 1628/1, 1604, 1605, 1632, 1642, 1641, 1638, 1637, 1636, 1633, 1639, 1640/1, 1640/2, 1643, 1623, 1634
59	Ságyvári u 16	védett	897, 896, 921, 931, 920, 895/2, 864/4, 906, 871/1, 960, 958, 909, 912, 959, 953, 956, 875, 913, 905, 903, 947, 948, 949, 952, 904, 907, 901/1, 900, 899, 934, 938/3, 939, 893, 892, 890, 901/2, 902, 883, 886, 887, 898, 933, 895/1, 914
60	Ferences Templom	védett	1049/3, 1054, 1049/4, 1055, 1052/1, 1047/2, 1048, 1049/1, 1045, 1046, 1056, 1042, 1038, 1037, 1047/1
62	Beke-halmi-dűlő	védett	0772, 0771/10, 0769, 0775/5, 0775/6, 0775/7, 0774, 0773/1, 0773/6, 0770, 0767/18, 0768
63	Szandaszőlős közepe	védett	12438, 11366/1, 11368/20, 11368/21, 12456/6, 12457, 12458/8, 12458/7, 12458/6, 11364/9, 12456/8, 12456/7, 11367/7, 12468, 12459/1, 12462/2, 12459/5, 12459/14, 12459/12, 12459/11, 12459/18, 12459/19, 12459/17, 12459/16, 12459/13, 12474, 12475, 12476, 12478, 12479, 12472/4, 12472/3, 12472/1, 12471, 12473, 11541, 12469, 12470/2, 12470/1, 11364/11, 11547/1, 11543/4, 11543/6, 12470/4, 12470/3, 11542/4, 11542/3, 11543/7, 11543/5
64	Piroska(Paládics)	védett	0990/32, 0983/1, 0990/31, 0982/36
65	Dombos	védett	034/48, 034/49, 034/50, 034/27, 034/28, 034/26, 034/25, 034/24, 034/44, 034/45, 034/46, 034/47
66	Papp-tanya	védett	0127/27, 0127/25, 0126/2
67	Zagyva-part	védett	0153/16, 0153/17, 0153/11, 0153/18, 0153/6, 0157/1, 0145/10, 0150, 0155/4, 0155/3, 0153/36, 0154/1, 0154/2, 0153/35, 0153/34, 0153/33, 0156/1, 0156/2, 0156/3
68	Alcsi- puszta I-II.	védett	0211, 0204/3, 0204/2, 0204/1, 0278/10, 0278/11,

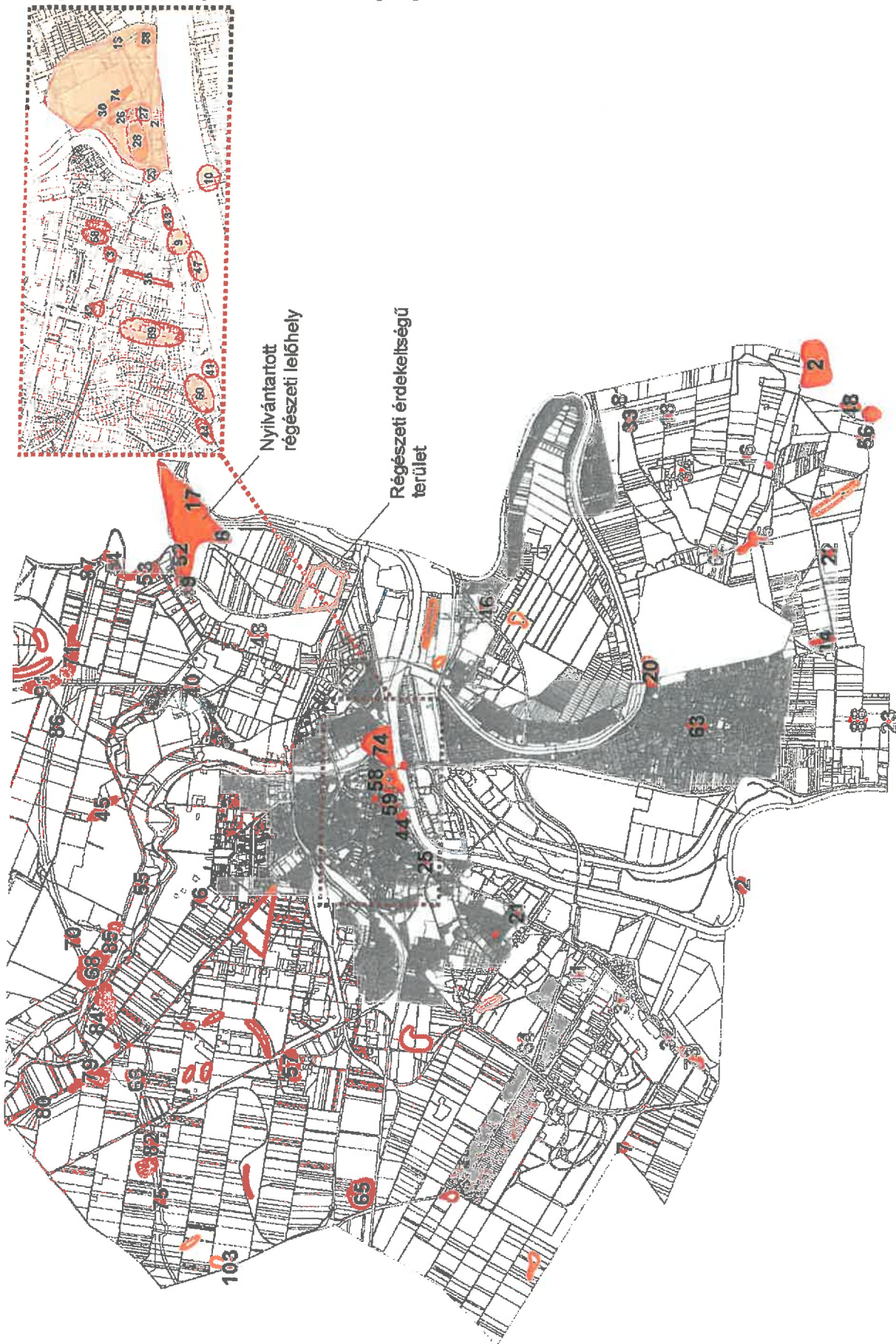
			0278/9, 0279/1, 0279/2, 0279/3, 0280/12, 0280/13, 0280/14, 0205/5, 0205/6, 0205/7, 0278/6, 0280/15, 0280/3, 0205/1
70	Alcsi-pusztá III.	védett	0278/11, 0278/10, 0278/9
71	Milléri-holtág-part I-II.	védett	0420/5, 0420/2, 0405, 0414, 0415/2, 0415/3, 0420/13, 0420/12, 0420/11, 0376/2, 0419/1, 0419/2, 0419/3, 0422/1, 0422/2, 0422/3, 0423/6, 0423/7, 0423/8, 0423/9
73	Palladics-pusztá	védett	19034/4, 19030, 0935/3, 0935/2, 0935/1, 0935/4, 0935/5, 0919/4, 0936, 0935/10, 0935/9, 0935/8, 0935/7, 0935/6
74	Vár, Palánk vár	védett	783/1, 102, 108/2, 115, 147/3, 117/4, 782, 118/2, 119, 117/6, 116, 121, 120, 118/1, 103, 104/10, 109, 117/2, 99/2, 105/16, 105/1, 105/2, 105/3, 105/4, 105/5, 105/6, 105/7, 105/8, 105/9, 105/10, 105/11, 105/12, 105/13, 106/3, 106/4, 106/5, 106/10, 107, 108/1, 104/4, 104/5, 104/6, 104/7, 104/8, 104/9, 105/15, 104/3, 104/2, 106/12, 106/11, 106/6, 106/7, 106/8, 106/9, 101/10, 101/4, 139, 117/3, 117/5, 138, 143/1, 137, 136, 135/4, 128, 135/3, 99/1, 113, 114/3, 147/8, 110, 111, 112, 140, 97/2, 100, 97/4, 101/1, 147/4, 101/8, 101/7, 97/1, 772/3, 772/2, 147/6, 176, 148/2, 145/5, 144/2, 770, 145/2, 146/1, 145/4, 145/3, 175, 148/1, 150, 174, 173, 172, 151, 149, 146/2, 177, 178, 135/1, 134, 133, 132, 131, 130, 129, 780, 144/5, 771, 772/5, 143/2, 144/15, 96/1, 96/2, 144/7, 144/12, 144/6, 144/8, 144/9, 144/11, 144/4, 144/10, 220, 219, 203/1, 202, 201, 200, 203/2, 124, 123, 144/14, 144/13, 122, 781
75	Sas-halom-dűlő	védett	074/15, 074/16, 074/17, 074/18, 077, 078/38, 078/36, 078/37
76	Zagyva- oldal- dűlő	védett	0161/6, 0161/4, 0161/3, 0149/52, 0149/54, 0149/53
77	Fekete-tanya	védett	0136, 0130/5, 0130/4, 0139/25, 0139/23, 0139/24, 0139/22, 0139/6
78	Szűcs-tanya	védett	0136, 0139/25, 0139/5, 0139/2, 0139/6, 0129/7, 0129/23, 0129/26, 0129/27, 0129/28, 0129/29, 0129/24, 0129/25
79	Zagyva-parti halom	védett	0139/25
80	Határ-menti halom	védett	0130/4
81	Kovács- tanya	védett	078/68, 078/69, 078/70, 078/71, 078/72, 078/73, 078/75
82	Farmosi- tanya	védett	078/87, 078/88, 078/89, 078/90, 078/91, 078/92, 078/93, 078/94, 078/96, 078/97
83	Zagyva- part II.	védett	0141/21
84	Fácán- telep	védett	0144, 0141/15
85	Ondok- tanya	védett	0211, 0278/5, 0278/6, 0280/3
86	Alcsi- pusztá IV.	védett	0360/6, 0360/8
87	Milléri-főcsatorna-partja	védett	0417, 0415/16
88	Pusztá-Szanda	védett	0803/11, 0804/1, 0803/10
91	Besenyszögi út	védett	0420/2, 0420/11, 0375/1, 0373/4, 0373/5, 0376/1, 0376/2, 0362/22, 0362/24, 0362/25, 0364/1, 0364/2

b) Régészeti érdekű területek

(1)	Kisasszony-dűlő
(2)	Paládics-pusztá
(3)	Cukrász-dűlő
(4)	Katona-dűlő
(5)	Cukrász-dűlő
(6)	Hasznos-sziget, Gyurka-part
(7)	Sas-halom-dűlő
(8)	Hegyes-halom-dűlő
(9)	Hegyes-halom-dűlő
(10)	Hegyes-halom-dűlő

(11)	Hegyes-halom-dűlő
(12)	Zagyva-oldal-dűlő
(13)	Vasút-alja
(14)	Város-széle
(15)	Alcsi-sziget
(16)	Alcsi-sziget
(17)	Alcsi-sziget
(18)	Cseber-ér-dűlő
(19)	Thököly út melletti volt laktanya telke
(20)	Milléri csatorna és környéke

Régészeti lelőhelyek Szolnok közigazgatási területén

c) Azonosítatlan régészeti lelőhelyek

Azok a lelőhelyek tartoznak ide, melyeket nem tudunk ugyan pontosan lokalizálni, de valamilyen forrásból ismert a nevük, esetleg az onnan származó leletanyag is, de sajnálatosan nem rendelkezünk topográfiai információkkal. Mindezek ellenére sem maradhatnak ki azonban a régészeti hatástanulmányból. Még nem tettünk le arról ugyanis, hogy valamilyen módon mégis azonosítani tudjuk majd. (Megkülönböztetésképpen római számmal jelöltem.)

I. lelőhely, Reálgimnázium: Óskori szórványleletek kerültek be onnan a múzeumba.

II. lelőhely, Szolnok környéke: Vaskori szórványleletek a múzeum gyűjteményében.

III. lelőhely, Kengyel–Tenyő–sziget: Újkőkori telepleletek, későbronzkori (rákóczi falvi csoport) temetője, ismeretlen korú sír került elő e közelebről nem azonosítható lelőhelyen.

IV. lelőhely, Szolnok I. homok: Homokbánya területén, földmunka során honfoglalás kori temetkezés került elő.

V. lelőhely, Tisza Antal Tsz: Újkőkori telep- és sírlelet származik a lelőhelyről, valamint avar temetkezés.

ÉPÍTETT KÖRNYEZET ÉRTÉKEI

Szolnok közigazgatási területén elhelyezkedő műemlékek az alábbiak:

ORSZÁGOS VÉDELEM ALATT ÁLLÓ ÉPÜLETEK, LÉTESÍTMÉNYEK

MŰEML. SZÁM	CÍM	HRSZ	ÉPÜLETTÍPUS	JELLEGE, ÉRTÉKE	ÁLLAPOTA	FÉNYKÉP
3911	Ady E. u. – Pozsonyi u. sarok	3089	Xavéri Szt. Ferenc kápolna	épült 1749-ben, barokk, egytornyú dongaboltozatos, előtte romló állapotú kőfeszület.	felújították	1, 2
3913	Balogh K. u. – Pólya T. u. sarok	1549	Mária szobor	készült 1750 körül, kő, kovácsoltvas kerítéssel körülvett talapzatra helyezett oszlop tetején álló Mária alak, csillagos glóriával.	megfelelő	3.
3914	Szt. István tér 1.	115	r. k. plébánia-templom (vártemplom)	épült 1824-ben, klasszicista, boltozatos, egytornyú.	nedvesedő lábazat, különben jó állapotú	4.
3915	Szt. István tér 1. a templom szentélye mögött áll	115	Nepomuki Szt. János szobor	készült 1804-ben, kő, a széles talapzat két oldala mellélalakok számára kialakítva.	romló állapotú	5.
3918	Madách u. – Templom u. sarok	17	ülő (bánkódó) Krisztus szobor	készült a 19. sz. elején, védőépítménye a 19. sz. második felének historizáló stílusában készült. a szobor homokkő, olajmázolással.	megfelelő	6.
3919	Templom u. 8/A (Szentháromság tér)	1047/1	Ferences templom	barokk, épült 1724-57 között, a szentély végén álló toronnyal, boltozatos belső tere művészileg értékes.	jó állapotú, bár a homlokzatán, több helyen hullik a vakolat	7.
3920	Templom u. 8.	1046	Ferences rendház	barokk, 1723-51 között a templommal egybeépítve épült, kétszintes, puritán homlokzattal, keresztboltozatos folyosókkal.	rossz külső állapotú, felújítás alatt	8.
3921	Templom u. 10-12. (Szentháromság tér)	1049/3	Ferences gimnázium	klasszicista, 1836-ban épült, építette Szvitek Márton, kétszintes, szabadon álló	felújított, de a lábazata erősen nedvesedik	9.
3922	Templom u. 8/A (Szentháromság tér)	1047/2	Kálvária	késő barokk, készült 1794-ben, kő, háromalakos szoborcsoport.	megfelelő	10.
3923	Kossuth tér 4.	2065	„Magyar Király” Szálloda, jelenleg Damjanich J. Múzeum	klasszicista, épült 1860-ban, építője Obermayer Lajos, az eredetileg két emeletes épületre a 20. sz. második felében 3. emeletet építettek.	felújított, jó állapotú	11.
3924	Kossuth u. 2.	798	Megyeháza	eklektikus, épült 1878-ban, kétszintes, belső udvaros, a főhomlokzat erős, arkádós középrizalittal.	felújított, jó állapotú	12.

3926	Nyíl u.	8243/2	Görög katolikus kápolna	kis barokk kápolna félköríves záródású szentélyel, kis huszár-toronnyal, épült 1799-ben, megújítva 1869-ben.	elfogadható állapotúnak látszik.	13.
3927	Szapáry u. 17.	903	lakóház, jelenleg szolgáltató ház	késő klasszicista, épült 1840 körül, földszintes, közép- oromzatos	tatarozott, jó állapotú	14.
3929	Szabadság tér 6.	1565	Obermayer-Hubai féle bérház jelenleg Varga Katalin gimnázium	késő klasszicista, épült 1856-ban, építette Obermayer Lajos, három-szintes sarokház.	tatarozott, jó állapotú	15.
3930	Tabán u. 7.	1368	falusi lakóház	deszkaoromzatos, földszintes	kielégítő	16.
8806	Szabadság tér	787/4	A szolnoki csata emléklékműve	felállították 1868-ban, emlékoszlop kőből, Gerenday Antal alkotása	megfelelő	17.
10079	Tisza park 1.	849	Verseghy Ferenc gimnázium	eklektikus, épült 1887-ben, tervezte Benk Károly, kétszintes, nyerstégla burkolatos, vakolat díszítéses épület	Felújított, jó állapotú	18.
10083	Kossuth Lajos u. 4.	800	Vármegyei kaszinó, jelenleg Tudomány és Technika Háza	eklektikus, épült 1896-ban, kétszintes sarokház, a sarkán díszes kupolás függőerkéllyel, két díszes oromzatos tetőablakkal.	tatarozott, jó állapotú	19.
10339	Körösi u. 1-3.	7350	víztorony	eklektikus, épült 1899-ben, a medence díszes faburkolattal, a tetején dísztoronnyal	felújították	20. 21.
10658	Szapáry u. 22.	960	Nemzeti Szálloda	eklektikus, épült 1895-ben, tervezte Kocsis Lajos, háromszintes, díszes klinker burkolatú homlokzat, díszes földszinti fémportal	jó állapotú	22. 23.
10856	Indóház utca	5567/12	Ó-Szolnoki vasútállomás és vízház	Az indóház kétszintes, 1847-ben épült ipari épület, faragott fa konzolos fő-parkány különálló vízház két oldalszárnyal.	felújításra került	24. 25.
10856	Indóház u.	5567/21	raktáregyület az Ó-Szolnoki vasútállomáson (indóház)	hosszú földszintes épület kétoldali rakodórampával, különlegessége a parkány kitémasztása.	felújításra került	26. 27.
11559	Sóház u. 2.	917	református templom, református parókia, régi gyülekezeti ház	nyerstégla homlokzatú, centrális tömegű romantikus stílusú épület.	jó állapotú	28..
11558	Eötvös tér	3143/1/A	víztorony	nyolcszögletű, építészeti jól meg-formált vasbeton építmény, megfontolandó, milyen rendeltetéssel illeszthető be a városképbe. A 20. sz. eleje.	elfogadható állapotú, de felújítandó	29.
11560	Templom u. 2.	930/2	galéria, volt zsinagóga	a bizánci templom típusú zsinagógát Baumhorn Lipót tervezte a 20. sz. elején romantikus stílusban.	jó állapotú	30.
11560	Templom u. 4	930/3	Zsidó hitközség kultúrház	Felújított és kibővített épület	jó állapotú	31.
11612	Verseghy park 1.	822	Tisza Szálló és Fürdő	a szállodai szárny háromszintes, sa-roktronyos neobarokk, rá merőleges fürdőépület kétszintes neobarokk; több földszintes épületrész is hozzáépítve. A védetté nyilvánítás célja az 1926 és 1928 között Hegedűs Ármin tervei szerint historizáló stílusban emelt Tisza Szálló és Gyógyfürdő építészeti, képző- és iparművészeti értékeinek megőrzése.	megfelelő állapotú	32.

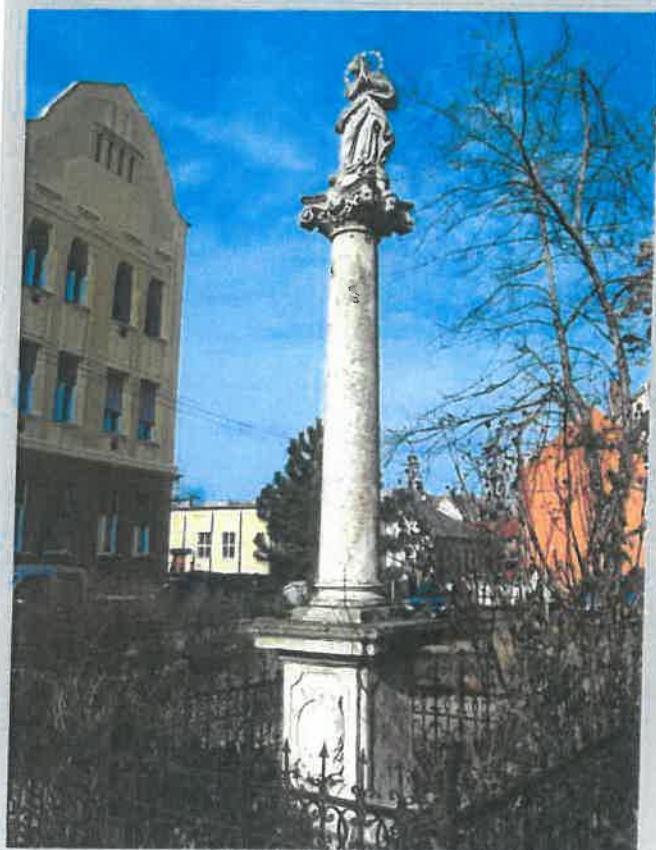
AZ ORSZÁGOS VÉDELEM ALATT ÁLLÓ ÉPÜLETEK, LÉTESÍTMÉNYEK KÉPEI

1. *Kápolna MÜJ.:3911*

2. *A kápolna előtti feszület*

3. *Mária szobor MJSZ.:3913*

4. *Plébánia templom MJSZ.:3919*

5. *Nepomuki Szt. János MJSZ.:3915*

6. *Bánkódó Krisztus MJSZ.:3918*

7. *Ferences templom MJSZ.: 3919*

8. *Ferences rendház MJSZ.: 3920*

9. *Ferences gimnázium MJSZ.:3921*

10. *Kálvária MJSZ.: 3922*

11. *Múzeum MJSZ.: 3923*

12. *Megyeháza MJSZ.: 3924*

13. *Görög katolikus kápolna. MJSZ.:3926*

14. *Szapáry U. 17. MJSZ.:3927*

15. *Obermayer-Hubai MJSZ.: 3929*

16. *Tabán, falusi ház MJSZ.:3930*

17. *Szolnoki csata emlékműve. MJSZ.: 8806*

18. *Versey F. Gimn. MJSZ.:10079*

19. *Kaszinó MJSZ.: 10083*

20. *Víztorony, MÁV tel. MJSZ.:10339*

21. *Víztorony, MÁV tel. MJSZ.:10339*

22. *Nemzeti Szálló MJSZ.: 10658*

23. *Nemzeti Szálló MJSZ.: 10658*

24. *Indóház MJSZ.:10856*

25. *Vízház MJSZ.:10856*

26. *Az indóház raktárépület felújítás előtti MJSZ: 10856*

27. *indóház raktárépület*

28. *Református templom MJSZ: 11559*

29. *Eötvös téri víztorony MJSZ: 11558*

30. *Galéria, volt zsinagóga MJSZ:11560*

31. *Zsidó hitközség kultúrháza MJSZ:11560*

32. *Tisza szálló és fürdő MJSZ:11612*

HELYI VÉDELEM ALATT ÁLLÓ (1.-25.) ÉS VÉDELEMRE JAVASOLT (26.-33.) ÉPÜLETEK

SOR-SZÁM	CÍM	HRSZ	ÉPÜLETTÍPUS	JELLEGE, ÉRTÉKE	ÁLLAPOTA	KÉP-SZÁM
1.	Baross G. út 6.	966	lakóház	háromszintes szecessziós épület, magyar népi motívumokkal díszítve. Az üzletportálok nem illeszkednek a ház stílusához	felújított, jó állapotú	33.
2.	Baross G. út 8.	967	lakóház	kétszintes sarokház, korai eklektikus stílusban, durva földszinti átalakítással, két homlokzata különböző színűre festve	felújított, jó állapotú	34.
3.	Baross G. út 34.	1325/1	üzletház	földszintes szecessziós épület, díszítésétől megfosztva, főhomlokzata hangsúlyos íves oromfallal.	megfelelő állapotú	35.
4.	Baross G. út 42.	1342	iskolaépület	kétszintes eklektikus saroképület, dísztelen, a sarkon toronnyal és fal-fülkével, benne az építető Constantin püspök mellszobrával.	a lábazata átmedvesedett, feljebb megfelelő	36.
5.	Kellner Gy. u.7.	813	evangélikus templom	a 20. sz. elején, romantikus stílusban épült, torony kialakítása a wittenbergi templomot idézi	Jó állapotú	37.
6.	Kossuth L. út 1.	1567	Bíróság	1891-ben, eredetileg kétszintes, de 1924-ben emeletréépítéssel három-szintessé alakított sarokház, középen erkélyes bejárati portikusszal.	a Dózsa Gy. u. sarki homlokzat vakolathányos, tatarozandó	38.
7.	Kossuth L. út 3.	1591/1	Első Magyar Biztosító	háromszintes késői szecessziós sarokház, épült 1915-ben	megfelelő állapotú	39.
8.	Kossuth L. út 5.	1592	Vízügyi Igazgatóság	magasföldszint +egy emeletes sze-cessziós saroképület, épült 1910-ben, tégladísztéses vakolt.	megfelelő állapotú	40. 41
9.	Kossuth L. út 7.	1624	lakóház	kétszintes eklektikus saroképület, épült 1890-ben, oldalhomlokzatát két tornyos zárterkély díszíti.	jó állapotú	42.
10.	Kossuth L. út 10.	808	lakóház	kétszintes sarokház, épült 1893-ban, a földszintje teljes befalazással átala-kítva, jelen állapotában nem indokolt a védelme.	az emeleti rész vakolata rossz állapotú	43.
11.	Kossuth L. tér 2.	2068	könyvtár, volt Fehérló fogadó	az eredetileg kétszintes, 1891-ben épített saroképületre 1924-ben emeletet építettek, amely teljesen illeszkedik az eredeti architektúrához.	jó állapotú	44.
12.	Kossuth L. tér 9.	840	Városháza	kétszintes eklektikus épület, hangsúlyos középrizalittal, épült 1882-83-ban, tervezte Makai Endre.	jó állapotú	45.
13.	Magyar u. 1.	863	lakóház	kétszintes sarokház egy zárt és egy nyitott faragott fa erkéllyel, magyar szecessziós stílusban, tervezte Zrumeczky - Kós	megfelelő állapotú	46. 47.
15.	Szabadság tér 2.	1561	lakóház	háromszintes szecessziós stílusú saroképület, saroktoronnyal, épült 1910-ben.	jó állapotú	48.
16.	Szabadság tér 3.	1562	lakóház	kétszintes, igen gazdagon díszített, a földszinten vakolt, az emeleten nyers-tégla burkolatos középerkélyes eklektikus épület, épült 1886-ban.	jó állapotú	49. 50.
17.	Szapáry út 14.	952	lakóház	kétszintes, tetőtér beépítéses szecessziós épület, épült a 20. sz. elején	jó állapotú	51.
18.	Szapáry út 16.	953	lakóház	négyszintes, két szélén oromfalas, sarokerkélyes, közöttük az emeleti szinten francia-udvaros szecessziós elegáns épület.	jó állapotú	52.

19.	Szapáry út 18.	956	lakóház	kétszintes, magyaros eklektikus stílusú, 45°-ban lesarkított sarokház, sarkán zárterkéllyel, favázás párkány-kialakítással.	a homlokzat néhol javítan-dó, egyébként megfelelő	53.
20.	Szapáry út 19.	905	lakóház	két szintes, magyaros szecessziós épület, a két oromfalas része között az emeleti szinten loggia-szerű erkéllyel, épült 1908-ban.	megfelelő állapotú	54. 55.
21.	Szapáry út 24.	961/2	az Ipartestület székháza	kétszintes, a földszinten vakolt, az emeleten nyerstégla burkolatos, középrizalitos díszes eklektikus épület a 20. sz. elejéről.	megfelelő állapotú	56.
22.	Szapáry út 28.	963	lakóház, földszintjén cukrászda	kétszintes, magyaros szecessziós épület, hangsúlyos zárterkéllyel, az emeleti homlokzata festéssel díszítve, épült 1910-ben.	megfelelő állapotú	57.
24.	Templom u. 5.	937	lakóház	szecessziós jellegű földszintes kisvárosi sarokház, középen csonkakontyos oromzattal.	megfelelő állapotú	58.
25.	Templom u. 6.	1038	iskolaépület	háromszintes nagytömegű, teljesen dísztelen, stílusjegy nélküli korrekten megfogalmazott középület. Tervezte Rervich Béla, 1913-ban	megfelelő állapotú	59.
26.	Baross út 5.	2506	lakóház, saroképület	kétszintes, nyerstégla burkolatos, eklektikus sarokház, 45°-os sarok-lecsapással, 20. sz. eleje.	jó állapotú	60.
27.	Baross út 7.	3158	lakóház, saroképület	kétszintes, nyerstégla díszítéses vakolt sarokház, a földszinten üzletekkel, az 1920-as évek kevert premodern nemzeti stílusában.	felújítandó	61.
28.	Baross út 14.	1013	posta	háromszintes, lekerekített sarkú saroképület az 1930-40-es évek Bauhausos stílusának az egyetlen város-béli példánya. Feltétlenül védendő.	jó állapotú	62.
28.	Baross út 43.	3307	Vásárhelyi Pál közgazdasági szak-középiskola	háromszintes saroképület impozáns sarokbejáratú kialakítással az 1940-es évek modernista stílusában.	jó állapotú	63.
30.	József Attila utca 4.	4150/1	lakóház	két szint+tetőtér beépítéses szecessziós sarokház, két végén oromzatos-zárterkélyes hangsúlyokkal, a 20. sz. eleje.	igen kopott, felújításra szorul	64.
31.	Konstantin utca 43.	4108	lakóház	földszintes, tetőtér beépítéses, nyerstégla burkolatos, két végén oromfalas, szecessziós épület szép vasapuvával, a 20. sz. első harmada	jó állapotú	65.
32.	Magyar utca 10.	856	lakóház	földszintes, visszafogottan magyaros szecessziós kialakítású, oromfalas, a 20. sz. első harmada.	jó állapotú,	66.
33.	Tarló utca 5.	4221	falusi lakóház	földszintes, deszka oromfalas, két utcai ablakos nádfedeles parasztház, az oldalához épített bővítéssel, új deszkakerítéssel.	megfelelő állapotú	67.

A HELYI VÉDELEM ALATT ÁLLÓ ÉPÍTMÉNYEK KÉPEI

33. *Baross G. út 6.*

34. *Baross G. út 8.*

35. *Baross G. út 34.*

36. *Baross G. út 42.*

37. *Kellner Gy. u. 4.*

38. *Kossuth L. út 1.*

39. *Kossuth L. út 3.*

40. *Kossuth L. út 5.*

41. *Kossuth L. út 5.*

42. *Kossuth L. út 7.*

43. *Kossuth L. út 10.*

44. *Kossuth L. tér 2.*

45. *Városháza*

46. *Magyar u. 1.*

47. Magyar u. 1.

48. Szabadság tér 2.

49. Szabadság tér 3.

50. Szabadság tér 3.

51. Szapáry út 14.

52. Szapáry út 16.

53. Szapáry út 18.

54. Szapáry út 19.

55. Szapáry út 19.

56. Szapáry út 24.

57. Szapáry út 28.

58. Templom u. 5 volt lakóház

59. Templom u. 6. iskola

60. Baross út 5.

61. *Baross út 7.*

61. *Baross út 14.*

62. *Baross út 43.*

63. *József Attila utca 4.*

64. *Konstantin utca 43.*

65. *Magyar utca 10.*

66. *Tarló utca 5.*

TOVÁBBI FIGYELEMRE MÉLTÓ ÉPÍTÉSZEI ÉRTÉKEK

SOR SZÁM	CÍM	HRSZ	ÉPÜLETTÍPUS	JELLEGE, ÉRTÉKE	ÁLLAPOTA	KÉP SZÁM
1.	Arany J. u. 2	1628/1	lakóház	földszintes, gazdagon díszített eklektikus sorház, homlokzata az ablaksávban sárga nyerstégla burkolatos,	jó állapotú	68.
2.	Arany J. u. 23.	1615	lakóház	földszintes, gazdagon díszített eklektikus sorház, homlokzata az ablaksávban sárga nyerstégla burkolatos, ép. 1901-ben. A homlokzati falba az egyik ablak helyén egy új üzletbejárati ajtót építettek be.	jó állapotú	69.
3.	Baross út 2.	964	lakóház	kétszintes eklektikus sarokház, a földszintje vakolt, az emelete nyers-tégla burkolatú. A Szapáry utca védett utcaképeinek záró eleme. A 20. sz. eleje.	jó állapotú	70.
4.	Baross út 22.	1112	lakóház	háromszintes szecessziós sarokház tornyos sarokerkélyvel, két főhomlokzati és egy mellékhomlokzati zárterkélyvel. A 20. sz. első fele.	elfogadható állapotú.	71.
5.	Baross u. 26.	1133	lakóház	négyszintes sarokház, a földszint felett a közepén zárterkélyvel, neobarokk. A 20. sz. 20-30-as évek.	tatarozott, jó állapotú.	72.
6.	Baross út 37.	3246	műszaki szakközépiskola	alagsor + három szintes épület, a tetőtere utólagosan beépítve, az utcakép impozáns eleme. A 20. sz. első fele.	jó állapotú	73.
7.	Baross út 41.	3297/1	lakóépület	alagsor + három szintes épület, a tetőtere eredetileg is beépített, az utcakép impozáns eleme. A 20. sz. első harmada.	jó állapotú	74.
8.	Baross út 56.	4543	lakóház	földszintes, eklektikus, díszes sorház, az ablakpárkány alatti rész és a főpárkány vakolt, az ablaksáv nyerstégla burkolatos. A 20. sz. eleje.	megfelelő állapotú, de szakszerűtlenül tatarozva	75.
9.	Dobó I. u. 10.	4306	üzlet-raktár lakóház	eredetileg földszintes, nem lakóház, hanem üzleti-raktározási épület lehetett, de az elejére egy oda nem illő lakószintet építettek. A 20. sz. eleje.	elfogadható állapotú	76.
10.	Dózsa Gy. u. 4.	1595	könyvtár	földszintes, eklektikus sorház, vakolt homlokzattal, igen díszes ablak keretezéssel. A 20. sz. eleje	jó állapotú, de szakszerűtlenül tatarozva	77.
11.	Dózsa Gy. u. 24.	1616	lakóház	földszintes, eklektikus sorház, sárga nyerstégla homlokzatburkolattal, vakolt lábazattal, ablakkerettel és párkányokkal. A 20. sz. eleje.	jó állapotú, de szakszerűtlenül tatarozva	78.
12.	Eötvös tér	3243/1	feszület	emléktáblás lábazon álló feszület kőből, állították 1887-ben	elfogadható állapotú	79.
13.	Hősök tere 2-4.	2500	lakóház	háromszintes lakóház, épült a 20. sz. első harmadának premodern stílusában.	megfelelő állapotú	80.
14.	Hunyadi u. 31.	4496	lakóház	földszintes, oldalhatáron álló ház, egy-szerű díszítésű nyerstégla burkolatos homlokzattal. A 20. sz. első harmada.	kifogástalan állapotú	81.

15.	Indóház u. 23.	5092	lakóház és gyógyszer-tár	földszintes, eklektikus sarokház 45°-os saroklecsapással, díszes vakolt homlokzattal. A 20. sz. első harmada	megfelelő állapotú, de szakszerűtlenül helyreállítva	82.
16.	Jókai M. u. 11.	1637	lakóház	földszintes sorház magyar népi motívumokkal díszítve (népi szecesszió)	megfelelő állapotú	83.
17.	József A. u. 83.	5033/2	laktanya?	több kétszintes épületből álló klasszicista szigorúsággal megfogalmazott eklektikus épületegyüttes,	megfelelő állapotú	84.
18.	Kalász u. 2/A.	5336	lakóház	földszintes, egyszerű díszítéses nyers-tégla épület, utólagos, nem bántó tetőtér beépítéssel. A 20. sz. első harmada.	kifogástalan állapotú	85.
19.	Kápolna u. 16.	3096	lakóház	földszintes, eklektikus, az ablaksávban nyerstégla burkolatos, az ablakkönyöklő alatti rész és a főpárkány vakolt, díszes ablakkeretezéssel.	jó állapotú	86.
20.	Kossuth L. u. 9.	1625	lakóház	kétszintes neobarokk sorház, tornyok által hangsúlyozott középerkélyel. Az 1920-30-as évek.	megfelelő állapotú	87.
21.	Körösi út	7350	MÁV járműjavító	két sokhajós, nyeregvetésű, felülvilágító műhelycsarnok tömb és egy felújított egyhajós csarnok épület a 19.-20. sz. fordulójáról.	elfogadható állapotú, felújítandó	88. 89. 90.
22.	Madách I. u. 13..	1105/2	lakóház	földszintes, díszes ablakkeretezésű sorház, felújítva. kellemes kisvárosi utcaképi elem. Nem állapítható meg, hogy mennyire eredeti.	kifogástalan állapotú	91.
23.	Madách I. u. 18.	995	lakóház	földszintes, egyszerű díszítésű nyers-tégla burkolatos homlokzattal. A 20. sz. első harmada	Kifogástalan állapotú	92.
24.	Magyar u. 12.	856	lakóház	földszintes, nyerstégla burkolatos, vakolat díszítéses eklektikus sorház. A 20. sz. eleje.	megfelelő állapotú	93.
25.	Magyar u. 16.	854	lakóház	földszintes, nyerstégla burkolatos, vakolat díszítéses eklektikus sorház. A 20. sz. eleje.	megfelelő állapotú	94.
26.	Mária u. 1.	1115	lakóház	földszintes, egyszerűen díszített szecessziós sorház	jó állapotú, tartozott, de nem ide illő kapuval	95. 96.
27.	Mária u. 3.	1116	lakóház	földszintes, vakolt sorház, díszes nyílászkeretezéssel, főpárkánnyal. A 20. sz. első harmada.	kifogástalan állapotú	97.
28.	Mária u. 5.	1121	lakóház	földszintes, két vakolt homlokzati rizalit között nyerstégla burkolatos eklektikus sorház, díszes párkánnyal és nyílászkeretezéssel. A 20sz. eleje.	jó állapotú	98.
29.	Mária u. 9.	1123	lakóház	földszintes, oromzatos, nyerstégla burkolatos, vakolat díszítéses sorház, kő lábazattal. A 20. sz. első harmada	Jó állapotú	99.
30.	Mária u. 10.	1106	lakóház	kétszintes, vakolt, nyerstégla díszítéses szecessziós épület, középrésze oromzatos kialakítással hangsúlyozva. A 20. sz. eleje.	megfelelő állapotú	100.

31.	Mária u. 11.	1127	lakóház	földszintes, szecessziós sorház, a nyílások keretezése vakolt. A 20. sz. eleje.	kielégítő állapotú, de a lábazata nedvesedik	101.
32.	Mária u. 19.	1159	lakóház	földszintes sarokház, eklektikus, díszes párkánnyal és nyíláskeretezéssel. A 20. sz. eleje.	megfelelő állapotú	102.
33.	Mária u. 29.	1168	lakóház	földszintes sarokház saroktoronnyal, új tetőtér- beépítéssel, izlésesen díszített homlokzattal. A 20. sz. első harmada.	kifogástalan állapotú, gondosan felújítva, kőlap lábazattal	103.
34.	Mária u. 33.	1183	lakóház	földszintes, eklektikus sorház, vakolt homlokzattal, díszes nyílás-keretezéssel és főpárkánnyal.	megfelelő állapotú	104.
35.	Rákóczi F. u. 7/1	4240/4	lakóház	földszintes sarokház egyszerűen díszített nyerstégla burkolattal, kő lábazattal. A 20. sz. első harmada.	Jó állapotú	105.
36.	Rákóczi F. u. 31.	4253	lakóház	földszintes, vakolt homlokzatú ház, oromzatos középrizalittal, díszes tető-ablakokkal, műkö lábazattal. A 20. sz. első harmada.	elfogadható állapotú, kisebb javításra szorul.	106.
37.	Tabán	1384/2	tájház	régi földszintes falusi ház deszka oromzattal, melléképületekkel, téglakerítéssel.	megfelelő állapotú	107.
38.	Táncsics M. u. 1.	819	lakóház	alagsor+négy szintes sorház, mellvéd oromzattal, függőleges lizénákkal tagolt homlokzattal. A két vh. közötti idő keverék stílusában épült.	megfelelő állapotú	108.
39.	Táncsics M. u. 3.	820	lakóház	kétszintes, vakolt homlokzatú sorház, keretezett nyílásokkal, emeleti középerkéllyel, a 20. sz. 30-as éveinek konzervatív-magyaros stílusában.	megfelelő állapotú	109.
40.	Táncsics M. u. 6.	835/2	lakóház	kétszintes eklektikus sorház vakolt homlokzattal, díszes főpárkánnyal és nyíláskeretezéssel. A 20. sz. eleje.	megfelelő állapotú	110.
41.	Táncsics M. u. 10.	833	lakóház	Kétszintes szecessziós díszítésű sor-ház.(a díszítése szokatlanul merev, eredetiségét meg kell vizsgálni)	megfelelő állapotú	111.
42.	Templom u. 9.	1036	lakóház	földszintes vakolt homlokzatú eklektikus sarokház, díszes főpárkánnyal és nyíláskeretezéssel. A 20. sz. eleje.	megfelelő állapotú	112.
43.	Templom u. 11. (bejárat a Kántor u. felől)	1057/2	lakóház	földszintes szecessziós sarokház, díszes ablakkeretezéssel. A 20. sz. eleje.	megfelelő állapotú	113.
44.	Thököly u. 5.	3033	lakóház	földszintes, eklektikus sorház, nyers-tégla homlokzatburkolattal, igen díszes vakolt párkánnyal és ablak-keretekkel. A 20. sz. eleje.	megfelelő állapotú	114.

TOVÁBBI FIGYELEMRE MÉLTÓ ÉPÍTÉSZETI ÉRTÉKEK FOTÓI

68. *Arany J. u. 2.*

69. *Arany J. u. 23*

70. *Baross út 2.*

71. *Baross út 22.*

72. *Baross út 26.*

73. *Baross út 37.*

74. *Baross út 41.*

75. *Baross út 56.*

76. *Dobó I. u. 10.*

77. *Dózsa Gy. u. 4.*

78. *Dózsa Gy. u. 24.*

79. *Eötvös tér - fészület*

80. *Hősök tere 2-4*

81. *Hunyadi u. 31.*

82. *Indóház u. 23.*

83. *Jókai M. u. 11.*

84. *József A. u. 83.*

85. *Kalász u. 2/A*

86. *Kápolna u. 16.*

87. *Kossuth L. u. 9.*

88. *Körös út – MÁV járműjavító*

89. *Körös út – MÁV járműjavító*

90. *Kőrösi út – MÁV járműjavító*

91. *Madách I. u. 13.*

92. *Madách I. u. 18*

93. *Magyar u. 12.*

94. *Magyar u. 16.*

95. *Mária u. 1.*

96. *Mária u. 1.*

97. *Mária u. 3.*

98. *Mária u. 5.*

99. *Mária u. 9.*

100. *Mária u. 10.*

101. *Mária u. 11.*

102.

Mária u. 19.

103.

Mária u. 29.

104.

Mária u. 33.

105.

Rákóczi F. u. 7/1

106.

Rákóczi F. u. 31.

107.

Tabán - tájház

108. *Táncsics M. u. 1.*

109. *Táncsics M. u. 3.*

110. *Táncsics M. u. 6.*

111. *Táncsics M. u. 10.*

112. *Templom u. 9.*

113. *Templom u. 11.*

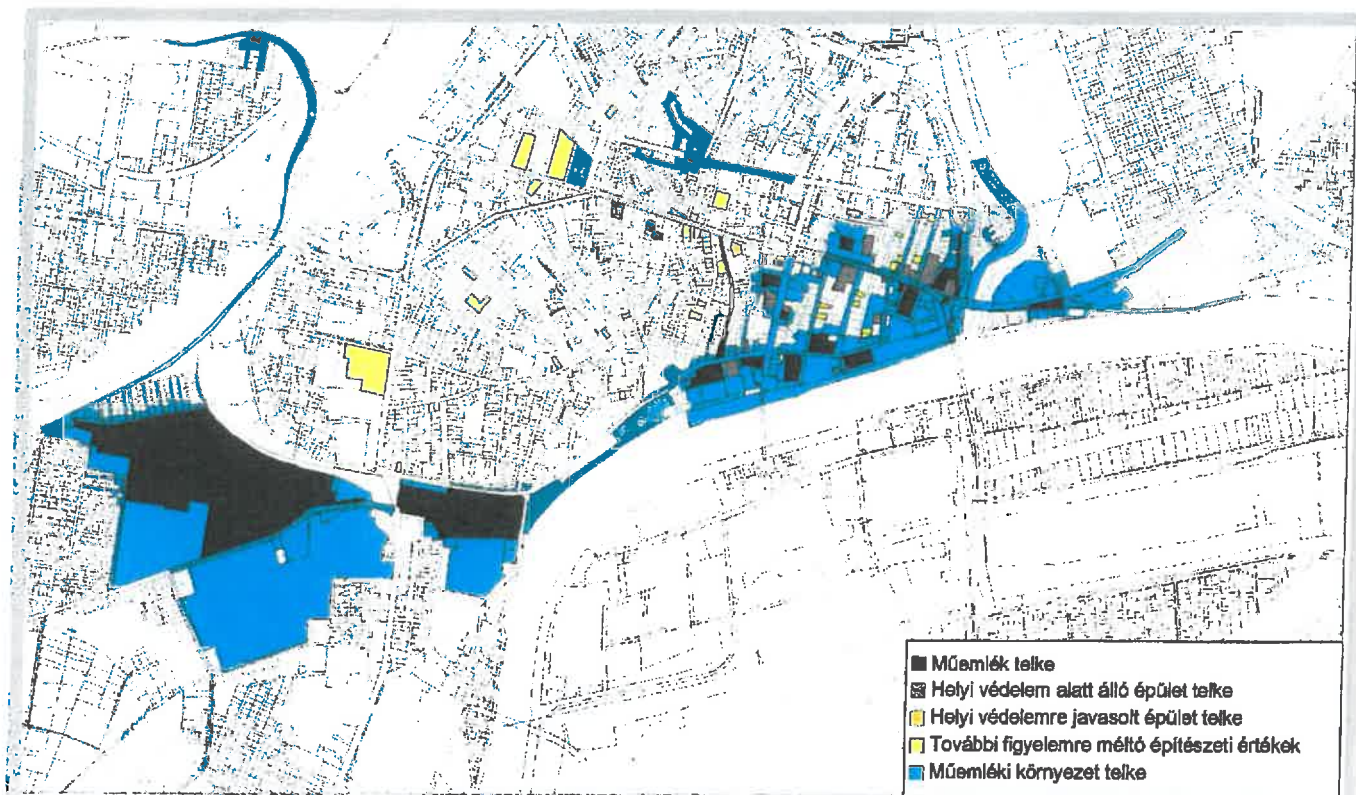
114.

Thököly u. 5.

TELEPÜLÉSSZERKEZETI, VÁROSKÉPI ÉRTÉKEK, TERÜLETI ÉRTÉKVÉDELEM

Ezek az alábbiak:

- településkép-védelmi,
- városkép-védelmi,
- városszerkezet-védelmi,
- utcahálózat-védelmi,
- utcakép-védelmi terület,
- helyi régészeti jelentőségű területek

Szolnok védett és védelemre érdemes objektumok telkei, és környezetük

A településkép védelmi terület

A településkép-védelmi terület a történetileg kialakult, a város sajátos karakterét jelentő építészeti örökség megtartását célozza. Ezért nem csak az utcaképeket, az épületek homlokzati megjelenését, hanem a kialakult struktúrát, a beépítés jellegzetességeit, az épületek ritmusát, a beépítés tömegét is őrizni kell. A

városképvédelmi terület az utcakép-védelmet és a városszerkezeti védelmet együtt tartalmazza. Ezért a városképvédelmi területen a jellemző utcaképeken, a homlokzati karakteren túl *védeni kell*:

- az utcahálózat (szabályozási) vonalát,
- a kialakult beépítési módot,
- a telekszerkezetet:
 - a jellemző teleknagyságot,
 - a telkek rendszerét és
 - a telkek jellemző beépítettségét (a beépítés mértékét) is.

E védelem alá esik:

a város szabályozási terve szerint: a Tisza part – Gábor Áron tér – Kazinczy u. – Petőfi u. – Baross u. – Kossuth Lajos u. (mindkét oldala) – Tisza hídfő által határolt terület. (5.1. jelű városképvédelmi terület)

A város helyi értékvédelmi rendelete szerint: a Tisza part – Gábor Áron tér – Kazinczy u. – Petőfi u. – Baross u. – Szapáry u. Sóház u. – Tisza hídfő által határolt terület. Eszerint a helyi értékvédelmi rendelet kisebb területre terjed ki, a városképvédelemből éppen a belváros legjellemzőbb, (nagy)városias beépítésű történeti részeit hagyja ki, ami semmiféleképp nem indokolt.

A 2005. évi vizsgálat megállapításai továbbra is érvényesek. Ennek alapján a városképvédelmi területként a Tisza-part – Gábor Á. tér – Kazinczy u. – Petőfi S. u. – Baross u. – Kossuth L. u. és a Kossuth L. tér északi oldala – Szabadság tér északi oldala – a Tisza hídfő által határolt terület kijelölését tartanánk helyesnek.

A városképvédelmi terület részeként védett: a „Bánkódó Krisztus” szobor háttéréül szolgáló K-i térfal a Madách utca és Mészáros L. u. Jó minőségű, karakteres, jó karban tartott kisvárosi beépítés. Megőrzendő. Szolnok városképvédelem alatt álló területén jellemzőek a tölcseres teresedések, az enyhén ívelt, ferde vonalvezetésű utcák találkozásánál kialakuló terek. A „Bánkódó Krisztus” szobor háttéréül szolgáló Ny-i térfal - a Mészáros L. u. - is jellemzően kisvárosi beépítés. A foghíjat pótolni kellene, ami által az utca páros oldala is a 18.-tól a végéig egységes kis-

A Madách i. utca vége (nyugati térfal)

városias utcaképet nyerne. Fontos lenne a parkosítás is a szobor körül. Külön figyelmet érdemelne a Tiszaparti sétány is. Az utóbbi évek karbantartási törekvései ellenére a sétánynak csupán a Tisza Szálló és a Színház közeli részei gondozottak, a támfal alatti, a vízfelületig terjedő zöldterület meglehetősen elhanyagolt. Még a karbantartott részen sem kielégítő a sétány bútorozása, kevés a leülési, pihenési lehetőség, a hosszabb tartózkodást és kulturált közterület használatot inspiráló felszereltség.

A Mészáros L. utca vége és az elkanyarodása (keleti térfal)

Különösen hiányzik a kertészeti gondozás, ami a városképben meghatározó minőségjavító elem. Talán meg lehetne oldani a Hegedűs L. sétánnyal való összekötését is.

Az utcák és terek fásítása mindenütt sokkal kellemesebbé tehetné a környezetet. Ez nem jelent jelentős költséget, de az első években még gondozást igényel.

Városszerkezet-védelmi területek

A város történetileg kialakult szerkezetének védelmét szolgálja a városszerkezet-védelmi terület kijelölése. E szerkezeti védelem alatt álló tömbökben, és közterületeken nem az épületállomány vagy a homlokzatok/utcaképek védendőek, hanem a telekstruktúra, a telekosztás jellegzetességei, a telkek ritmusa, az utcahálózat kialakult vezetése, a jellemző utcaszélességek – még akkor is, ha az OTÉK előírásoknál keskenyebbek – a beépítési mód, a jellemző beépítettségi mérték (a beépített és be nem épített területek aránya). Ezért ezek megőrzendőek.

Városszerkezet-védelem alá esik a településkép helyi védelméről szóló önkormányzati rendelet és a város szabályozási terve alapján egyöntetűen:

- az Ady Endre u. – Kápolna u. – Baross G. u. – Eötvös tér által határolt terület,
- a Tabán, azaz a Pólya Tibor u és a Zagyvapart közötti terület,
- a Küry A. u. – Temető u. – Zápor u. – Szivattyú u. által határolt terület,
- a Csáklya u. – Kiss F. u. – Tiszapart – Hullám u. – Vágóhíd u. által határolt terület,
- a Csokonai u. – Thököly út – Szántó körút – Báthory u. által határolt terület,
- a Jókai M. u. – Ady E. út – Pólya T. u. – Kossuth L. u. északi utcavonala mögötti terület
- a Művésztelep, a Szent István tér és a Bástya u. területe.

Művésztelep a Zagyvapart felől és a Szent. István tér

Az utcahálózat védelme

Az utcahálózat-védelmi területeken

- az utcák vonalvezetését,
- a kialakult teresedéseket,
- az utcák szabályozási szélességeit kell megőrizni.

Itt a térfalak vonala, a közterületek lehatárolása védendő, az épületállomány önmagában általában nem rendelkezik védendő értékekkel, ezért az utcakép, homlokzati kialakítások nem esnek védelem alá. A területen levő épületek átépíthetők, lebonthatók, de az új építéseknel figyelembe kell venni a korábbi térfal helyét, az új házakkal az eredeti térfalat kell reprodukálni.

Utcahálózat-védelmi terület Szolnokon:

- Gábor Áron tér – Kazinczy u. – Petőfi u. – Baross G. u. – József Attila u. – Indóház u. – Mártírok útja által határolt terület és
- Szántó krt. – Csokonai u. – Bajnok u. – Pozsonyi út – Ady Endre u. – Gárdonyi Géza u. által határolt terület.

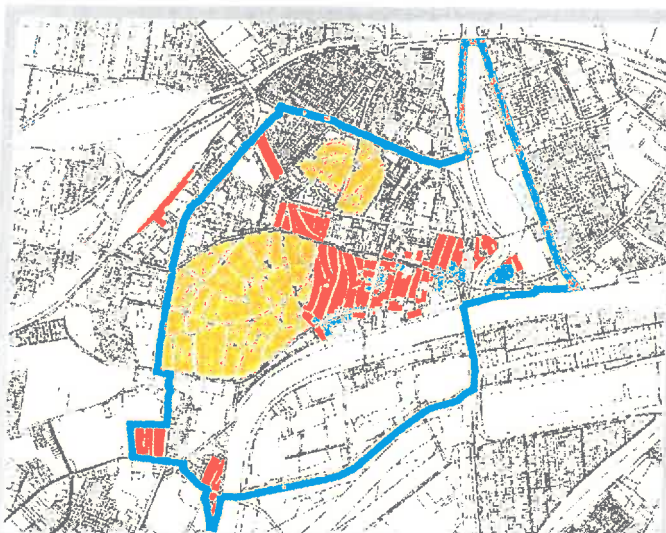
Az utcaképek-védelmi területe

Az utcakép-védelmi területeken a térfalat alkotó épületek egységes stílusát, a térfal jellegzetességeit (kiugró/beugró, törések, magasság, hossz), azok hangulati, esztétikai értékeit kell védeni. Ezért az egyes épületek

- utcai traktusát, homlokzatát lebontani, átalakítani csak indokolt esetben lehet,
- tetőterét beépíteni csak az utcaképbe illeszkedően (utcai tetőfronton – tetősíkból kiálló - tetőablak elhelyezése nélkül) lehet,
- homlokzatát felújítani csak a teljes épülethomlokzat figyelembe vételével és az eredeti épülettagozatok/díszek megőrzésével, ill. helyreállításával lehet,
- az épületszínezés az egész homlokzatra kiterjedő terv alapján és csak építészeti egységet alkotó részletekben szabad engedélyezni,
- a földszinti portál-kialakítás, -átalakítás, -átszínezés csak a földszint egészére (ha a földszint épülettagozattal-parkánnyal a homlokzat többi részétől nincs elhatárolva, akkor a teljes homlokzatra) kiterjedő egységes tervek alapján és egyidejű megvalósítással, a korábban az egységes utcakép figyelembevétele nélkül megvalósított „rontott” portálok helyreállítási kötelezettségével engedélyezhető,
- cégér, cégtábla, reklámfelirat csak kis felületen és a homlokzathoz illő stílusban, az épület architektúrájához, forma- és színvilágához illeszkedő anyagokból és módon, igényes kivitelben engedélyezhető,
- közműlétesítmények (pl. csatlakozások, bekötések, nyomáscsökkentők, transzformátor) megjelenése az utcáról látható homlokzatokon kerülendő, ha ez nem lehetséges, az esetben csak az épület architektúrájának sérelme nélkül és esztétikus kivitelben létesíthetők,
- az utcai térfal jellemzői (törések, lépték) új épület esetén is megtartandók, ill. rekonstruálandók,
- klímaberendezéseket, annak tartozékait az utcai ablakba vagy a homlokzati falra elhelyezni tilos.

Utcakép-védelem területei:

- a Baross G. út déli térfala a 2-8 házsámok között,
- a Baross G. út 3-5-7 sz. házak által alkotott térfal
- a Kossuth Lajos utca eleje, Szabadság tér,
- a Madách u. 35-49 számú házak közötti szakasz
- a Magyar utca eleje (É-i vége),
- a Mária u. 1-11 házsámok közötti szakasz
- a Mészáros L. u. 17-25 és a 49-37 számú házak közötti szakasz
- a Művésztelep,
- a Szapáry u. mindkét oldala,
- a Templom u. mindkét oldala.

Különleges eset a József Attila utca 61.-81. közötti szakasza, amely egységes, azonos magasságú sorházas beépítésével és nem az egyes házak alkotta együttesének értéke miatt jelent különlegességet. Ezt az egységes, kisvárosias hangulatot azonban az előtte elmenő, a házakhoz és a beépítéshez nem igazodó igen széles és nagy forgalmú utca teljesen megsemmisíti.

Területi védelem - települési értékvédelem

- Helyi városszerkezet-védelmi terület
- Helyi utcahálózat-védelmi terület
- Helyi utcakép-védelmi terület
- Helyi településkép-védelmi terület

Mészáros Lőrinc utca 18-30

Mészáros Lőrinc utca 17-25

József Attila utca 61-81 szakasza

Védett-, védendő táji -, természeti értékek

Szolnokon természeti és táji szempontból kiemelt értéket képvisel a Tisza és a Zagyva folyók hullámtere, a vízfolyásokat kísérő - helyenként még fellelhető – galériaerdő maradványokkal, ligetes vízparti társulásokkal, továbbá a folyók holtágai. Természeti értékek, értékesebb életközösségek előfordulnak néhol az árterek gyepfoltjain, ezek közül az egyetlen viszonylag nagyobb, összefüggő terület a Szandai-rét még megmaradt része.

A növényföldrajzi szempontból a Tiszántúli flórajáráshoz tartozó település eredeti vegetációját a tölgy-kőris-szil ligeterdők, valamint a fűz-nyár-éger ligeterdők alkották, azonban e társulások jórészt áldozatul estek a folyószabályozásnak és az urbanizációs folyamatoknak. A megmaradt természetközeli élőhelyek a Közép-Tiszai Tájvédelmi Körzet részét képező országos védelem alatt álló területeken kívül (amelyek Szolnok város közigazgatási határát csekély mértékben érintik) a folyók hullámterében, a holtágakban található. Fellelhetők még értékes fajok, növény és állat populációk bizonyos városi peremterületek gyepfoltjain, erdőfoltokon, azonban ezek száma is egyre csökken a napjainkban jellemző ipari, gazdasági és infrastrukturális fejlesztések hatására.

Természetvédelmi szempontból Szolnok közigazgatási területe a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság felügyelete alá tartozik. Az Igazgatóság adatszolgáltatása alapján a következő, különböző jogszabályok által, különböző módon megóvni kívánt területek kerültek lehatárolásra a településen.

a) Nemzeti és nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló területek, értékek, emlékek NATURA 2000 TERÜLETEK

Különleges madárvédelmi terület (SPA)

(Az ábrán csíkozással jelölt terület)

Közép-Tisza: amely terület egybe esik a Közép-Tiszai Tájvédelmi Körzet (közigazgatási területet csekély mértékben érintő) északi részével

Kiemelt jelentőségű természet-megőrzési terület (SCI)

(Az ábrán csíkozás nélküli, kékekkel jelölt terület)
Közép-Tisza: a Közép-Tiszai TK északi és déli területei, amelyek a közigazgatási területet csekély mértékben érintik

Alsó-Zagyva hullámtere:

A folyó teljes hullámtere a belterületi szakasz kivételével, valamint a Malomszögi Holt-Zagyva egy része.

A Natura 2000 területek az európai ökológiai hálózat részét képezik, amely értékes természeti területek, élőhelyek többé-kevésbé összefüggő láncolata, amelyek az eredeti európai élővilágot őrzik.

Hazánkban e területek kijelöléséről a 275/2004 (X. 8.) Kormányrendelet rendelkezik.

Az országos jelentőségű védett területeken kívül nagy arányban szerepelnek a hálózatban olyan területek, amelyeken évszázadok óta gazdálkodás folyik (mezőgazdasági területek, gyepek, tavak, folyók). A Natura 2000 hálózat célja a rezervátum-szerű védelem helyett a társadalmi, kulturális, gazdasági és természetvédelmi érdekek összehangolására alapozó megóvás. Szolnok területén a következő területek képezik az EU ökológiai hálózatának részét:

ORSZÁGOS JELENTŐSÉGŰ VÉDETT TERMÉSZETI TERÜLETEK ÉS ÉRTÉKEK

A **Közép-Tiszai Tájvédelmi Körzet** egyedi jogszabállyal védett, országos jelentőségű természeti terület. A tájvédelmi körzet a 1996. évi LIII. törvény (továbbiakban:Tvt.) szerint az ország jellegzetes természeti, tájképi adottságokban gazdag nagyobb, általában összefüggő területe, tájrészlete, ahol az ember és természet kölcsönhatása esztétikai, kulturális és természeti szempontból jól megkülönböztethető jelleget alakított ki, és elsődleges rendeltetése a tájképi és a természeti értékek megőrzése.

A Közép-Tiszai Tájvédelmi Körzet a Tisza hullámterének Kisköre és Tiszaug közötti szakasza, kivéve a folyó szolnoki szakaszának nagy része. Tehát a tájvédelmi körzet Szolnokon szakad egymástól két különálló részre. Szolnokot érintő része *(az ábrán világos barna szín)* külterület déli részén a hullámtér két oldalán húzódik.

A TK északi szakaszának része *(az ábrán terrakotta szín)* a közigazgatási határ keleti szélét érintő Feketevárosi Holt-Tisza, amely Szajol és Besenyszög területére nyúlik át. A holtág természeti értékei miatt a „szentély” típusú holtágak közé tartozik és jelentős tájképi értéket is képvisel.

A Közép-Tiszai Tájvédelmi Körzet bővítésének eljárása folyamatban van. A Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság adatszolgáltatása szerint a tervezett bővítéssel a Tisza szolnoki szakaszának déli részén hullámtéri és ártéri területek egyaránt érintettek.

Természeti emlékek, ex lege védett területek:

Az 1996. évi LIII. törvény erejénél fogva, "ex lege" védelem alatt áll valamennyi forrás, láp, barlang, víznyelő, szikes tó, kunhalom és földvár. A tervezési területen négy kunhalom található, amelyek jellegüket még őrzik, de jelenleg is szántott vagy korábban megművelt halmok közé tartoznak. A kunhalmok tájképi, tájtörténeti, geomorfológiai, régészeti értéket képviselnek.

NEMZETI ÖKOLÓGIAI HÁLÓZAT ÁLTAL ÉRINTETT TERÜLETEK

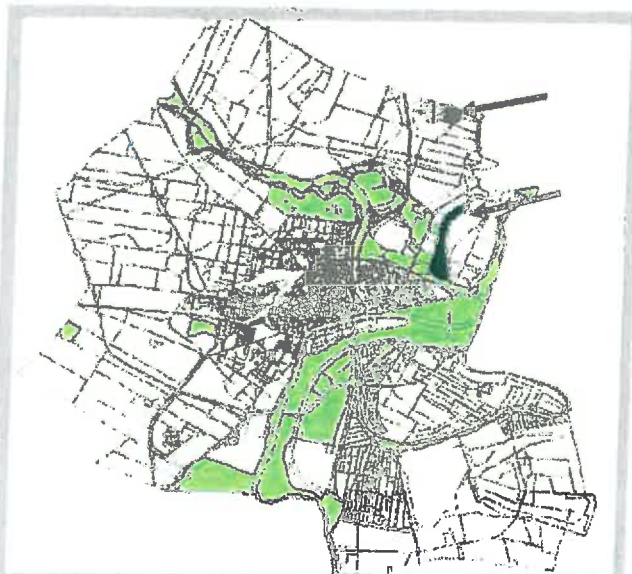
Az ökológiai hálózat fenntartásának, megóvásának célja, hogy a meglévő, többnyire feldarabolódott, gyakran kis foltokban megmaradt természetes és természetközeli élőhelyek között kapcsolat álljon fenn, mivel a kis kiterjedésű területek nem tudják biztosítani hosszútávon az élővilág fennmaradását.

Az ökológiai hálózat elemei.

Magterületek, a hálózat foltszerű területei, amelyek különböző életközösségek élőhelyétül szolgálnak, genetikai rezervátumok, ahol az elsődleges cél a biológiai sokféleség védelme.

Ökológiai folyosók - folytonos élőhelyek, vagy élőhely-mozaikok, láncolatok, amelyek a magterületek közötti kapcsolatot, egyben a génáramlást biztosítják.

A **puffer területek** optimális esetben a magterületek és a folyosók körül védőzónát alkotnak az esetleges külső káros hatásokkal szemben.

Szolnok területén az országos ökológiai hálózat magterületei (az ábrán sötét zöld szín) közé tartozik a Milléri-halastó, valamint a közigazgatási határ északi szakasza menti állóvíz, amelynek egy része Besenyszögre is átnyúlik. A Tisza és a Zagyva hullámterei valamint holtágaik folyamatos ökológiai folyosót (az ábrán világos zöld szín) alkotnak, a hozzájuk csatlakozó élőhelyekkel, mint pl. a Szandai rét még be nem épített része, a repülőtér, a belvárosi Tisza-part zöldterülete, az Abonnyal határos erdőültetvény, a vasútalja terület, a Széchenyi lakótelep és a Zagyva közti telepített tölgyerdő, a Zagyva és a Milléri-halastavak között húzódó erdőterületek és gyeptársulások, valamint a Szolnok-Szandaszőlősi partifecske és gyurgyalag telep.

TERMÉSZETI TERÜLETEK

A Tvt. szerint a természeti területek olyan földterületek, amelyeket elsősorban természetközeli állapotok jellemeznek. A természeti területeket a Nemzeti Park Igazgatóságok jelölik ki, és nyilvántartják. Szolnokon a természeti területek is a folyók hullámterében, valamint az ártereken húzódnak (lásd ábra).

TERMÉSZETI ÉRTÉKEK HELYI VÉDELME

A város helyi jelentőségű természeti értékeinek védelméről a többször módosított – de azóta hatályon kívül helyezett - 27/1997. (XII.1.) KR. számú önkormányzati rendelet rendelkezett. Ennek értelmében a településen helyi jelentőségű természetvédelmi területként a volt Tüdőkórház parkja szerepelt. A „kezelési terv” szerint a park magas színvonalú terveit 1947-ben készítette dr. Ormos Imre, a kerttervezés hazai és európai szaktekintélye. A terület eredeti rendeltetése a kórház,- ill. szanatórium kert volt. Funkcionális és botanikai értékei mellett jelentősége abban is áll, hogy a szűkebb és tágabb környezet legnagyobb összefüggő zöldfelületét képezi.

Helyi jelentőségű védendő természeti érték a belvárosban, a Ságvári körút házainak erkélyei alatt található molnárfecske-telep.

Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek

Tájképvédelmi szempontból kiemelt értéket képviselnek a Tisza és a Zagyva menti területek, holtágaikkal együtt.

A Jász-Nagykun-Szolnok megyei területrendezési terv tájképvédelmi övezetébe tartoznak a következő területek:

- A Zagyva hullámtere,
- a sportrepülőtér keleti oldala,
- az Alcsi-sziget északi részén a 4-es út menti erdőterület,
- a Holt-Tisza menti települési terület,
- a települési Tisza déli, erdősült szakasza és
- a belvárosi Tisza-part.

Tájképi és természeti szempontból jelentős helyi érték a Milléri-halastó, amely mint vízi-mocsári élőhely megkülönböztetett figyelmet érdemel.

További kiemelkedő táji értéket képviselnek a Zagyva-menti területek, a Holt-Zagyva, az Alcsi Holt-Tisza, a Fekete-városi Holt-Tisza és a Tisza-menti területek.

A Tvt. alapján egyedi tájértéknek minősül az adott tájra jellemző természeti érték, képződmény és az emberi tevékenységgel létrehozott tájalkotó elem, melynek természeti, történelmi, kultúrtörténeti, tudományos vagy esztétikai szempontból a társadalom számára jelentősége van.

Szolnok területére még nem készült el az egyedi tájérték kataszter.

Alcsi-Holt-Tisza

Zagyva part

SZOLNOK VÁROS TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ TERÜLETEI

ELTÉRŐ KARAKTERŰ TERÜLETEK LEHATÁROLÁSA, A TELEPÜLÉSKÉP AZ ARCULATI
JELLEMZŐK ÉS TELEPÜLÉSKARAKTER BEMUTATÁSÁVAL

4

e) Településkarakterek

Szolnokon az építési szabályozásban a karakterek szerinti szabályozás már tíz év óta gyakorlat. Az építési övezetek meghatározásában a karakterek definiálása áll az első helyen. Az alkalmazott karaktertípusok a helyi adottságok alapján, a történetileg kialakult karakterjellemzőkkel kerültek meghatározásra. Ezek alapján, Szolnokon az alábbi karakterek szerepelnek a szabályozásban:

- belvárosi karakter
- vegyes (telepszerű) karakter
- városi-zárt karakter
- kertés karakter
- külsőségi karakter.

Valamennyi karakteren belül megkülönbözteti a szabályozási terv a már kialakult (jellemzően átalakításra nem szánt) területeket, ahol a meglévő adottságokhoz (előkertméret, beépítési mód, építménymagasság) kell illeszkedni, ill. az új, nem kialakult (j átalakításra szánt) beépítésű területeket. Ez utóbbiba tartoznak azok a városrészek is, ahol a korábbi, már kialakult beépítéshez képest változásokat tartalmaz (javasol/enged meg) a terv, pl. az intenzitás növelését, a beépítési mód megváltoztatását (oldalhatáron álló beépítés zártisorúvá átfejlődését), az építménymagasság megemelését, stb.

BELVÁROSI KARAKTER

A belvárosi karakter – mint a neve is utal rá – a városközpontot jellemzi. Területi kiterjedése ennek megfelelően a város egész belterületéhez képest viszonylag kicsi, bár központi elhelyezkedése miatt a városképben mégis döntő jelentőségű. A belvárosi karakterű területek zöme a kialakult kategóriába sorolható, nem kialakult – tervezett/változtatható – csupán kis részben fordul elő.

Jellemzői:

- beépítési mód: zártisorú vagy szabadonálló,
- előkert: jellemzően nincs, (az újonnan építendő épületek az utcavonalra helyezendők),
- telekméret: 500-2000 m²,
- beépítési intenzitás: 25-60 %,
- épületmagasság: 6,0-16,0 m.

E karakter területei:

a városközpont, a Kossuth utca – Kossuth tér – Baross Gábor u. és a József Attila u. belvárosi végének mindkét oldalán, az Ady Endre u. É-i oldalának a Pozsonyi út és Gárdonyi Géza út közötti szakasza.

A belvárosi karakter jellegzetes részlete

VEGYES KARAKTER

A vegyes karakterbe a telepszerű – lakótelepi, ill. iparterületi – beépítések tartoznak. Ennek jellemzője, hogy egy telken több építési hely kerül kijelölésre, az épületek a telken (zöldben) úszva, szabadon állóan helyezkednek el. Szolnokon jelentős nagyságú területekre jellemző a vegyes-telepszerű beépítés, ezek zöme – általában az amúgy is változás alatt álló gazdasági területek – nem beállt, változtatható, kisebb része – többnyire a lakótelepek – a kialakult/beállt kategóriába sorolhatók.

vegyes karakter jellegzetes részlete

Jellemzői:

- beépítési mód: szabadonálló telepszerű,
- telekméret: 100-4000 m²,
- beépítési intenzitás: 5-100 %,
- épületmagasság: 3,5-33,0 m.

E karakter területei:

a város belvárosán és történeti várostesten kívül eső területei, az ipari, ill. gazdasági területek, a nagy telekterületű intézmények, ill. a vasút és a Tisza – Zagyva által határolt tömör várostestben a lakótelepi beépítések foltjai.

VÁROSI ZÁRT KARAKTER

Ebbe a karakterbe a város történetileg kialakult – régebbi építésű - részein domináns, tipikusan zárt sorú, (kis)városias beépítés tartozik. Területi kiterjedése ennek következtében a vasúton belüli városrészekre jellemző, de ide sorolható a külsőbb városrészekből a Pletykafalu keleti része és a Hant u. – Körösi u. – Lomb u. – vasútvonal által határolt terület, valamint a Zagyván túl és az iparterületen néhány további tömb is. Nagyobb terület foglal el, mint a belvárosi karakter és a városképben ugyanolyan döntő szerepe van. Külsőbb elhelyezkedésűek a nem kialakult – tervezett/változtatható – területek, a kialakult karakterek inkább a belső városrészekben a József Attila úttól K-re a Tisza folyó és a Baross Gábor út között, valamint az Ady Endre út és a vasút közötti részen, a telepszerű karakter közé ékelődve fordulnak elő.

Városi-zárt karakter jellegzetes részlete

Jellegzetes városi zárt sorú városrész a városközpont II. ütemeként megjelölt Ady E. út-Baross G. út, Kápolna utca és Eötvös tér közé eső tömb. Jellemzői:

- beépítési mód: zárt sorú vagy szabadonálló,
- előkert: jellemzően nincs (az újonnan építendő épületek az utcavonalra helyezendők),
- telekméret: 500-2000 m²,
- beépítési intenzitás: 25-60 %,
- épületmagasság: 4,5-12,0 m.

KERTES KARAKTER

Ebbe a karakterbe a város családiházias, kertvárosias, laza beépítésű, (kis)telkes területei tartoznak, ahol nem (csak) az épített jelleg a meghatározó, hanem a körülette levő zöld is jelentős szerepet játszik a városkép alakításában. Kötelező az előkert létesítése, a beépítés szellős – jellemzően nem zárt sorú -, a telken belüli legkisebb zöldfelületi arány 35-70 % között lehet, azaz a telek minimum egyharmada parkosított.

Kertes karakter jellegzetes részlete

gon kívüli területek: a Kertváros, Szandaszőlős, Pletykafalu Ny-i része, Pártoskapolna, a Széchenyi városrész lakótelepi beépítését körülvevő területek és a Zagyván túli városrészek lakótelepeken kívüli részei. A vasútvonal és a Tisza közötti történeti várostestben - a Csokonai utca és vasút közötti terület kivételével - alig található kertes karakter

KÜLSŐSÉGI KARAKTER

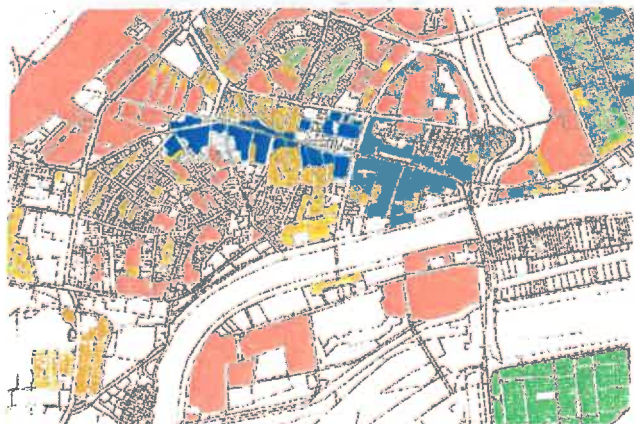

Külsőségi karakter jellegzetes részlete

iparterülethez kapcsolódva a Törteli út mentén és a Zagyván túli területen a vasútvonal mentén (Külső-Millér), valamint Szandaszőlősön a nagy tömb belsővel rendelkező tömbök.

Jellemzői:

- beépítési mód: szabadonálló, oldalhatáron álló,
- előkert van, általában min. 5,0 m, de kialakult területeken eltérő lehet (pl. 3,0 m),
- telekméret: 500-2000 m²,
- beépítési intenzitás: 15-30 %,
- épületmagasság: 3,5-6,0 m

- belvárosi
- vegyes
- városi zárt
- kertes
- külsőségi

A városközpont és környékén a jelenlegi karakterterületek

Jellemzői:

- beépítési mód: szabadonálló, oldalhatáron álló, ikres,
- előkert: van, általában min. 5,0 m, de amennyiben kialakult területeken más a jellemző (pl. 3,0 m), akkor annak megfelelő méretű,
- telekméret: 180-2000 m²,
- beépítési intenzitás: 15-50 %,
- épületmagasság: 3,5-7,5 m.

E karakter területei:

A karakter jellegéből következően elsősorban a külső városrészek, zömmel a történeti városma-

A város jelenlegi karakter területei

AJÁNLÁSOK

A TELEPÜLÉSKÉP MINŐSÉGI FORMÁLÁSÁRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK,
ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ, KÖZTERÜLETEK TELEPÜLÉSKÉPI ÚTMUTATÓJA – UTCÁK,
TEREK, KÖZPARKOK, KÖZKERTEK

5.1 Karakterenkénti ajánlások

Ebben a fejezetben a településképi illeszkedést biztosító javaslatokat és a településkép minőségi megformálására vonatkozó ajánlásokat gyűjtöttük össze. Az építészeti útmutató és a közterületek településképi útmutatója az előző fejezetekben meghatározott területi lehatárolások szerint, útmutatók formájában bontják ki a településképi és arculati jellemzőket. Az építészeti útmutatókban az építészeti illeszkedést biztosító javaslatokat gyűjtöttük össze a településképi követelmények meghatározásához, alátámasztásához, az alábbi témakörökben:

- telepítéssel, épületek telken belüli elhelyezésével,
- tömegformálással, beépítettséggel kapcsolatos,
- magassággal,
- tetőhajlásszöggel és tetőformával
- homlokzatképzéssel, színezéssel, anyaghasználattal, nyílászárókkal,
- kerítéssel,
- kertekkel

kapcsolatos ajánlások, javaslatok.

Az ajánlások

- egy részét építészeti karakterterületek szerint tekintjük át.
- másik részét, külön alfejezetben tárgyaljuk.

A joghatályos helyi építési szabályozat 5. fejezete rögzíti az épített környezet és településkép alakítására vonatkozó előírásokat, melyek több karakter területet is érintenek. Ezért a karakterek bemutatását követően ezek az előírások és ajánlások ott szerepelnek. Többek között a kézikönyv itt tér ki a reklámhordozókkal, illetve az egyéb épületen megjelenő műszaki berendezésekkel, továbbá a helyi értékvédelmi területekkel és objektumokkal kapcsolatos ajánlásokra is.

Megemlítjük, hogy szabályozási tervi és helyi építési előírásoktól a jelen ajánlások nem, vagy csak csekély mértékben térnek el, mert azok megalapozottságát a több évtizedes tervezési, egyeztetési, jóváhagyási folyamat bizonyította. Az új jogszabályi előírások szerint ezek az előírások/ajánlások a településképi rendeletben kerülnek rögzítésre.

Karakterenkénti ajánlások

BELVÁROSI KARAKTER

Ide a történelmileg kialakult belvárosi területek tartoznak. A műemlékek és helyileg védett épületei nagy része itt található. A városképet meghatározó épületgyűttesek, épületek és közterület megőrzése elsőrendű feladat, természetesen eközben a városműködés, és a lakossági ellátottság színvonalát szüntelenül fejleszteni is kell. Nem könnyű feladat a két követelménycsoport összhangjának megteremtése.

Az 1970-es években a városközpont nagyrészt kiépült, a kor felfogása szerint a történelmi értékek figyelmen kívül hagyásával. Az egyik városképi feladat az építészeti töréspontok enyhítése, a környező épülettömbök felújítása és átépítése során. Ezért a településrendezési terveknek feladata a magassági, beépítettségi viszonyok szinte telkenként történő részletes szabályozása.

A karakter történelmileg kialakult jellemzőit meg kell tartani a kialakult és átalakításra nem szánt területeken. Ezek:

- a zárt sorú helyenként szabadonálló beépítési mód,
- előkert jellemzően nincs, (az újonnan építendő épületek az utcavonalra helyezendők),
- telekméret: 500-2000 m², azaz túl nagy telekterületek beépítése megzavarhatja a kialakult utcaképet,
- beépítési intenzitás: 25-60 %, azaz a túl alacsony előírt beépítettség nem kívánatos,
- épületmagasság: 6,0-12,5 m.

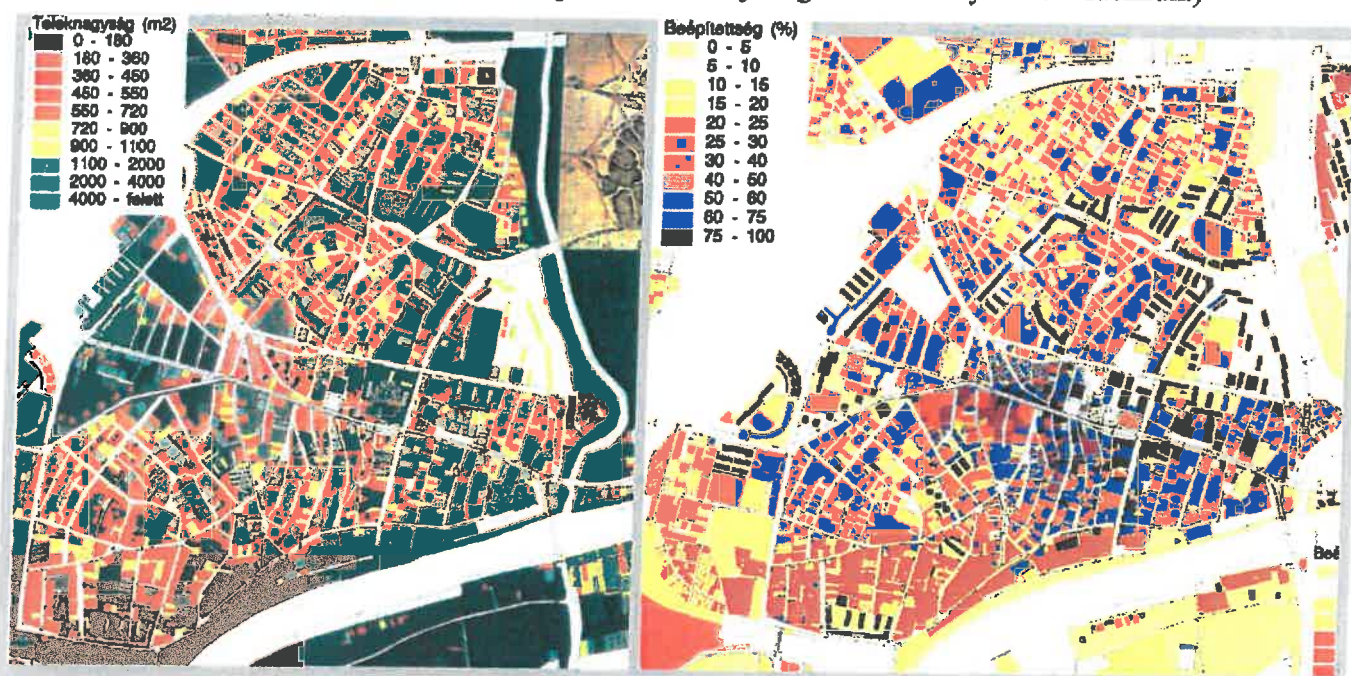
A belvárosi karakterre általában jellemző a zárt sorú beépítési mód (telken belüli épület elhelyezés módja). Kényes feladat a foghíjak beépítése, illetve az épületek magassági bővítése.

A joghatályos szabályozási terv és az építési előírások a belvárosi karakterre vonatkozóan az alábbi meghatározásokat teszi:

„Az épületek kialakult területen az adottságok sajátos építési övezet előírása figyelembevételével szabadonálló - általános vagy zárt sorú beépítési módhoz tartozó építési helyen belül helyezhetők el. Ezen belül a beépítés konkrét módját az építési övezet kódja határozza meg.

Nem kialakult területbe sorolt (átalakulásra szánt) területeken, ha a szabályozási tervlap előkertet nem jelöl, előkert nem alakítható ki. Új lapostetős épületkialakítás esetén az utcaképi illeszkedést látványtervvel (utcakép tervvel) igazolni kell.”

(A többi előírás nem építészeti, illetve települési arculati jellegű ezért e helyen nem idézzük.)

a Belváros teleknagyság szerkezete

a Belváros beépítettségének szerkezete

A tömegformálásra vonatkozó előírásokat (épületmagasság, beépítési %) az építési övezet kódja határozza meg a joghatályos szabályozási terv szerint. Ilyen például:

„Zárt sorú beépítés esetén:

- az épület utcai beépítési vonalra merőlegesen mért vetületi hossza 30,0 méternél nagyobb nem lehet, és nem lépheti túl az építési helyet. Ha az épület telekhatárra épül, a telekhatáron tűzfalat kell kialakítani.
- második önálló nem melléképület mindaddig nem helyezhető el, míg az utcavonalon elhelyezett épület épületmagassága az építési előírás épületmagasságra vonatkozó alsó értéket nem éri el.

Az építési hely közterület felőli határát, ha a szabályozási tervlap másként nem rendelkezik kötelező beépítési vonalnak célszerű tekinteni.

Célszerű megengedni, hogy az építési vonal az építési hely közterületi határvonalának 1/2 hosszán a telek irányban visszaléphet.”

Az épületek anyaghasználatára, színezésére vonatkozó ajánlások az alábbiak:

- a környezethez való illeszkedés a történelmi környezet miatt kiemelten fontos. Ezt a helyi értékvédelmi követelmények, illetve az utcaképi látványterv készítésének követelménye biztosítja. Az értékvédelmi előírásokról, illetve javaslatokról külön alfejezete foglalkozik, mivel azok nem karakterenként kerültek megfogalmazásra.
- a természetes anyagok használata ajánlatos;

- felújításkor az épületek homlokzatát együtt kell kezelni, nem szabad, hogy az a homlokzat egy-egy részletére terjedjen ki,
- kerülni kell a harsány hivalkodó színek használatát;
- azokat a homlokzatokat, melyek térfalakat alkotnak, a térfal-alkotó homlokzatokkal együtt kell kezelni, és utcaképi látványtervvel ajánlatos igazolni a az illeszkedést.
- A közterület felőli homlokzaton (homlokzatokon) se haladhatja meg a homlokzatmagasság az építési övezetben előírt épületmagasság felső értékét.
- Az új épületek tetőformája illeszkedjen a környezethez. Ajánlatos a magastető alkalmazása.

A belvárosi karakter a Kossuth Lajos út és környékén

A belvárosi karakter a Baross út mentén

VEGYES KARAKTER

Ide elsősorban a lakótelepek, illetve a gazdasági területek telephelyei tartoznak. A történelmi városrészekhez általában nem illeszkednek és szigetszerűen elkülönülnek tőle. Napjainkban ez e karakter újonnan csak a gazdasági területen jelenik meg.

A karakter jellemzői:

- beépítési mód: szabadonálló telepszerű,
- telekméret: 100-4000 m²,
- beépítési intenzitás: 5-100 %,
- épületmagasság: 3,5-33,0 m.

Itt a meglévő kialakult állapothoz való igazodás nem lehet követelmény, mert a területen a településképi arculat sok esetben kedvezőtlen. A feladat a határterületeken átmeneti beépítési módokkal történő

építkezés, azaz a vizuális töréspontok, vonalak részbeni megszüntetése. Ajánlatos a fásítás, mind a vegyes karakterű területek telkei között, mind a karakter területek határán.

A joghatályos helyi építési előírások e karakterre vonatkozó megköötései az alábbiak

„A kialakult területeken,

- a beépítési mód, az adottságok figyelembevételével szabadonálló - általános vagy szabadonálló –telepszerű, vagy zárt sorú lehet;
- az előkert szükségességét és méretét az adottságok figyelembe vételével kell meghatározni.
- az előkert szükségességét és méretét az adottságok figyelembe vételével kell meghatározni.

Nem kialakult, vagy átalakításra szánt területeken, ha a szabályozási tervlap előkertet nem jelöl, minimum 5,0 m előkert kialakítása kötelező.

A szabályozási tervlapon jelölt lakótelepi köztertek

- határain kerítés nem létesíthető,
- területén épület nem helyezhető el.”

Vegyes karakter a vasútállomás környékén (Jósika utca).

Településképi javaslatok:

- A lakótelepek alközpontjainak egységes építészeti kialakítására, illetve átépítésére, az alközpontokban kialakuló közösségi terek kedvező megjelenítésére törekedni kell. Az így kialakuló fórumok a helyi társadalmak közösségformáló, és identitást erősítő eszközei lehetnek.
- A köztertek további beépítését akadályozni kell. A garázsok építését nem a közterek rovására javasoljuk megoldani. Az egysíkú környezetet a növényzet gazdagításával ajánlatos feloldani. A házak büti (vég) falát növényzettel javasoljuk befuttatni, mind a látvány, mind a nagy épülettömegek miatt átlagosnál nagyobb mértékben felmelegedő helyi klíma enyhítésére.
- Az új gazdasági területek telephelyén törekedni kell a nagy alapterületű épületek tető zöldítésére, különösen azokon nagy kiterjedésű gazdasági területeken, melyek klímahatása a város egészére kedvezőtlen hatású lehet.

Az egyes nagy kiterjedésű gazdasági területekre, mint a Szolnoki Ipari Park, vagy az északnyugati iparterületre a helyi építési előírás sajátos kikötéseket is megfogalmaz. Ezek az építészeti, települési arculati megjelenésére vonatkozó előírások - az új jogszabályok értelmében - átvittethetők a településképi rendeletbe. Általánosítva ezek az alábbiak:

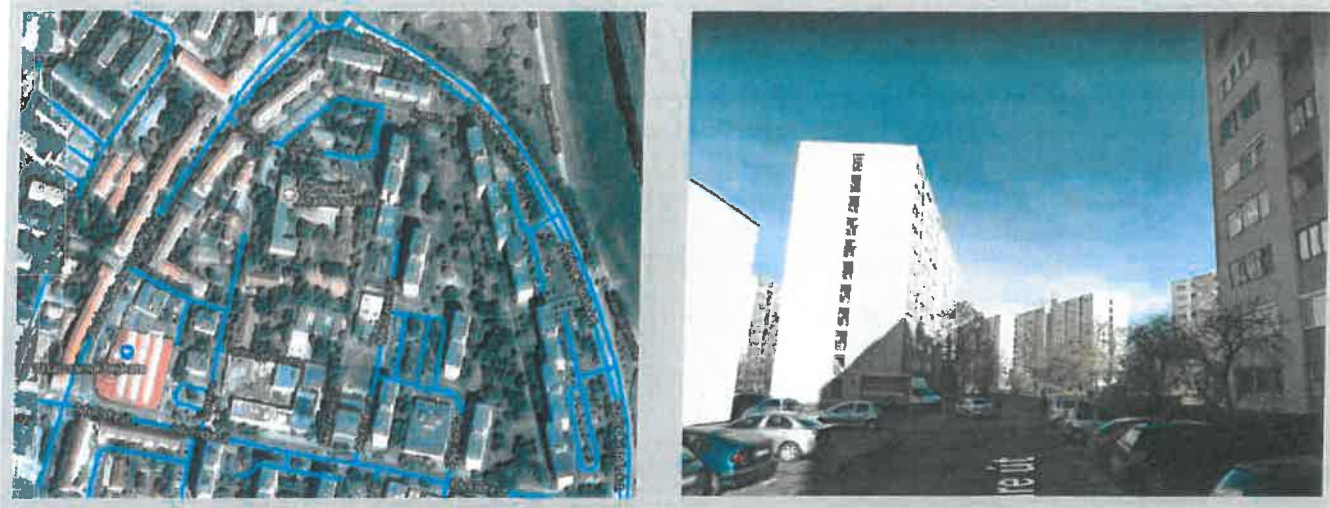
„-- A szabályozási tervlapon jelölt előkerten belül csak kerítés és a kerítéshez közvetlen kapcsolódó portaépitmények helyezhetők el.

-- Zöldfelületekre vonatkozó sajátos előírások:

- a szabályozási tervlapon jelölt fásítandó telekterületeket fásítani kell.
- a telken belüli védőfásításokat sűrű telepítéssel, zömében lomblevelű fajokkal kell megoldani az esetleges zavaró hatások hatékonyabb csökkentése érdekében.
- a kialakítandó parkolókat fásítani kell, legalább két parkolóhelyenként ez közepes lomkoronát növelő fa telepítésével.

- a közös használatú, magántulajdonú zöldfelületeket díszkert jelleggel, ahol a terep alá helyezett közművek megengedik, többszintes növényállománnyal kell kialakítani.”

Ezeken túlmenően a sajátos előírások tartalmazzák az egyes építési övezetekre vonatkozó részletes megköötéseket is, például a kerítések áttört jellegére és magasságára. A kerítések áttört jellegére ajánlható az 50%-os áttörés biztosítása, az esetben, ha az előkert fásítása kötelező.

Vegyes karakter a Zagyva parti lakóterületen

VÁROSI-ZÁRT KARAKTER

Ebbe a karakterbe a város történetileg kialakult – régebbi építésű - részein domináns, tipikusan zárt sorú, (kis)városias beépítés tartozik.

A karakter jellemzői:

- zárt sorú vagy szabadonálló beépítési mód,
- jellemzően nincs előkert,
- telekméret 500-2000 m² közötti,
- beépítési intenzitás: 25-60 % közötti,
- épületmagasság: 4,5-12,0 m.

A joghatályos helyi építési előírások e karakterre vonatkozó megköötései az alábbiak

„A kialakult területen,

- a beépítési mód, az adottságok figyelembevételével szabadonálló - általános vagy szabadonálló –telepszerű, vagy zárt sorú lehet;
- az előkert szükségességét és méretét az adottságok figyelembe vételével kell meghatározni.

Új lapos tetős épületkialakítás esetén az utcaképi illeszkedést látványtervvel, (utcakép tervvel) igazolni kell.

Ha a szabályozási tervlap előkertet nem jelöl, előkert nem létesíthető.

E karakterre vonatkozó további előírás:

A közterület felőli homlokzaton (homlokzatokon) sem haladhatja meg a homlokzatmagasság az előírt épületmagasság felső értékét.

Zárt sorú beépítés esetén:

- az épület utcai beépítési vonalra merőlegesen mért vetületi hossza 30,0 méternél nagyobb nem lehet, és nem lépheti túl az építési helyet. Ha az épület telekhatárra épül, a telekhatáron tűzfalat kell kialakítani.
- második önálló nem melléképület mindaddig nem helyezhető el, míg az utcavonalon elhelyezett épület épületmagassága az építési előírás épületmagasságra vonatkozó alsó értéket nem éri el.
- ha a szabályozási terv eltérően nem rendelkezik -- a szabadon álló és oldalhatáron álló épületnek sem szélessége, sem a hossza nem lehet 30 m-nél több.

Az építési hely közterület felőli határát, ha a szabályozási tervlap másként nem rendelkezik – kivéve a vegyes karakterű építési övezetekbe sorolt telkek közterület felőli határát – kötelező beépítési vonalnak kell tekinteni az alábbiak figyelembevételével.

Az építési vonal az építési hely közterületi határvonalának 1/2 hosszán a telekírányban visszaléphet.

Az utcai telekhatáron,

- ha a telek szélessége 16 m vagy az alatti csak egy
 - ha a telek szélessége 16 m feletti két
- garázslehajtó, illetve behajtó nyitható.

Minden kialakult építési kategóriába sorolt saroktelek, illetve átmenő telek esetén, ahol

- a karakter városi-zárt,
 - a beépítési mód zárt sorú,
 - a beépítési kötelezettség mindkét utcavonalon zárt sorú
- a beépítettség elérheti a 75%-ot.

Minden nem kialakult, vagy átalakításra szánt építési kategóriába sorolt saroktelek esetén, ahol

- a besorolás városi-zárt,
 - a beépítési mód zárt sorú,
 - a beépítési kötelezettség mindkét utcavonalon zárt sorú és
 - a telek területe 500 m², vagy annál kisebb
- a beépítettség elérheti a 75%-ot, függetlenül a beépítési kód előírásától.

Városi zárt karakter a Kápolna utca környékén

Városi zárt karakter, Tabáni városrész

A helyi építési szabályzat az alábbi építési övezeti paraméterek alkalmazását javasolja a város-zárt karakter területén:

- „-- beépítési mód szabadonálló és zárt sorú,
- legkisebb kialakítható teleknagyságok
 - szabadonálló beépítési módnál 500-1000 m²
 - zárt sorú beépítési mód esetén 100-720 m²
- a legnagyobb beépíthetőség 25-50%
- a legnagyobb épületmagasság 6,0-12,5 m”

Településképi követelményként javasolt, hogy törekedni kell a magastetős forma kialakítására, és az egységes utcakép biztosítása érdekében az egy utcában, téren térfalat alkotó épületeknél az azonos tetőhajlásszög kialakítására. Lapostetős forma az esetben javasolható, ha azt utcaképi vizsgálat alátámasztja.

Városi zárt karakter a Tisza parti városrészben

KERTES KARAKTER

Ebbe a karakterbe a város családiházias, kertvárosias, laza beépítésű, (kis)telkes területei tartoznak. Jellemzői:

- szabadonálló, oldalhatáron álló, ikres beépítési mód,
- előkert van, általában min. 5,0 m,
- telekméret 180-2000 m² közötti,
- beépítési intenzitás: 15-50 % közötti,
- épületmagasság: 3,5-7,5 m közötti.

Kertes karakter, Kertvárosi városrészben

A joghatályos helyi építési előírások e karakterre vonatkozó megköötései az alábbiak

„A kialakult területen,

- a beépítési mód, az adottságok figyelembevételével szabadonálló - általános vagy oldalhatáron álló, vagy ikres, vagy zárt sorú lehet;
- az előkert szükségességét és méretét az adottságok figyelembe vételével kell meghatározni, de ez esetben sem lehet a mélysége 3 m-nél kevesebb.

Nem kialakult építészeti karakterbe tartozó területeken, ha a szabályozási tervlap előkert nem jelöl 5,0 m előkert kialakítása kötelező.

Beépítetlen telken újonnan építmény csak az utcavonal felé eső építési hely határán helyezhető el. Új lapos tetős épületkialakítás esetén az utcafély illeszkedést látványtervvel, (utcafély tervvel) igazolni kell.”

Továbbá:

„A kertes karakterű építési övezetben, ha az egyedi telek területe az építési övezetben előírt legkisebb telekterület kétszeresét meghaladja, akkor a beépítési % számításánál a kétszeres telekterület feletti telekterületet figyelmen kívül kell hagyni.”

A helyi építési szabályzat az alábbi építési övezeti paraméterek alkalmazását javasolja a város-zárt karakter területén:

- „-- beépítési mód szabadonálló, oldalhatáron álló, ikres, és zárt sorú,
- legkisebb kialakítható teleknagyságok
 - szabadonálló beépítési módnál 500-2000 m²
 - oldalhatáron álló beépítési módnál 500- 900 m²
 - ikres beépítési módnál 500-720 m²
 - zárt sorú beépítési mód esetén 180-720 m²
- a legnagyobb beépíthetőség 15-50%
- a legnagyobb épületmagasság 3,5-7,5 m”

Kertes karakter, Alsóvárosi városrész

Kertes karakter, Szandaszőlős

Településképi követelményként javasolt:

- az oldalhatáron álló beépítési mód mellett a hagyományos fésűs-fogas utcára merőleges gerincű épületek elhelyezését. Keresztbe forduló épületszárnyat csak kellően széles teleknél indokolt alkalmazni, akkor is lehetőleg az utcavonaltól hátrább húzva;
- a kerítések kialakításánál a természetes anyagok használatát (fa, kő, fém). A kerítések áttörtek legalább 50 %-ban legyenek. A kerítések magassági szabályozása is indokolt. Az utcai kerítés magassága ne haladja meg a 180 cm-t. Az oldalsó kerítéseknél lábazat lehetőleg ne legyen, hogy az élőhelyek egymással összefüggő rendszert alkothassanak.
- a homlokzatok színezésénél kerülni kell feltűnő és intenzív színeket. Javasolt a fehér vagy tört fehér színezés.
- a tetőtér beépítése esetén a térdfal magassága ne legyen 1,0-nél magasabb, mert aránytalan épülettömeget eredményez.
- az ereszeket érdemes szabadonálló beépítés esetén 60-100 cm-ig túllógatni az épület külső falán, az épület napvédelme érdekében.
- a díszkertekben lehetőleg őshonos fák, bokrok kerüljenek telepítésére;
- az előkertek díszkertként legyenek kialakítva.

KÜLSŐSÉGI KARAKTER

Ebbe a karakterbe a kertes karakter beépíttségénél is lazább, (nagy)telkes beépítésű telkek tartoznak, a zöldfelületi arány az előzőnél is nagyobb, a beépítési százalék és az építménymagasság viszont kisebb. Jellemzői:

- szabadonálló, oldalhatáron álló beépítési mód,
- előkert van, általában min. 5,0 m,
- telekméret 500-2000 m² közötti,
- beépítési intenzitás: 15-30 % közötti,
- épületmagasság: 3,5-6,0 m közötti.

A joghatályos helyi építési előírások e karakterre vonatkozó megkötései az alábbiak

„A kialakult területen,

- a beépítési mód, az adottságok figyelembevételével szabadonálló - általános vagy oldalhatáron álló lehet;
- az előkert szükségességét és méretét az adottságok figyelembe vételével kell meghatározni, de ez esetben sem lehet a mélysége 3 m-nél kevesebb.

Nem kialakult építészeti karakterbe tartozó területeken, ha a szabályozási tervlap előkertet nem jelöl 5,0 m előkert kialakítása kötelező.

Beépíthetetlen telken újonnan építmény csak az utcavonal felé eső építési hely határán helyezhető el.”

Külsőségi karakter, az Alcsi-Holt-Tisza menti kiskert övezetben

Továbbá:

„A külsőségi karakterű építési övezetben, ha az egyedi telek területe az építési övezetben előírt legkisebb telekterület kétszeresét meghaladja, akkor a beépítési % számításánál a kétszeres telekterület feletti telekterületet figyelmen kívül kell hagyni.”

Ez utóbbi előírás az egységes utcakép megőrzését, illetve kialakulását szolgálja. Nem kívánatos, hogy az utca megjelenjenek túlzottan eltérő szélességű és gerincmagasságú épületek.

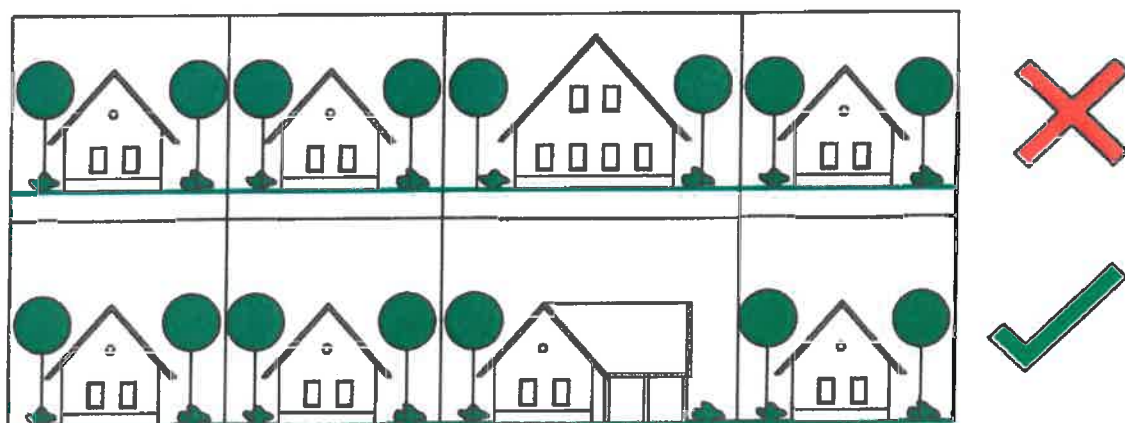
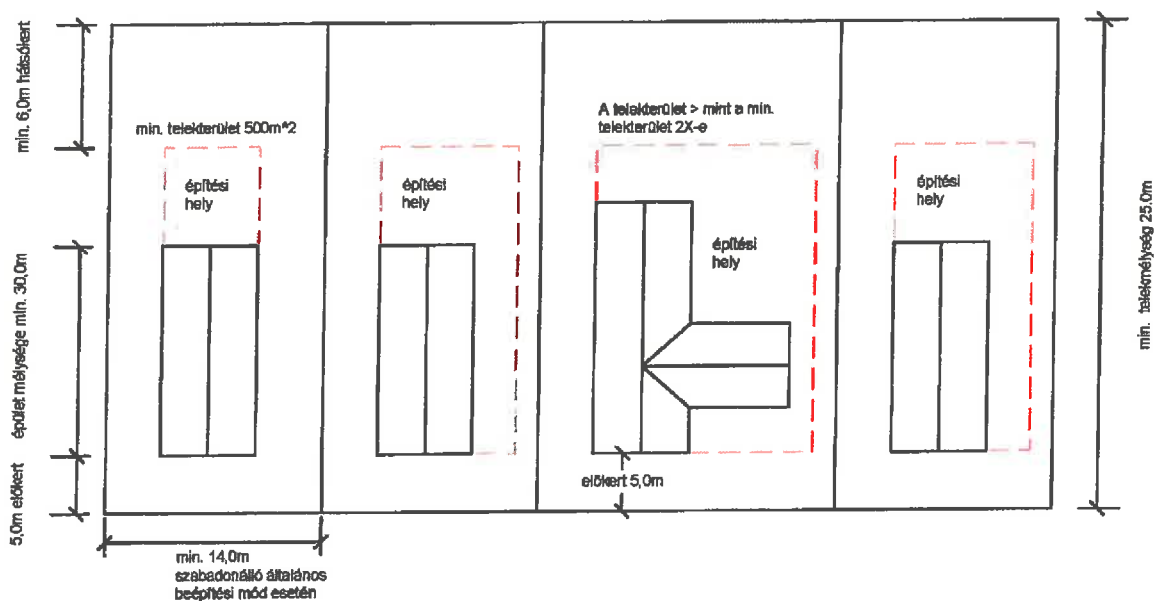
A helyi építési szabályzat az alábbi építési övezeti paraméterek alkalmazását javasolja a város-zárt karakter területén:

- beépítési mód szabadonálló, oldalhatáron álló,
- legkisebb kialakítható teleknyagyságok
 - szabadonálló beépítési módnál 720-2000 m²
 - oldalhatáron álló beépítési módnál 500- 1000 m²
- a legnagyobb beépíthetőség 15-50%
- a legnagyobb épületmagasság 3,5-6,0 m”

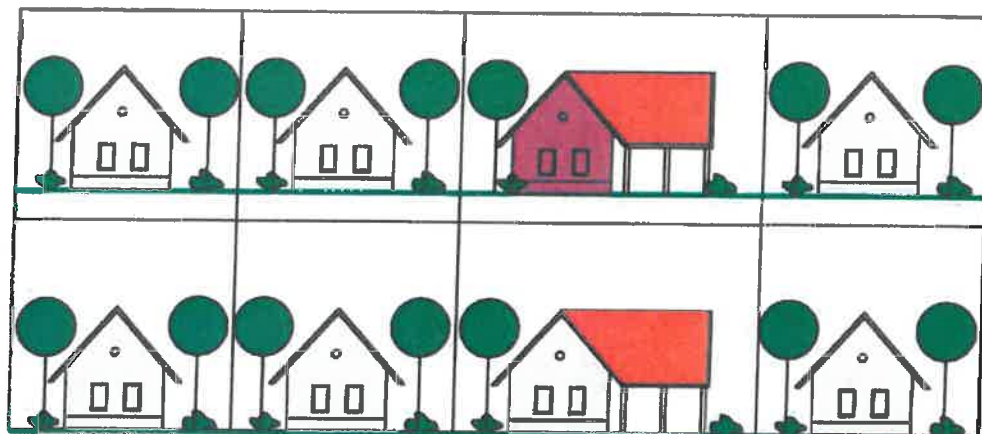
Településképi követelményként javasolt:

- a tetőforma magastetős és lehetőleg nyeregvetős legyen. A tető hajlásszöge 30-45 fok közötti legyen;

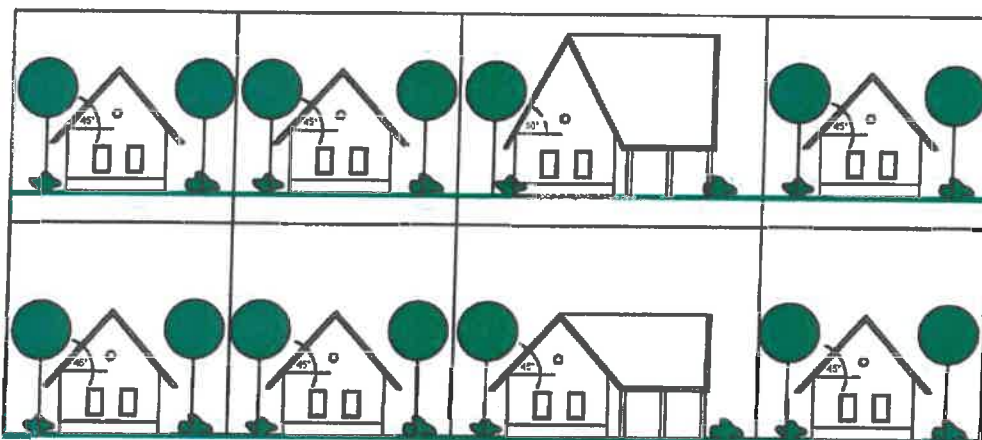
- az oldalhatáron álló beépítési mód mellett a hagyományos fésűs-fogas utcára merőleges gerincű épületek elhelyezését. Keresztbe forduló épületszárnyat csak kellően széles teleknél indokolt alkalmazni, akkor is lehetőleg az utcavonaltól hátrább húzva;
- a kerítések kialakításánál a természetes anyagok használatát (fa, kő, fém). A kerítések áttörték legalább 50 %-ban legyenek. A kerítések magassági szabályozása is indokolt. Az utcai kerítés magassága ne haladja meg a 200 cm-t. Az oldalsó kerítéseknél lábazat ne legyen, hogy az élőhelyek egymással összefüggő rendszert alkothassanak.
- a homlokzatok színezésénél kerülni kell feltűnő és intenzív színeket. Javasolt a fehér vagy tört fehér színezés.
- a homlokzatok felületképzésénél előnyben kell részesíteni vakolt felületeket, az alföldi építészeti hagyományokhoz ez áll közelebb. Amennyiben az utcaképben nem zavaró, elképzelhető más természetes (fa, kő, tégl) anyaghasználat is;
- a tetőtér beépítése esetén a térdfal magassága ne legyen 1,0-nél magasabb, mert aránytalan épülettömeget eredményez.
- az ereszeket érdemes szabadonálló beépítés esetén túlnyújtani az épület külső falán, az épület napvédelme érdekében.
- a díszkertekben lehetőleg őshonos fák, bokrok kerüljenek telepítésére;
- az előkertek díszkertként legyenek kialakítva.

Az előírt telekterület 2-szeresénél nagyobb telekterület beépítésének problematikája a kertés és a külsőségi karaktereknél

Az épületek színezésének problematikája

Az épületek tetőhajlásának problematikája

5.2 Egyéb, településképi ajánlások

E helyen azokat a helyi értékvédelmi, illetve településképi-védelmi javaslatokat mutatjuk be, melyek átfednek az egyes karakterterületeken.

A joghatályos helyi építési szabályzat alábbi település-képvédelmi és helyi értékvédelmi előírásokat rögzíti:

„– AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET ÉS TELEPÜLÉSKÉP ALAKÍTÁSÁRA VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK

A települési értékvédelmi tervlapok a város közigazgatási területén az alábbi települési értékvédelmi területeket és objektumokat jelölik:

a) A helyi településképi-védelmi terület előírásai:

- A városkép-védelmi terület az országos és helyi védelem alatt álló területek és telkek sűrűsödési területeinek védőterületére terjed ki.
- A terület telkein történő építési tevékenységek során a védelem alatt álló területek és objektumok értékeinek védelme érdekében fokozott gondot kell fordítani az építmények környezetbeillesztésére és a tervek készítésénél a környezetbeillesztés igazolására. Ennek érdekében
 - 1000 m² beépített épületterületet meghaladó,
 - a környező építmények épületmagasságát 25 %-ban meghaladó épületek esetén a környezetbe való illeszkedést látványvédelmi tervben kell igazolni.
- A területen adótorony nem létesíthető.
- helyi városkép-védelmi területkörnyezetében a védelem alatt álló épülettel közvetlenül szomszédos új épület(ek) magasságának meghatározásánál a védett és az új épület homlokzatmagassága között 1,0 m-nél nagyobb különbség nem lehet. A tető hajlásszöge a védett épületével legyen azonos, kivéve, ha a területre készült sajtós szabályozás másként nem rendelkezik. Minden tervezett átalakítás, illetve új építés terveit a Tervtanácshoz véleményezésre be kell nyújtani.

b) A helyi városszerkezet-védelmi területen a város szerkezete történelmi örökség, ezért az utcahálózatot, a beépítési módot (a beépített területek arányát és a telekosztások jellegzetességét) meg kell őrizni. Az eredeti telekosztás jellegzetességeit meg kell tartani.

c) A helyi utcahálózat-védelmi területen a meglévő utcahálózatot meg kell őrizni. Az utcák és a terek kialakult határai csak a szabályozási tervlapon jelölt mértékig módosíthatók.

d) A helyi utcakép-védelmi területen védett utcaképek esetében a térfalat alkotó épületek egységes stílusát, azok hangulati, esztétikai értékét kell védeni. Ennek érdekében

- az épületek utcai traktusát, homlokzatát lebontani csak indokolt esetben szabad,
- az épületek tetőterét beépíteni általában csak akkor szabad, ha az utcai tetőfronton tetőtéri ablak elhelyezését nem igényli,
- az épületek homlokzatát felújítani, átalakítani csak a teljes épülethomlokzat figyelembevételével szabad,
- a homlokzatok színezése a védett utcakép-szakaszra kiterjedő színezési terv szerint engedélyezhető,
- az épület földszinti portál-kialakítása, átalakítása, portálszínezése csak az épület teljes földszintjének egységes kezelésével lehetséges,
- az épület földszinti felújítása és használatváltozás esetén - amennyiben az utcai homlokzatot érinti - az utcaképhez nem illő portálokat ki kell cserélni,
- cégér, cégtábla csak az épület architektúrájához, formavilágához illeszkedő módon és igényes kivitelben engedélyezhető,
- a közműcsatlakozások, vezetékek, vonalas létesítmények, reklám-hordozók megjelenése általában kerülendő, azonban ha ez nem lehetséges, akkor az előbbiek csak az épületek architektúrájának sérelme nélkül, és csak esztétikus kivitelben, valamint a jelen rendelet 89. § előírásainak figyelembevételével létesíthetők,
- a védett beépítési vonalú ingatlanokon az utcai homlokzat vonalán a történetileg kialakult beépítési vonal fennmaradásáról új beépítés esetén is gondoskodni kell.

e) A helyi régészeti jelentőségű területen az építési és bontási munkálatokat megelőzően a Damjanich János Múzeumot régészeti szakhatóságként be kell vonni. Az építési és bontási tevékenység megkezdését a régészeti szakhatóság részére be kell jelenteni. Az építési tevékenység alatt megfigyeléseket kell végezni leletmentés, esetleges építési módosítás céljából. Amennyiben az építési tevékenység során régészeti lelet,

vagy arra utaló jel felszínre kerül, a munkálatokat haladéktalanul fel kell függeszteni, és be kell jelenteni a régészeti szakhatóság felé. Az építési tevékenység kizárólag a régészeti szakhatóság hozzájárulása alapján folytatható.

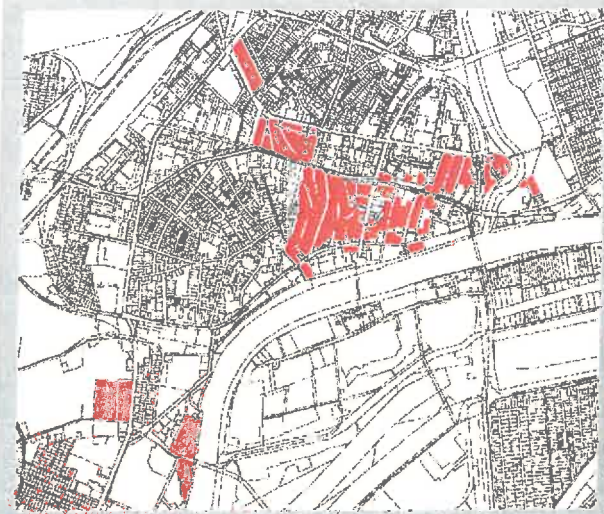
f) Objektumvédelmi előírások

- A helyi egyedi védett épület vagy épületrész történeti, városképi, építészeti, iparművészeti jellemzői a hely sajátos karakterének kifejezői, a kultúra részei, ezért e jellemzőket meg kell őrizni. Ennek érdekében
 - a védett épület vagy épületrész nem bontható, azt új épület részeként is meg kell őrizni,
 - a védett épületek, épületrészek szerkezetei, építészeti részletei, tartozékai megőrizendők, illetve hiányuk esetén pótolandók,
 - homlokzat-felújítás, átalakítás csak a teljes épülethomlokzat figyelembevételével történhet,
 - felújítást, átalakítást végezni csak az épület eredeti formavilágának megfelelően szabad,
 - az épületek homlokzatszínezéséhez színezési tervet kell készíteni,
 - földszinti portál-kialakítás, átalakítás, felújítás, használatváltozás esetén a teljes földszint egységes kezelésére, a portálok cseréjére vonatkozó - előírásokat is meg kell tartani,
 - a közműcsatlakozásokra, vezetékekre, vonalas létesítményekre, a reklámhordozókra vonatkozó előírásoknak is érvényt kell szerezni.
- Ha a helyi egyedi védelem tárgyának egy részét, részletét korábban az eredetitől stílusidegen, módon eltérő megjelenésűvé alakították át, (pl. felületképzés, tagozatok, nyílászárók mérete, nyílásrendje), akkor annak felújítása során azt
 - az eredeti állapotnak megfelelően,
 - amennyiben az eredeti állapotára vonatkozó dokumentum nem fellelhető fel, akkor a homlokzat megfelelő megmaradt eredeti elemeinek, vagy hasonlóstílusú épülethomlokzatok analóg formaelemeinek alkalmazásával kell helyreállítani.
- Ha a védelem tárgya olyan épülethomlokzat része, vagy tartozéka, amely egyébként lebontható vagy átalakítható, a védett elemet az új homlokzatba funkciójának megfelelően vissza lehet építeni, avagy a védett értéket a tulajdonos felajánlhatja a Damjanich János Múzeum Helytörténeti Gyűjteményének.
- Helyi egyedi védelem alatt álló épület tetőtér beépítése esetén, a tető felületén csak síkban fekvő tetőablak lehet, melyek kiosztásának összhangban kell lennie a tető alatti épületszint nyílásrendjével."

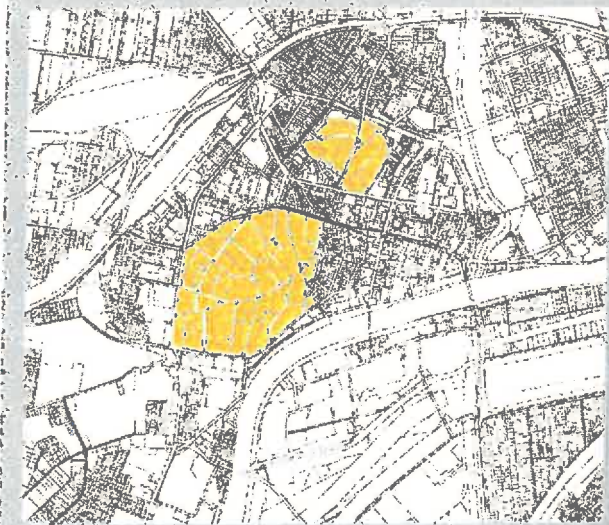
Javasolt az előírások a település-képvédelmi rendeletben szerepeltetése.

A helyi település-kép védelmi terület lehatárolása a joghatályos Példák a helyi településképvédelmi területen településrendezési tervek szerint

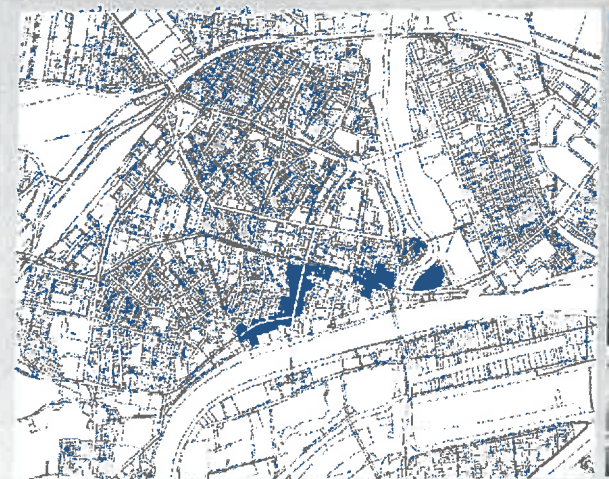

A helyi városszerkezet védelmi terület lehatárolása a joghatályos településrendezési tervek szerint

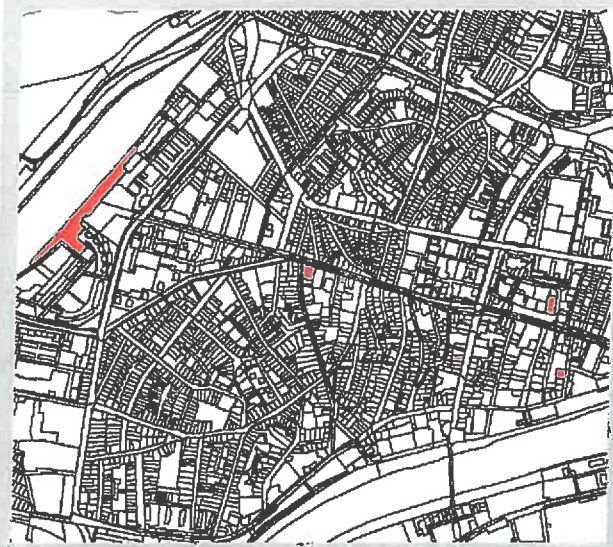
Helyi utcahálózat-védelmi terület lehatárolása a joghatályos településrendezési tervek szerint

Példa a helyi utcahálózat-védelmi területre, a Rákóczi út és Petőfi utca környékén

A helyi utcakép-védelemmel érintett telkek lehatárolása a joghatályos településrendezési tervek szerint

Példa a helyi utcakép-védelmi területre, a Mészáros Lőrincz utcában

A helyi objektum védelemmel érintett telkek lehatárolása a joghatályos településrendezési tervek szerint

Példa a helyi objektum védelemre Kellner Gyula utca 4.

A HELYI ÉPÍTÉSI SZABÁLYZAT REKLÁMHORDOZÓKRA, FELIRATOKRA, GÉPÉSZETI SZERELVÉNYEK ELHELYEZÉSÉRE VONATKOZÓ ELŐÍRÁSAI

- „-- Helyi egyedi védelem alatt álló objektumon, helyi területi védelem alatt álló környezetbe tartozó ingatlanon, közterület felől látható homlokzaton, tetőfelületen, az ingatlanok elő- és oldalkertjében, kerítésén gépészeti és elektromos vezeték, valamint berendezés (légtechnikai készülék, parabola-mikrohullámú antenna, stb.) nem helyezhető el.
- Helyi egyedi védelem alatt álló objektum, helyi területi védelem alatt álló környezetbe tartozó ingatlan közterület felől látható homlokzatán:
- konzolosan elhelyezett reklámfelirat, vagy tábla függőleges hossza nem lehet 1,50 m-nél nagyobb;
 - cégfeliratot, üzletmegnevezést és egyéb reklámfeliratot különálló, az építészeti tagozatok nagyságrendjével összehangolt tábla, vagy külön álló betűk felszerelésével, vagy az erre alkalmas homlokzatmezőkben való felfestésével oly módon szabad megvalósítani, hogy a felirat ne takarjon el építészeti tagozatot;
 - a felirat betűtípusának az épület homlokzatának stílusához kell alkalmazkodni;
 - felirati tábla csak a bejárat mellett szerelhető fel;
 - konzolos cégéerként az adott épülethez megtervezett és elkészített szerkezet alkalmazható, de nem szerelhető fel a homlokzathoz adaptálás nélkül valamely cég, üzletlánc tipizált reklámhordozója;
 - védőtető, eldítő, biztonsági rács, korlát, ernyőszerkezet, zászlótartó, virágláda tartó, konzolos homlokzati lámpa létesítése engedély alapján végezhető.”

Javasolt az előírások a település-képvédelmi rendeletben szerepeltetése.

Reklámok a Belvárosban

TÁJKÉP VÉDELMERE VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK

„A tájképvédelmi terület előírásai

- A tájképvédelmi terület az országos és helyi védelem alatt álló területek sűrűsödési területeinek védőterületére terjed ki.
- A terület telkein történő építési tevékenységek során a védelem alatt álló területek és objektumok értékeinek védelme érdekében fokozott gondot kell fordítani az építmények környezetbeillesztésére és a tervek készítésénél ennek igazolására. A tervezett létesítmények környezetrendezésére táj-, illetve kertépítészeti tervet kell készíteni.
- Tájképvédelmi területen a táj jellegét megváltoztató létesítmény nem helyezhető el, tájképet romboló tevékenység nem végezhető, adótorony, szélérőmű nem telepíthető.
- Ha a jelenlegi területhasználat extenzív jellegű, akkor annak jellege nem változtatható meg, függetlenül a művelési ág szerinti besorolástól.
- Újonnan felszínen vezetett távvezeték, termékvezeték nem építhető.
- A mezőgazdasági övezetekben a dűlőutak mentén, telken belül őshonos fafajokkal fasorokat kell telepíteni.
- Reklámtáblák nem helyezhetők el.
- A területre eső erdőövezetekben a tájidegen fafajtákat fokozatosan őshonos fafajtákra kell lecserélni.
- Szélérőmű-park nem jelölhető ki.”

Ezek az előírások ugyancsak a településkép-védelmi rendelet részei lehetnek szinte változtatás nélkül.

A Tisza és a Zagyva találkozása

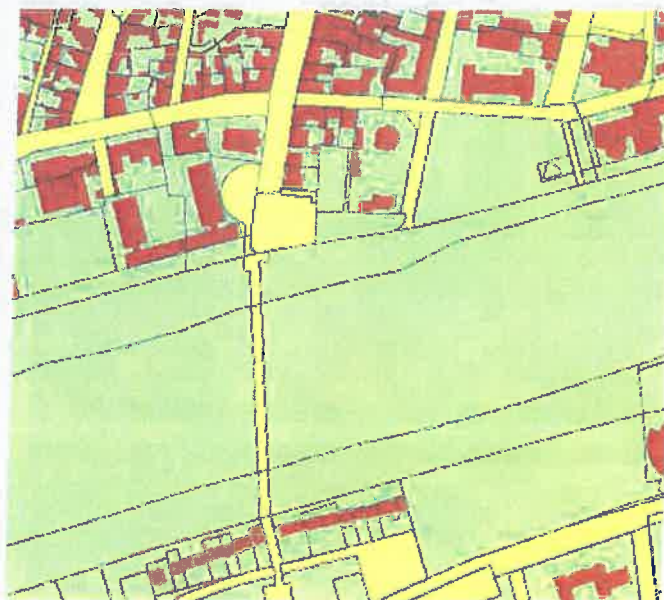
A Zagyva árterülete a város jelentős zöldfelülete is egyben, de tájképi értéke is jelentős

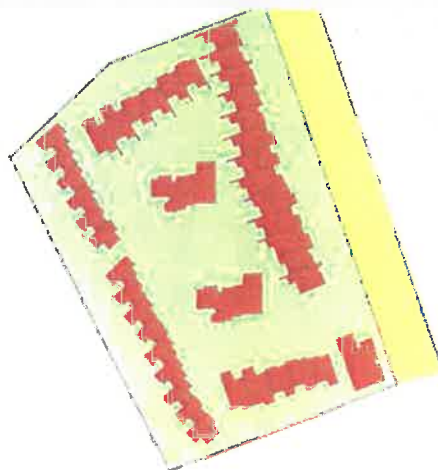
Tájépvédelmi terület lehatárolása a joghatályos településrendezési tervek szerint

A *Tiszavirág gyalogos és kerékpáros híd és környékén* új városi közösségi terek sorozata alakult ki, mely Szolnok arculatának meghatározó elemévé vált. Településszerkezetében olyan hangsúlyos hálózati elem került kijelölésre és kihangsúlyozásra, mely a városközpont intézményterületét köti össze a város fontos Tiszaligeti rekreációs területével. A Tisza városképi szerepét is felértékeli és ráirányítja a figyelmet a Szapáry út menti 1990-as években épült jellegzetes, helyileg védett középületekre.

A *volt szovjet kórház helyén épült lakópark* jó példa a környezetbe szervesen illeszkedő telepítésre. A lakóterületen belül egymástól jól szeparált magán, és közösen használt területek alakultak ki. Ez utóbbiak színvonalas terei a lakóközösség együttélésének is.

Mészáros Lőrinc utca Mártírok útjától induló szakasza jó példa a környező és hagyományos beépítési formákhoz való korszerű igazodásra. Az eredeti beépítési vonlak és magasságok, tetőhajlásszögek tiszteletben tartásával magas építészeti érték teremtődött, kisvárosias hangulattal.

Kápolna utca – Ady E. út – Dr Elek I. utca és a Baross G. út közötti történelmileg kialakult városfalakon belüli utcahálózatot és zárt sorú beépítési módot őrzi napjainkban is. Jó példa arra, hogy az új építéseknek hogyan kell illeszkedniük a hagyományos beépítési vonalakhoz és építési módokhoz.

Fényes Adolf utca menti sorházas telepítések településszerkezeti és beépítési megoldása példaértékű. A lakótömbön belül elhelyezett garázsok, belsőudvaros és kialakítása a környezetet sem a használatukkal, sem a megjelenésükkel nem zavarják. A gépjárműforgalomtól mentes belső gyalogos utcák gazdag zöldfelületekbe ágyazottak.

TÖMEGFORMÁLÁSSAL, HOMLOKZATKÉPZÉSSSEL KAPCSOLATOS JÓ PÉLDÁK

A Tabáni városrész épületeinek tömegformálása és homlokzatképzése példa értékű. A hagyományos épülettömegek, tetőformák megtartása mellett a mai kor igényeit is tükrözik.

A *Madách utcában* álló néhány épület jól illeszkedik a környezethez, annak ellenére, hogy az építetói program meghaladta a környező épületek lakásszámát. A tető lépcsőzésével az átmenetet megoldotta. A homlokzat elegáns és visszafogott képzésével többlet esztétikai értéket hozott létre az utcaképben.

A Tiszaparti városrészben, a nem felújított épület zöldhomlokzata követendő példa lehetne.

Az 1970-es években átépült *városközpontban az Agóra* épülete a mai kor építészetét magas színvonalon képviseli. Az előterében létesült, a közösségi összejövetelek méltó helyszínéeként a város arculatát is gazdagító térbővület.

Templom utcában a mozi épületének felújítása és bővítése, a Zsinagóga mellett korszerű módon illeszkedik a történelmi környezetbe.

A Tiszavirág híd jellegzetes formavilágával Szolnok jelképévé vált. A város arculatát gazdagította, közösségi életének fontos színterévé vált.

A volt zsinagóga mintaszerűen felújított épülete a Tiszvirág híd előterének fontos kulturális és arculati eleme lett.

A Magyar utca és a Sőház utca sarkán épült lakóépület jól hangsúlyozza az utcatalálkozás és a közpark környezet jelentőségét. A tömör, vaskos bástya szerű megjelenéshez kellően nagyméretű tér áll rendelkezésre, így ebben a környezetben indokolt volt ez a tömegképzés. A homlokzat anyaghasználata is ezt hangsúlyozza.

A Szandaszőlősi városrész, református közösségi ház karakteresen emelkedik ki környezetéből. Hangsúlyos tornya egyben kilátást is nyújt a városra és a Tiszai táji környezetre. A tömeg egyszerű, de hangsúlyos tömege Szandaszőlős egyik központjának kiemelését is szolgálja.

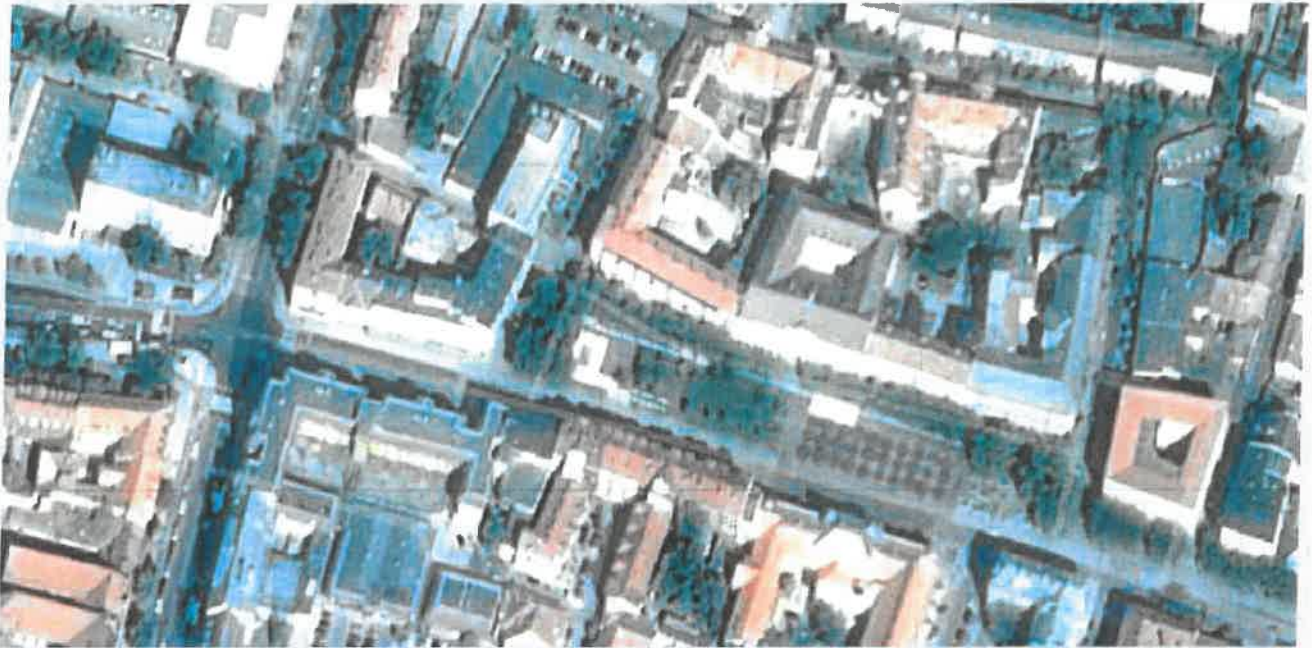
A Reptár az Ó-Szolnoki pályaudvar felújított épületének nagyvonalú és lendületes kiegészítése. Sikeres példája a műemléki környezet új funkcióval való gazdagításának.

NÉHÁNY JÓ PÉLDA A KÖZTERÜLETEK, KÖZPARKOK, KÖZKERTEK KIALAKÍTÁSÁRA

Kossuth tér kialakítása példaértékű, mind funkcionálisan, mind esztétikai vonatkozásban.

A nagyterjedésű gyalogos burkolt felületeket a szökőkutak teszik nyáron is kellemessé. A tematikus szobrok emberközeli léptékükkel beszéldesek és utalnak a város mindennapjaira és megerősítik települési kötődést is.

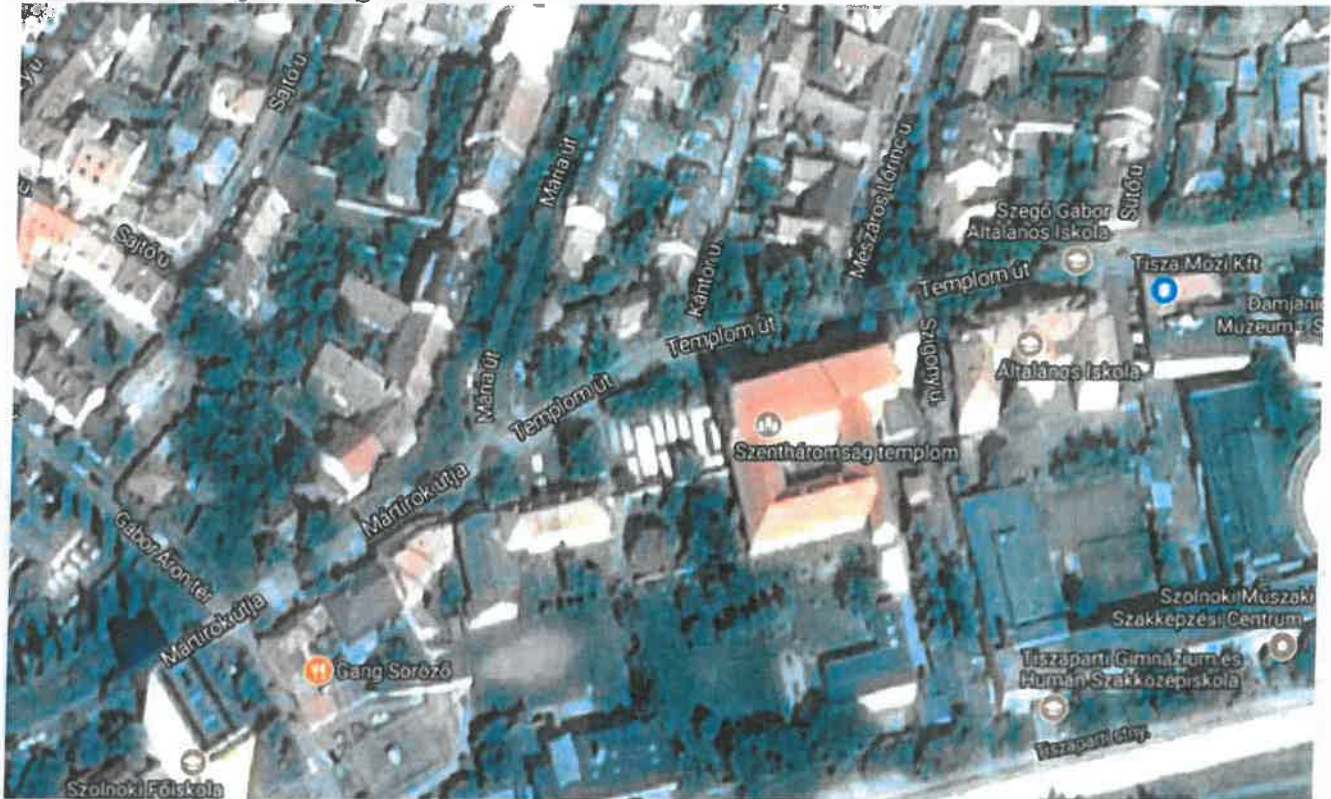

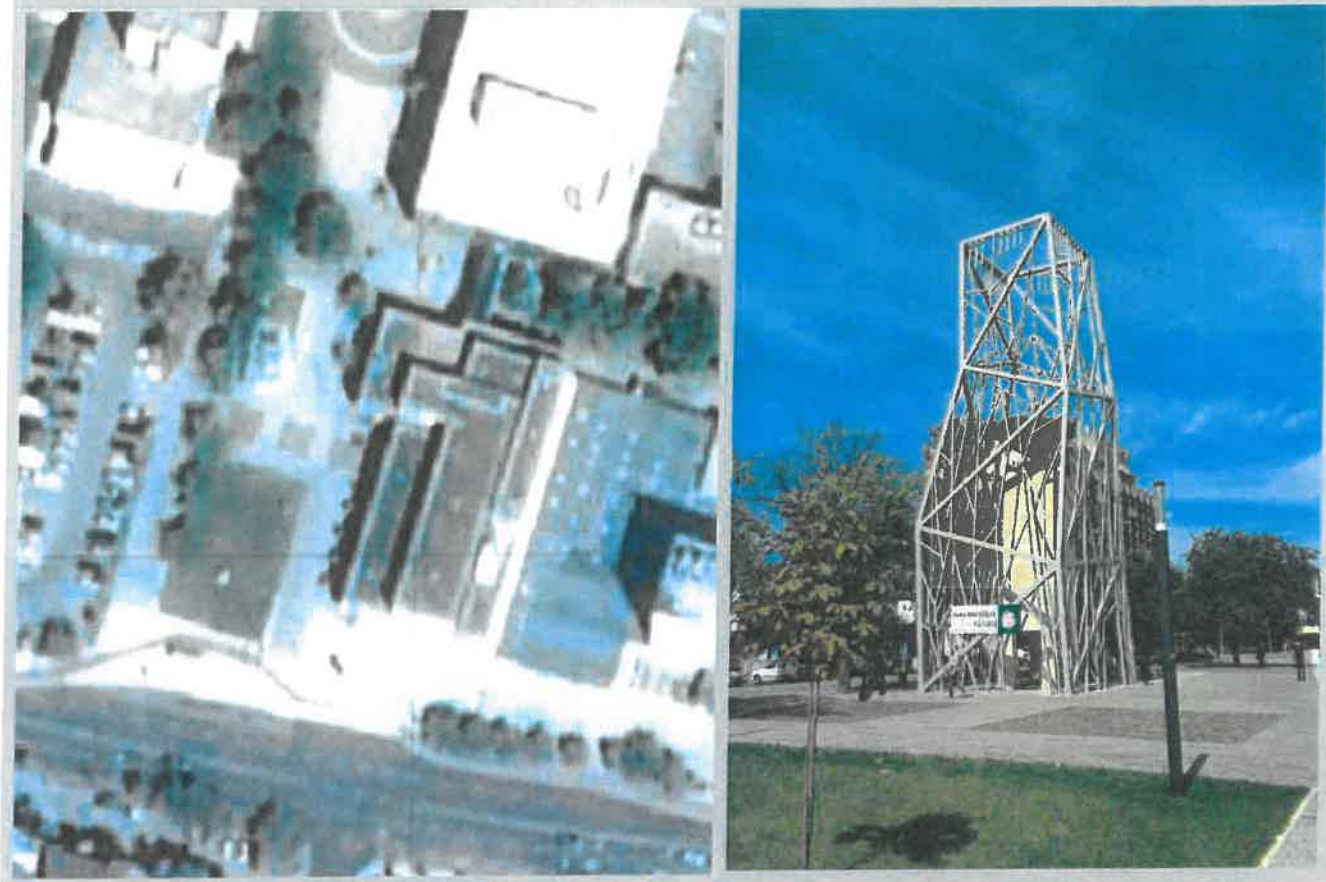
Rozárium, a magyar rózsák kertje, a Damjanich uszoda lebontással szabaddá vált területen a Rerrich Béla építész által tervezett közkert rekonstrukciójával alakították ki. Az új funkciója a korábbi pihenő funkció mellett a magyarországi rózsafajták bemutatása is. Az attraktívan kialakított kert tovább erősíti Szolnok egyedi településképét, mely újabb közparkok kialakítására mintául szolgálhat.

A Ferences templom előtti Szentháromság tér kialakítása, a Boldog Sándor István szobrával a templom áhítatát érzékelteti. A Tiszaparti városrész utcáinak egy része ide fut ki, és jól szervezi azok települési arculatát. A Madách M. és Mészáros L. utca torkolati bővületében elhelyezett szomorú Jézus szobor jól illeszkedik a tér sajátos hangulatához.

Az *Agóra épülete* előtti térképzés a magasszínvonalú épületegyüttes szerves folytatása és a korábbi kissé sematikus gyalogos területeket gazdagítja.

A *Tabán városrész* kanyargós szűk utcáskáit, tereit a művesen kialakított és gondozott zöldfelületek teszik rendkívül hangulatossá.

NÉHÁNY JÓ PÉLDA AZ ÉPÜLETEK RÉSZLETKÉPZÉSÉRE

A Tiszaparti városrészben a Mészáros Lőrinc u. Jó példa a garázsbejárat egyszerű, de az utcaképbe felújított épületének rehabilitált kapubejárata jól illeszkedő megoldásra örzzi a hagyományos épület részlet elemeit.

Egyszerű anyaghasználat, és nyílászáró képzés jó példája

Jó példa az utcai homlokzat elegáns egyszerűségére, és a bejárat gazdagabb egyéni megformálására

Jó példa a homlokzat egyéni, de környezetébe illeszkedő megformálására

Jó példa a színes, de összehangolt homlokzatképzésre

Jó példa az épület, a kapu és a garázsbejárat harmónikus megformálására

Jó példa a környezetéhez illeszkedő téglarchitektúra alkalmazására

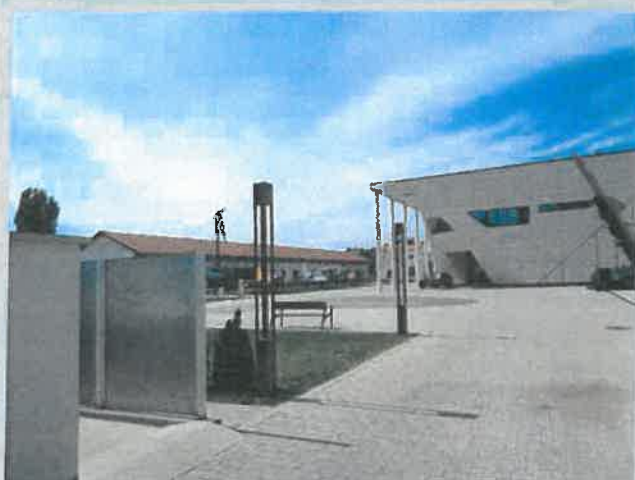
JÓ PÉLDÁK SAJÁTOS ÉPÍTMÉNYEKRE (KERÍTÉSEK)

Az egyszerű fakerítések áttörtsége nem rekeszti ki az utcán járó embereket az előkertek gazdag zöldfelületének látványából. A fakerítések illenek az alföldi táj hangulatához.

JÓ PÉLDÁK SAJÁTOS ÉPÍTMÉNYEKRE (KÖZVILÁGÍTÁS, REKLÁM FELÜLETEK)

Jó példa a világító testekre, a „Reptár” területén, a városközpontban

Jó példa a reklámokra a belvárosban. A földszinti reklámfelületek szerény méretűek és nem zavarják meg az épület építészeti struktúráját

JÓ PÉLDÁK SAJÁTOS ÉPÍTMÉNYEKRE (UTCABÚTOROK, REKLÁMHORDOZÓK)

A Kossuth Lajos úti autóbuszváró és a rajta elhelyezett reklámok jó példák, mert léptékükben és arányaikban jól illeszkednek a tér utcabútorainak rendszerébe. Mindezen túl hangulati és funkcionális szerepe is van az éjszakai megvilágítással

A Kossuth téri reklám és utcajelző tábla, az egységes utcabútor és információs rendszer jól megkomponált elemek, melyek a léptékükkel, színeikkel, részletképzésükkel jól illeszkednek

Melléklet**A FELHASZNÁLT IRODALOM ÉS A FOTÓK SZERZŐI**

Kép száma	forrás	oldal-szám	Kép száma	forrás	oldal-szám	Kép száma	forrás	oldal-szám
1	Google Map (légifotó)	3	27	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	27	53	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	33
2	időkép (www.idokep.hu)	16	28	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	27	54	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	33
3	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	23	29	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	28	55	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	33
4	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	23	30	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	28	56	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	33
5	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	23	31	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	28	57	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	34
6	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	23	32	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	28	58	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	34
7	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	24	33	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	28	59	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	34
8	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	24	34	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	28	60	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	34
9	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	24	35	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	31	61	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	34
10	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	24	36	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	31	62	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	34
11	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	25	37	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	31	63	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	35
12	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	25	38	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	31	64	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	35
13	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	25	39	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	31	65	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	35
14	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	25	40	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	31	66	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	35
15	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	25	41	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	32	67	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	35
16	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	25	42	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	32	68	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	35
17	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	26	43	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	32	69	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	35
18	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	26	44	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	32	70	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	39
19	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	26	45	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	32	71	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	39
20	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	26	46	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	32	72	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	39
21	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	26	47	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	32	73	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	39
22	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	26	48	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	32	74	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	39
23	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	27	49	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	33	75	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	39
24	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	27	50	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	33	76	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	40
25	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	27	51	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	33	77	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	40
26	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	27	52	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	33	78	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	40

Kép száma	forrás	oldal-szám	Kép száma	forrás	oldal-szám	Kép száma	forrás	oldal-szám
79	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	40	105	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	44	131	Google Map (légifotó)	56
80	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	40	106	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	44	132	Google Map (légifotó)	56
81	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	40	107	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	44	133	Google Map (légifotó)	60
82	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	40	108	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	44	134	Google Map (légifotó)	60
83	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	40	109	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	44	135	Google Map (légifotó)	60
84	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	41	110	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	45	136	Google Map (légifotó)	60
85	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	41	111	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	45	137	Google Map (légifotó)	61
86	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	41	112	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	45	138	Google Map (légifotó)	61
87	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	41	113	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	45	139	Google Map (légifotó)	62
88	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	41	114	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	45	140	Google Map (légifotó)	62
89	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	41	115	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	45	141	Google Map (légifotó)	63
90	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	41	116	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	46	142	Google Map (légifotó)	63
91	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	41	117	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	47	143	Varga Krisztián (VÁTERV95 kft.)	63
92	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	42	118	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	47	144	Varga Krisztián (VÁTERV95 kft.)	64
93	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	42	119	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	48	145	Google Map (légifotó)	64
94	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	42	120	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	48	146	Varga Krisztián (VÁTERV95 kft.)	64
95	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	42	121	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	50	147	Google Map (légifotó)	65
96	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	42	122	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	50	148	Google Map (légifotó)	65
97	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	42	123	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	50	149	Google Map (légifotó)	66
98	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	43	124	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	50	150	Varga Krisztián (VÁTERV95 kft.)	66
99	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	43	125	Varga Krisztián (VÁTERV95 kft.)	50	151	Google Map (légifotó)	66
100	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	43	126	Varga Krisztián (VÁTERV95 kft.)	53	152	Google Map (légifotó)	66
101	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	43	127	Varga Krisztián (VÁTERV95 kft.)	53	153	Google Map (légifotó)	67
102	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	43	128	Varga Krisztián (VÁTERV95 kft.)	54	154	Google Map (légifotó)	67
103	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	43	129	Google Map (légifotó)	55	155	Varga Krisztián (VÁTERV95 kft.)	71
104	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	44	130	Google Map (légifotó)	55	156	Varga Krisztián (VÁTERV95 kft.)	71

Kép száma	forrás	oldal-szám	Kép száma	forrás	oldal-szám	Kép száma	forrás	oldal-szám
157	Varga Krisztián (VÁTERV95 kft.)	71	183	Varga Krisztián (VÁTERV95 kft.)	83	209	Varga Krisztián (VÁTERV95 kft.)	91
158	Varga Krisztián (VÁTERV95 kft.)	71	184	Varga Krisztián (VÁTERV95 kft.)	83	210	Varga Krisztián (VÁTERV95 kft.)	91
159	Google Map (légifotó)	72	185	Varga Krisztián (VÁTERV95 kft.)	84	211	Varga Krisztián (VÁTERV95 kft.)	92
160	Google Map (légifotó)	72	186	Varga Krisztián (VÁTERV95 kft.)	84	212	Varga Krisztián (VÁTERV95 kft.)	92
161	Varga Krisztián (VÁTERV95 kft.)	73	187	Varga Krisztián (VÁTERV95 kft.)	84	213	Varga Krisztián (VÁTERV95 kft.)	92
162	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	73	188	Varga Krisztián (VÁTERV95 kft.)	85	214	Varga Krisztián (VÁTERV95 kft.)	92
163	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	73	189	Varga Krisztián (VÁTERV95 kft.)	85	215	Varga Krisztián (VÁTERV95 kft.)	92
164	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	73	190	Varga Krisztián (VÁTERV95 kft.)	85	216	Varga Krisztián (VÁTERV95 kft.)	95
165	Varga Krisztián (VÁTERV95 kft.)	74	191	Varga Krisztián (VÁTERV95 kft.)	85	217	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	93
166	Varga Krisztián (VÁTERV95 kft.)	74	192	Google Map (légifotó)	86	218	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	93
167	Google Map (légifotó)	76	193	Varga Krisztián (VÁTERV95 kft.)	86	219	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	93
168	Google Map (légifotó)	76	194	Varga Krisztián (VÁTERV95 kft.)	87	220	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	93
169	Google Map (légifotó)	77	195	Varga Krisztián (VÁTERV95 kft.)	87	221	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	93
170	Google Map (légifotó)	77	196	Varga Krisztián (VÁTERV95 kft.)	87	222	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	94
171	Google Map (légifotó)	78	197	Google Map (légifotó)	88	223	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	94
172	Google Map (légifotó)	78	198	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	88	224	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	94
173	Google Map (légifotó)	79	199	Google Map (légifotó)	89			
174	Varga Krisztián (VÁTERV95 kft.)	79	200	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	89			
175	Varga Krisztián (VÁTERV95 kft.)	79	201	Molnár Attila (VÁTERV95 kft.)	89			
176	Varga Krisztián (VÁTERV95 kft.)	80	202	Google Map (légifotó)	90			
177	Varga Krisztián (VÁTERV95 kft.)	80	203	Varga Krisztián (VÁTERV95 kft.)	90			
178	Varga Krisztián (VÁTERV95 kft.)	80	204	Google Map (légifotó)	90			
179	Varga Krisztián (VÁTERV95 kft.)	81	205	Varga Krisztián (VÁTERV95 kft.)	90			
180	Varga Krisztián (VÁTERV95 kft.)	81	206	Varga Krisztián (VÁTERV95 kft.)	90			
181	Varga Krisztián (VÁTERV95 kft.)	82	207	Varga Krisztián (VÁTERV95 kft.)	91			
182	Varga Krisztián (VÁTERV95 kft.)	82	208	Varga Krisztián (VÁTERV95 kft.)	91			

Az 1-2 fejezetek a joghatályos településrendezési tervek alátámasztó fejezeteinek aktualizált kivonatai.
Szerzői: Molnár Attila, Nagy Ágnes, Kurcz Judit, Mezey András (VÁTERV95 Kft)

